
Nutaqqanut Inulramirnullu

Uqaqtikhaanik

2017-2018

UKIUQ TAMAAT

UNNIUTJUTINIK



UQAQATIGILUGU

Havagvikput ikaarningit Hivullitmit Tallimiunmut
8:30ublaamit 5:00unnuktumut Qikiqtaaluup Ubluqhiutikkut, kihimi haalitiiliqqata.

AKIITTUKKUT

1-855-449-8118

IQALUNGMI

867-975-5090

KAYUMIKTUKKUT

867-979-0444

APQUTAA NAUNAITKUTINGA

Pingahuni Nattiani, Qamutiq
Havagvikyuangani, Iqaluit, NU

TITIRAQARVIKKUT NAUNAITKUTINGA

PO Box 488, Iqaluit, NU X0A 0H0

QARITAUYAKKUT TITIRAQVIA

contact@rcynu.ca

QARITAUYAKKUT PULAARVIA

www.rcynu.ca

UNA TAIGUAGAKHAQ

TAKUINNARIALIK

QARITAUYAKKUT UUMANI

www.rcynu.ca

© Havagviat Nutaqqanut Inulramirnullu Uqaqtikhaanik.

ISBN

Inuktitut/Qablunaatitut 978-1-55325-380-8

Inuinnaqtun/Uiviititut 978-1-55325-381-5



ᓄᓕᓐᓃᓃᓃᓃ ᓄᓃᓃᓃᓃᓃ
ᓄᓃᓃᓃᓃᓃ

NUTAQQANUT INULRAMIRNULLU
UQAQTIKHAANIK

REPRÉSENTANT DE
L'ENFANCE ET DE LA JEUNESSE

REPRESENTATIVE FOR
CHILDREN AND YOUTH

Piksaliuqtaa:

Una Ukiuq Tamaat Unniutjutinik atuqtut pihimayanginnik piksanik piksallu RCY-kut havagtinginnit aadlatlu ayuittiaqhimayut piksaliuyuktunillu. Piksaliurhimayangit ayuittiaqtumit piksaliunginnaqtunillu naunaiqhimayut piksanga ilitariyauyuq. Hilataa iluanillu piksaliuqtaait Clare Kines.



ᐅᑕᑦᑲᑲᐅᑕ ᐱᑲᑲᑲᐅᑕᑲ
ᐱᑲᑲᑲᐅᑕ

NUTAQQANUT INULRAMIRNULLU
UQAQTIKHAANIK

REPRÉSENTANT DE
L'ENFANCE ET DE LA JEUNESSE

REPRESENTATIVE FOR
CHILDREN AND YOUTH

Apitilirvia 30, 2018

Nanngariyauyuq Joe Enook Uqaqtitiyi
Maligaliuqvingmi Nunavunmi Titiqiqiviup.
Qiuqutaa 1200, Iqaluit, NU X0A 0H0

Haluu Uqaqtitiyi:

Quviahuktunga tunilugu una 2017-2018 *Ukiumi Uniudjutit hapkununga Kivgaqtuqtauyut Nutaqqanut Inulramirnut* hapkununga Maligaliuvingmun Nunavunmi. Una uniudjut uniudjutauyuq atungnianun Qitiqqautiyuq 1, 2017 hamunga Qiqaiyalirvia 31, 2018. Una uniudjut havaktauhimayuq malikhugit titiraqhimayut uvani 35 (1) hapkunani Kivgaqtuqtauyut Nutaqqanut Inulramirnut Maligaani.

Pittiarnikkut,

Sherry McNeil-Mulak Kivgaqtuqtauyut
Nutaqqanut Inulramirnut
Aviktuqhimayumi Nunavunmi





Photo: Clare Kines

ILUANI ITTUT

Tuhaqtidjutit Uvanga Kivgaqtuqtimin	1
Havagvikput	2
Pitquyauyut.....	2
Havaqativut.....	3
Hunat Atugahaliurutauyut Havaaptingnun	6
Inuit Inuuqatigiingnikkut Akhuurutigiyangit Havaaptingni	9
Inuit Societal Values and Our Work	13
Uniudjutit Hulidjuptigut	18
Attautinun Ikayungnikkut Uniudjuti	18
Auladjutikkut Ikayungniq	28
Tuhaqtidjutit uvalu inungnun ilitugihaidjutikkut uniudjutit.....	34
Qiniqhuni Hivumuniqmun 2018-2019	45
Titiraqhimayut tuhaqtidjutit, Katimadjutit Nunallaanun Pulaaqtaqtait	46
Havaktiit Tingmidjutaitigut Naittumik	47
Maniktigut Uniudjutit	48

Havaavut:

Ittugut inmikkuuqtumik nutaqqat

**inulramiinullu
Ikayuqtikhaq**

**havaavinga
nanaigtuq**

Nunavut Kavamanga

ikayuqtangit — hapummiyaillu

Piyunnaitauyut piumayanginniklu

inulramiit Nunavunmiutat.

Tautuktuuyaaqtavut:

Tamaita nutaqqat

inulramiinullu

Nunavunmi

ilihimayait

pittaarninngit,

ilumuurutiplugit

kinauyaakhainnik

ihumayullu

ikayuqtauyut

pipkaidjutauyut

uqariamikni qanuqtut

ihumagiyanginnik



TUHAQTIDJUTIT UVANGA KIVGAQTUQTIMIN

Havakpiangnaqtuq ukiuq uvani Kivgaqtuqtauyut Nutaqqaanut Inulramimut Havagviani (RCYO). Atuqtlugu ukiuq, attautimun 83 nutaat attautit uqaudjinikkut pidjutit. Attatuti hapkua pidjutit naunaiyautayut itquumayumik ayuqhautait inulramiit inuit ilailu atuqpaktait qiniqhianirmun kavamatkut kivgaqtuutait ikayuutailu. Hapkua unipkaat amigaitunik pidjutiqaqtut ayuqhautinik, itqumadjutaublutik tapkua inulramiit piyagiaqaqtut idjuhiitigut uvalu nakuunikkut auladjutikhainik upautiniit munagidjutikhainun. Una itqumablugu, havagvikput aulahimaaqtuq aghuuglugit Kavamatkut Nunavunmi (GN) nakuutqianik kivgaqtuutinin aulapkaikkut qitqani havaktut uvalu havagviillu. Uqautirivaktaqtut una yuqhaut GNkunun turaaqhimablugu kingulingni malruk unidjutikni uvalu uqautiriblugulu una ayuqhaut kavamatkut havagviinun taimaalu avatqumayunik ikituni ukiuni.



Aadjilugutirirangat amigaituni aala kanatami nunani, nutaqanun inulramingnun kivgaqtuutit Nunavunmi ikitpalaat. Una atuqtaupiaqtuq qilamik ihuaqhiyuumiqlugit aulapkaidjutinun aghuugutit Nunavunmit. Ilitrihimablugu unghingniit aviktuqhimayumi havaktughanik ayuqhautavuktut aulapkaikkut aghuugutit, ihuaqhaidjutikhamik paqitughat nakuutqianik kivraqturiangini inulramiit Nunavunmiut. ayuqhautit. Aviktuqhimayuni humi angiyumik akiitigut pihimayug inungnun katimapkainirmun uvalu havaqatigiingnikkut attatutimun, ilihimayugut munagittiingnikkut ihuaqhaidjutikhaq piyaaqtuq. Havagvikput aghuugutut aulahimaaqtumik uqautigilugu una aghuungnaqtuq ayuqhaut hapkualu GNkut uvalu aulahimaaqtumik ikayuqlugit pinahuarutit tapkua havaktauhimayut aghuugutirilugu ihuaqhiyuumiqlugulu kivgaqtuutit auladjutikhait idjuhiitigut munagidjutikhaq inulramiqnun inungnun Nunavunmi, imaatun Ukiuqtaqtumik Nutaqanun uvalu Inulramiqnun Tungavia Umingmak Nutaqanun uvalu Inuramiqnunlu Ikayuqvik.

Kingulingmi uvani ukiumi, havagvikpullu aulahimaaqtumik havaqatiriblugit inulgamiit Nunavunmiut havakhugit pilaagutikkut-pihimayumik iliharnikkut havaat. Tugaaqhimablugu una havaaq tunihinikkut RCYO havakhimayut *Nipiquqtuhihulugu Nipit: Imikkut Uqariangini Katimaqyuarutit*. Nunagutilut maniliqinikkut ukiuq, katimaqyuarutit katimapkaiyut 503nun inulramingnun tamaini aviktuqhimayumi. Hapkua havaqatiriingnikkut katimaqyuarutit tunihiyut RCYOkut havaktiinun piyaxhanik atadjutait pihimalugit inulramiqnun ikayuutikhat kangiqhiyaangini pilaarutit uvalu ayuiqyuumiyaamingnik uvalu hakurikhiyuumigutikhat nipiinun uqautigiyaangini inmi uvalu anginiqhangnik aalanguutikhanik.

Inulramingnun turaaqhimayut, pilaarutikkut pihimablugit ilihangnirit uvalu ilihimanikkut uqautiriblugit aghuungnaqtuq ilauyuq havaaghanun havaktauyukhanun; kihimi, attauhiinaq pidjutikhaa havaakkut piyaxhaq. Aipaa piyauhimayug iningnirun kitut tuhaayukhat uvalu ihumarilugit hunat inulramiit uqarakhait. Havaktaptingni, ilitirivaktugut inulramiit nipiit piyauhimgit uvaluunin kikliqaqhuqit uqaqtauraangata. Una piyaxhanik piyungnaiqpakut taimaali inulramiit uqarahait aghuungnaqtut ilaanilu tautuktauyungnaiqhutik. Inulramiit tautukhugu nunaqyuaq aalangayutit iningningin taimaali talvuuna ilitirivalianaqtugut inulramingnin nakuunikkut havakluta attautimun. Havaktavut ikayuqhuqit uvalu aghuugutirilugit inulramiit nipiit, tamangnun inulramiit amigainiit, aulahimaaqluni tungagikhaq ilauyut havaktaptingni.

Atuqtlugu 2017-2018, takuplugulu aulagutaa haffuma RCYOkut havakviuyumun ikayuutit uvalu tuhaqtidjutit havagviup hivuliq havauhikhaa ihivriurutait. Una ihivriurut tugaaqhimaniaqtuq ihumaliqinikkut kivraqtuutinin nutaqanun inulramingnunlu, traqaqhimablugit piinagialingniit uvalu piyaangnirit kivraqtuutit aviktuqhimayumi.

Tikuangniq humi tugaqhimablugit hivuliq havakviuyup ihivriugutait ayungnaqtuq ihumaliurutiyaami. Una pidjutiqaqtuq amigainiitigut havauhikhanun ayuqhautit uqaqtauyut uvalu aghuurutait attautit ayuqhautit pidjutait. Ilitrihimablugit uuma anginiqhaa pidjutiqarniaqtuq tamainun havagviup havauhikhaatigut ihivriuhiyut, qayagiblugit munararutikhait tikuangnikkut havauhikhaq. Taimaali amigaitut pidjutigiyaat ihumagiyaayut, nipiit Nunavunmiut pidjutaayut hakugiktut atugahat ihumaliungnikkut havauhiq. Niriuktugut uqautirilugit qanuginiit ihivriurutanun uvani 2018-2019.

Ilitrihimablugit havaktaghariaktut ukiuni qaiyuni, hivumuuqtugut, hivumungikaqhuta tamaat angiyumik niriugutinin. Quviahuktrut ubluni hapkunanga inulramingnin aviktuqhimayumi uvalu ilitariblugit nakuuniqhatigut tunihiyut Nunavunmun ublumi uvalu aqarulu. Pidjutaanun uuma, aulahimaarniaqtugut aghuungnikkut havaktaptingni havakpiaqluta aalanguriangini nutaqat pilaarutait nunaani Nunavut, pihimalugit pilaagutait uvalu piimayait inulramiit Nunavunmi pittiaqtaulutik uvalu havaktaulutik.

Sincerely,

Sherry McNeil-Mulak
Representative for Children and Youth

HAVAGVIKPUT

Kivgaqtuqtauyut Nutaqqanut Inulramirnut (RCYO) inmikuuqtuq havagvik aghuuqtut pilaarutainun inulramiit Nunavunmi pittiaqtauyut. Maligatigut pitquidjutiaqtaugut uqaqtiliqtuqlugit inulramiit pilaarutainun piumayainun ikayuutikhaq Maligaliqivingmi Nunavunmi (Legislative Assembly) pihimalugit ihagiagiyait pidjutaalutik. Taimaa, havaqatiriyaaqut nutaqqat inulramiillu kitut 18nik ukiulgit nukahiillu. Kihimi, ukuaHowever, *Kivgaqtuqtiuyut Nutaqqanut Inulramirnut Maligaaq* (RCYA) havaqatigilugit inulramiit 25nun ukiulgit kitunun qanuginiitigut.

PITQUYAUUYUT

Pitquyauyut ilauyut hapkua havaktaghat titiraqhimayut uvani RCYAmi:

- ✳ Pihimalugit nutaqqat inulramiilu pilaarutait piumayailu (kihikkut uvalu katitingnikkut) munaridjutiqaqtut uvalu hivumut, uvalu timiuyut hapkununga Kavamatkunun Nunavunmi (GN) tikuaqhimayullu atangit¹, tuhaalugit uvalu ihumagilugit tautuktuumiyaqaqtait nutaqqat inulramiilu pidjutigiyait hulaqutitik;
- ✳ Pihimalugit nutaqqat inulramiillu piyaaqlutik GNkut kivgaqtuutainun uvalu GNkut ihumagilugit ihumaaluutait mikhaagun tapkua kivgaqtuutit;
- ✳ Ikayuqlugit nutaqqat, inulramiit, ilait tuhaqtitinikkut hapkununga GNkut kivgaqtuutinik tunihiyut, imaa ihuaqhiyuumiqlugit kangiqhinikkut qitqaini inmi;
- ✳ Kangiqhipkaqlugit inungnun mikhaagun pilaarutait uvalu piumayait nutaqqat inulramiillu uvalu pidjutigiyait havaktaillu Havagviup;
- ✳ Tunihilugit uqaudjinirmik pitquidjutikhanik hapkununga GNkunun qanuq pinahuagutitik, kivgaqtuutit, maligat, uvalu maluguagahat, nakuuhiyuumiqlugit nutaqqanun inulramingnunlu Nunavunmi.



Photo: Clare Kines

¹ Tikkuqaqtuuyut ayuittiaqtut titiraqhimayut uumani Naunaitkutangani A RCYA-mi.

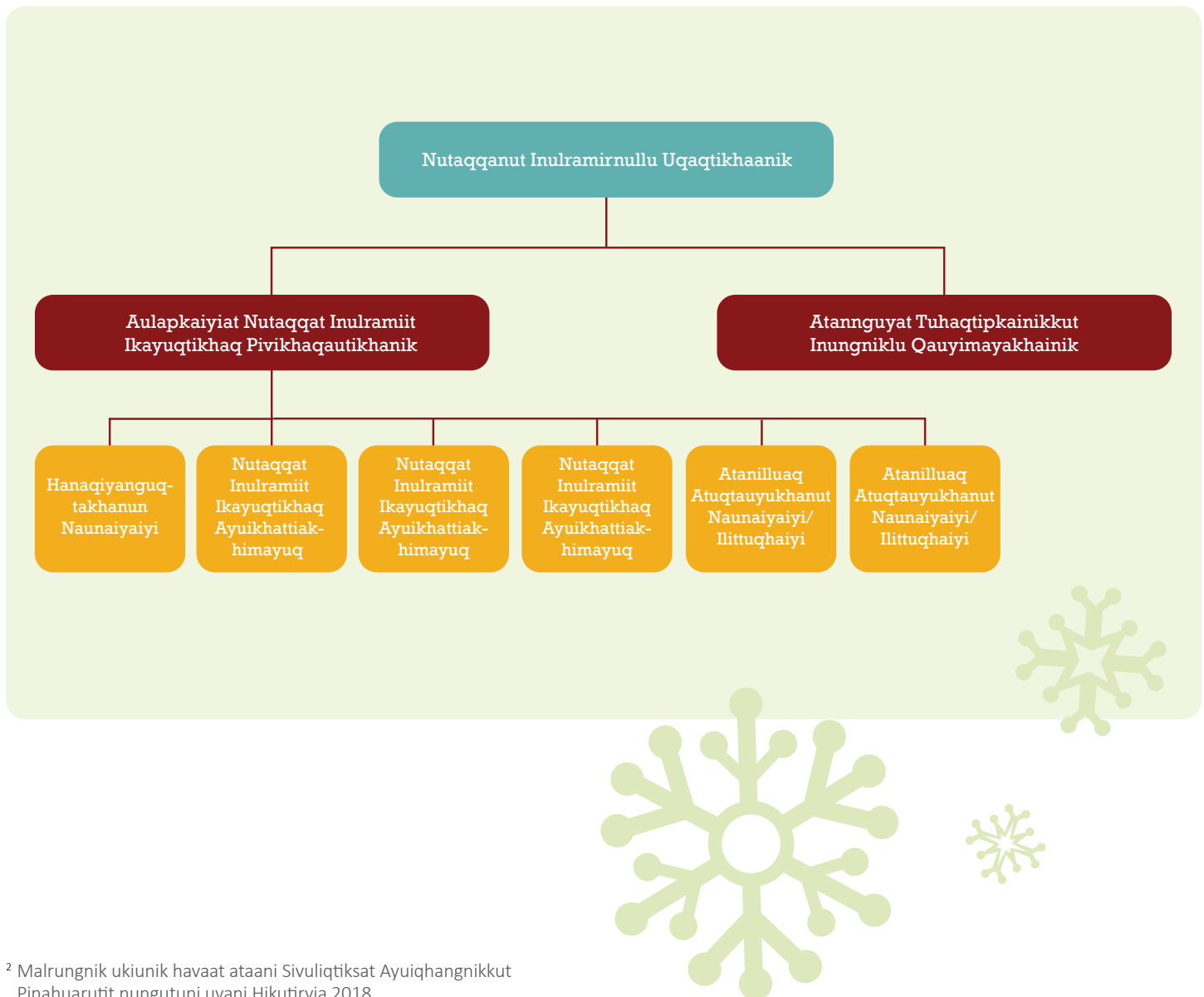


HAVAQATIVUT

Kivgaqtuqtuyut Nutaqqanut Inulramirnut (Kivgaqtuqtut) hivuliqhuqtait ukua RCYOkkut, maligaligahaliuqhugit iinguyut havaktut, attauhiqlu ayuiqhaqtuq hamanga Sivuliqtiksats Ayuiqhangnikkut Pinahuagutit. Imaalu auyami ukua RCYOkkut quviahuktut havaktukhamik auyami iliaqtut kivgaqtungnikkut havaqatigiiktunun. Attatutit ilaayut tunihiyut aalakiinik inmiklut uvalu ayuittiangnikkut kinguniini hapkununga RCYOkkunun, uqautigiblugit quviahungniq nutaqqat pilaarutainun uvalu kivgaqtungnikkut. Titirauyaqhimayuq 1 pidjutait ihuaqhainikkut havauhikhat.

Nungutilugu 2017-2018, ukua RCYOkkut havaaghat tamaita havaktinikkut. Nutaq atanguyaq tuhaqtitinikkut uvalu inungnun ilitugipkainikkut aulagutiyuq uvani Ubluiqtirvia 2017, kinguani havaaq havaktuigutaani uvani Niqiliqivik 2017. Atuqtilugu ukiuq, uvagut 2016 auyami iliaqtut utiffaaqtut havgvingmun havakaffukhutik ikayuqtut auqhaqtut uvalu munariyayut ihuangnikkut naunaiyautinik havakhutik. Ukua RCYOkkut aghut quyagiyait ikayuqtut auyami iliaqtut qaridjiyut havakviptingnun uvalu quviahukhutik aulahimaaqtumik ikayuqlutik ayuiqhaqtamingnik piyaaqata.

PIKSANGA 1: RCYO-KUNNI HAVAGTINGIT NAUNAITKUTINGA



² Malrunnik ukiunik havaat ataani Sivuliqtiksats Ayuiqhangnikkut Pinahuarutit nungutuni uvani Hikutirvia 2018.

SIVULIQTIKSAT AYUIQHAQTUT PINAHUARUTAIT

Ukua Sivuliqtiksats Ayuiqhaqtut Pinahuarutait tunihiyut Nunavunmiunun Inuit havakhutik iliaqtut taiyauhimagayuni uvalu atanguyat havaanginik, tikhahuarutait amigaiyuumiyaangani Inuit kivgaqtuqtut Nunavunmi inungnun kivgaqtuqtut. Ayuiqhaqtut ayuiqhaqtut pingahuni ukiuni malikhugit kitut ilihaidjutikkut uplaungaiyautit ataani maligahani tikuaqtauhimayumin ayuqitqutuyukhamik. David Korgak havaligtuq havagviptingni ataani uuma pinahuarutit nutaqqanun inulramingnunlu kivgaqtungnikkut ayuittiangnikkut ayuiqhayut uvani Hikutirvia 2016. Tadja, napanguqtaa malruk ukiuk ilihaidjutini, David aulahimaaqhuni havaqatigiblugit qanitukkut una Christa

Kunuk, attauhiq nutaqqanun inulramingnunlu ikayuqti ayuittiaqhimayut uvalu tikuaqtauhimayut ayuqitqutuyi, havakhugit inmi ilihaidjutini hapkununga RCYotkut.

AUYAMI ILIHAQTUT HAVAKTITAUYUT

Uvani 2017-2018, ukua RCYotkut havaktitiliqtut auyami iliaqtumik hapkunuuna GNkut Auyami Ilihaqtunik Havaktitinnikkut Pinahuarutini (SSEEP), ilauyut aulahimaaqtuq aghuurut ilaulugit inulramiit havaaptingni. Caroline Angalik nkauuqpiiaqtuq havaktitayut atutqutlugit auyaq 2017. Ikayuqti auladjutinun ihivriutit, Caroline ikayuqpiiaqtuq havakviup auladjutinun uqaudjinikkut iligiit auyami tatqiqhiutini.

Iliturilugu Caroline Angalik

Atira Caroline Angalik. Hamangaaqhimayunga Arvianin, ilatkalu nuuturut Iqalungnin uvani 2016mi. Tuglinguqtuq ukiuq Nunavunmi Ilihaiyinin Ilihaidjutinun uvani Nunavunmi Iliharipaalivikmi, Iqalungni. Quvianaqpiiaqtuq havaqatigiit hamani RCYotkuni uvalu havakhuni haniani havakviup auladjutikkut ihivriutit/naunaiyaiyit, Nancy unalu Katie. Havaagiluaqtatka ihivriutit maliguagahat, pinahuarutit, maligat, uvalu nakuutqiatigut atugahat nutaqqat pilaarutait. Havakhugillu uvalu ihuaqhaqtuq qairitayakkut naunaitkutait auladjutinun ayuqhaqtut Nunavunmi. Quyayunga qaffinin ikayuqtauvakama havaktunin hivulingmin ubluani!

Havaqairiblugit RYCOtkut quvianaqpiiaqtuq iliangniq atuhimayra uvamnun; Ayuiqyuumiblugit ayuqhaqtunin ihuaqhainirit uvalu ilituriblugit mikhaanun havagviup uvalu aalat ikayuqtit havagviit tamaini Kanatami. Kangiqhittiaqhugillu hapkua Katimagyuarutait hapkununga Pilaarutait Nutaqqat. Nipiit uvalu piimayait nutaqqavut inulramiilun tuhaayuyukhat. Una kivraqtungnikkut havagvik, kitut ikayuqtut nutaqqanik inuramingnik ihariagiayuyut inugiangningni.



Hivayaqtqurama havagvingmin, ilihimayunga hamungauyumayunga tuhaahakama “nutaqqat uvalu inulramiit”. Quviariyara havangniq nutaqqanun, hivuanilu ilihaiyngungnikkut, ihuaqtuq uvamnun ilihimaliqlugit hunat ikayuutikhat piinagialgit inulramingnun.



MANLIURUTIKHAT HAVAQATIGIIT HIVUNIKHAINUN

Ukua RCYotkut avalitit katimayit Nunavunmi piqaqtut maligatigut pitquidjutinik kivraqtuqlugit hapkua nutaqqat inulramiilu pilaarutait uvalu ihumagiyaat hapkua GNkut. Tuniyaunikkut una munaridjutikhaq, aulahimaaqtumik aghuuqhuta hakugingnikhainik iluani havagivngni aktilaangitigut uvalu ayuittiangnikkut imaa tunihiblugit havaktut ihuaqtunik ayuittiangnikkut pivallianirmik piyakhanik.

Hapkua naunaitkutit naittumik ayuittiangnikkut pivallianikkut pinahuarutit tapkua RCYotkut havaktiit ilauyut atuqtilugu una 2017-2018 maniliqiniq ukiuq. Havaktullu tuniyaublutik attautinun ilihaidjutinik pihimayut inmi ihagiariyamingnik havaktamitigut.

TITIRQAT 1: AYUITTIAQTUNUT PIVALLIADJUTIKHAT 2017-2018

AYUIQHAI DJUTIT	UBLUIT INIQTIRUTAIT
Ayuighayut Inminiiqtailinirmun Ikayuutikhanik Ayuigharniq	Imaruqtirvia 2017 uvanilu Ubluqtuhivia 2018
CCCYA Katimaqyuarutit hapkununga nutaqqanun Inulramingnunlu Kivraqtuqtut Havagviit	Apitilirvik 2017
Ayuqhautiqaqtunut munaqhittiarutikhatigut Auladjutit	Niqiliqivik 2017
<i>Nutaqqanun Ilagiiktununutlu Havakviita Maligait</i>	Ubluqtuhirvia 2018
Nutaqqanun uvlau Inuit Pilaarutigut Angikliyuumingnikkut Naunaitkutit	Iidjirurvia 2018
Nutaqqat Pilaarutait Hulaqutiyut Ihivriungninrmun	February 2018
Inulramingnun Kivraqtuutit	Ubluiqtirvia 2017
Ayuqhautainun Ihuaqhaidjutikhat	Qiqaiyarluarvia 2017
Nunaqaqqaarhimayut Pitquhitigut Ayuitaminik Ilihaqatigingniq	Qiqaiyarluarvia uumanilu Ubluiqtirvia 2017, hamaniilu Iidjirurvia 2018
Inunnguiniq Anggayuqqaanggulihaaqtunut Ilihaidjutaa	Apitilirvik 2017
Nunaqyuami Auyami Ilihaidjutit hapkununga Pilaarutainun Nutaqqat: Nutaqqat, Ilauyut, uvalu naunaiyautait	Imaruqtirvia 2017
RCYotkut Maliguagahait uvalu Havauhikhaitgut Maligahat	Qitiqqautiyuq uumanilu Niqiliqivik 2017, hamaniilu Qiqaiyalirvia 2018
<i>Kivgaqtuiyut Nutaqqanun Inulgammiitlu Maligaat</i>	Qiqaiyarluarvia uumanilu Apitilirvik 2017, hamaniilu Qiqaiyarluarvia 2018
Aalakiit quglukhimanirit, naglighuhungnikkut unagungniq, unaguqpalaangnikkut uvalu inmi munaridjutaihainun	Qitiqqautiyuq 2017
<i>Inulramiit Ihuinaangnikkut Maliqaliqinikkut Maligaq</i>	Ubluiqtirvia 2017

HUNAT ATUGAHALIURUTAUYUT HAVAAPTINGNUN

Nalaumayut titiqat uvalu ihumagiyayut hivuliqhuutigiyait havaktivut ikayungnikkut havaanginun. Hapkua ilaayut ukua RCYAtkut, United Nations *Katimaqyuarutit Pilaarutainun Nutaqqat* (CRC), Inuit inuuqatigiiknikkut akhuurutigiyangit (ISV), nipiit nutaqqat inulramiillu, nunaqyuami ikayungnikkut atugahat.

KIVGAQTUIYUT NUTAQQANUT UNALU NUTAQQAT MALIGAAT

Nunavunmiut RCYAtkut maligaqaqatut tapkua titiraqhimayut havakviptingni havaktauyukhat, hakugingniit, uvalu tamainun pitquyayuyut. Taimaa, naunaiyaidjutaayuyq hunat ukua RCYOkut piyaangnirit uvalu havaktaghait maligatigut pihimalugit. Naunaiyaqhimayullu hivunikhaliurutiluakhat tapkua hivuliqhuutaayut havaktiptingnun uvalu havaanginun. Ukua RCYAtkut pigiaqtitaayut uvani 2013 uvalu tamaita titiraqhimayut atuqtauliqtut — attauhiq kihimi. Titiraqhimayut atuqtaungitug pihimayut RCYOkunun piyaangnirit havaklugit ihivriurutit aaniqyuangnirmun uvalu huiqhimayunun. Una titiraqhimayut atuqtaulingniaqtug qakugu.

*** QANUQ RCYATKUT HIVULIQUHTAATIGUT HAVAAPTINGNI**

Hivayaqtaurangata RCYOkut havaklugu ihumaalut, havaktivut ihagiagiyait RCYAtlit ihumaliugiamingni ihumaalutit pidjutaayut pitquyayuyuni. Uuktuutigilugu, ihumaalut ilauva inulramingnun kitu 18nik ukiulik uvaluuniin ataani? Taimaingitpat, pidjutiqaqat RCYAtkut havaktilugit havaktivut ukiungitigut angiqlugit? GNkunin kivraqtuqtumik ilaqaqat? Kiudjutit hapkununga apiqutinun ikayuutaayut RCYOkut havaktiit ihumaliuqlutik tunihyaaqata ikayuutikhainik.

UNITED NATIONS KUT KATIMAQYUARUAIT HAPKUNUNGA PILAARUTAINUN NUTAQQAT

Ukua CRCtkut nunaqyuami angigutit tapkua naunaiyaqhimayut nutaqqat pilaarutait ilitariyayut nunanin avatiini nunaqyuap. Tunihiyullu kangiqhidjutinik havauhiinik uvalu munagidjutinik kavamat uvalu ingnirit piqautait ikayuutikhat hapkununga pilaarutinun. Nutaqqat pilaarutait ihagiagiyayut tamainun nutaqqat piyaangniti taimaali ikayuutaungmata nutaqqanun inuuyaamingni pittiangnikkut uvalu anuaqhuriangini. Kanatap atiliuqtaat angigutit uvani 1991.

*** QANUQ CRCKUT HIVULIQUHTAATIGUT HAVAAPTINGNI**

Ayuqhautit uqautaugaangata havakviptingnun, havaktivut ihagiagiyait CRCKut ihumaliugiamingnik GNkut pidjutiyaait inulramiit pilaarutait. Havvaktut atuinaqtait nutaqqat pilaarutaitigut attautinun ayuqhautinun tutqighagahualiraangamigit quyaginaq pilaarutit ihuinaaqtakpata. Uuktuutigilugu, kavamatkut kivraqtuqtia tuhaablugit inulramiup uqagait hulaqutimingnun inutamiup inuuhianun? Pingitkumigit, qanuq havaktivut pipkaqlugit kivraqtuqtug ilituripkaqtauluni nutaqqat pilaarutainik uqaqtatik tuhaayaulutik uvalu ihumagiyaulutik, qanuqlu havakhugit hapkua ghuungnaqtut kangiqhidjutit qitqani kivraqtuqtup uvalu inulramiuplu?

INUIT INUUQATIGIINGNIKKUT AKHUURUTIGIYANGIT

Ukua RCYAtkut naunaiyatiqhimayumik uqaqhimayut tapkua Kivraqtuqtut atuqlugit ISV havaligumigit RCYOkut havaangit. Havaktivut atuqtait aadjikiit iinguyut atugahat aghuurutit tapkua GNkut tiguaqhimayait. Ukua *Inuit Inuuqatigiingnikkut Aghuurutigiyangit Havaaptingniin* titiraqhimayut uvani uniudjutini tunihiyut kangiqhidjutinik qanuq havagvikput atuqtait hapkua aghuurutit havaaptingni uvani maniliqinikkut ukiungani.



* QANUQ ISV HIVULIQUHQTAATIGUT HAVAAPTINGNI

Qiniqhiaraangamik ihuaqhaidjutikhanik ayuqhautinun hulaqtigiyaanun inulramiup, RCYOkut havaktiit havaqatigiblugit kavamatkut kivraqtuqtiit qiniqhiblutik nakuutqiatigut hivumuurutikhanik — *piliriqatigiinniq*. Una pidjutigivagaat ihumaliuqhutik hilataanin uvalu qiniqhiablutik ihuangnikkut ihuaqhaidjutikhanik ayungnaqtunun ayuqhautinun havaqatipatalu — *qanuqtuurniq*. Ilaani inulramiit uvalu ilallu kitut ikayuqtayumayut uvaptingnin ihuinaaqtaulutik uvaluuniin iqiqhuliblutik. Ilitagihimayaqqut tapkua piinagialingmik uvalu tungahuktitinikkut uvalu qayangnaitumik avatingnit aghuungnaqtut havaqatigiyaptingnun — *tunnganarniq*.

NIPPAA NUTAQQAP

Tungaviqaqtuq pilaarut uvani CRCTkuni nutaqqap pilaarutaa uqaqlutik inmi hulaqutitik inuuhingmingni. Una havagvipta taiyaa nippaa nutaqqap. Ukuu CRCTkut uqaqhimayait kavamatkut ihumagiyakhait nutaqqat uqaqtait, pidjutigiblugit nutaqqat ukiungit uvalu iningninguqpalianiitigullu.

* QANUQ NIPIT NUTAQQAT HIVULIQUHUTAUYUT HAVAAPTINGNI

Nipiit nutaqqat hivuliqhuutigiyait havaktipta havaaghainik ubluq tamaat. Uuktuutigilugu, piyagiaqaqat, havaktivut qiniqhiblutik uqagaiik inulramiit ikayuqtavut atautinun kivraqtungnikkut pihimayut. Taimailiuhuni, pihimablugit nipiit qitaniitugu havaaptingni uvalu hivuliqhuutigiblugu inulramiup kivraqtungnikkut upalungaiyautaini. Havaktullu pihimablugit inuramiit nipiit pidjutayut angitqiani havagvingni havaktaghaini, imaatun auladjutikkut ihivriutini.

KAANATAMI IKAYUQTIKHAT ATUQTAKHAI

Ukuu Kanatami katimayit hapkununga NUtaqqanun Inulramingnunlu Ikayuqtut (CCCYA) havaktut nunaquyumi ikayungnikkut atugahanik nutaqqanun maliklugit havaktaghait. Hapkuu atugahat pidjutiqatut hiमितailinikkut, pinaagialingmik, uvalu kiunautiqatunuk. Ikayuutaayut ikayungnikkut kiunautinun kikliinun aktilaangit kivraqtuutit uvalu ihivriurutikhat havakviup ikayuutikkut kivraqtuutainun.

* QANUQ NUNAQUYUMI IKAYUUTIT ATUGAHAT HIVULIQUHUTIGIYAQQUT HAVAAPTINGNI

Ukuu RCYOkut havaktut inulramingnun tugaaqhimayut, piliuqhimagyuq Nunavunmi inmikkut uqangnikkut katimaquyarutit ilihautikhat inuramingnun Nunavunmi mikhaagun pilaarutainun uvalu munariyakhatik, ikayuutaayullu tiguahimalugu angiklivallianikkut uvalu hapingitumik inmikkut uqangnikkut ayuiqhautit pivallianirmun. Havangnia uvalu ilihaidjutaa *Nipiquqtuhilugu Nipit: Inmikkut Uqariangani Katimaquyarutit* ikayuqtut CCCYAtkunun nunaquyumi ikayungnikkut atugahaq pingahut — *pitqyauniit*. Una atugahaq aghuuqhahiyuq ikayuqtunun havaktut havaklugit amigaiquyumilugit aktilaangit inuramiit pilutik piumayamingnik uvalu atuliqtilugit tapkua piumayayut aulapkaliqlugit uvalu qanuginiit. Taimailiuhuni, ikayuqtuq havaktuaghuuqlutik ihuaqhiyuumirutikhainik inulramiit ilihimayait uvalu kangiqhimayait inmi pilaarutitik, ayuitatik, uvalu hakugingnitik pidjutikhait angiliyuumiqlugit inmikkut ihuangnikhait uvalu hakugikhiyuumiqtilugit inuuhingmingni.

IKAYUQTIT QUVIARIYAUYUT



INUKSUK ANGAYUKHIIT ILIHARVIAT NIRIPKAIYUT

Inuksuk Angayukhiit Iliharviat niripkainikkut niripkaivaktut. Niqitigut ihivriuqti ilihaiyi Lael Kronick, hapkualu niqitigut ihivriungnikkut ilihaqtani, ikitut havakaffuktut ilihaqtut, uvalu ikitut ilihaqtut uvalu ilihaiyit akiitumik havaktut attautimun igablutik, nigittiangaqtunik, akiitumik niripkaiyut hapkunungaa 100nik-150nun ilihaqtunun ubluq tamaat. Niripkaidjutait tugaaqhimayut nirittiangaqtunik, niqainangnik uvlau nunaqyuami niqit, pittiaqhugit tamangnik pitquhit aalakiingnirit Iqalungni.

Imaalu ayuiqhablutik niqinik upalungaiyainirmik, ilihaqtut ayuiqhaqhutik niqighailiungnaitumik, niqitigut pilaagutinik, uvalu qanuq nautiyaangani niqighamingnik havaklugit atuqhugit iinik nautiidjutikhanik iliharviit nigiviani. Tamainun pinahuagutit havakhutiklu hakugriktumik nunallaat iliharvingnun aghuugutauyuq tamaita attautimuklutik niriqatigiiklutik attautimun, tahapkuanginaungitut niqaighaitut.

Una pinahuagut quviahuutiqaqtuq havaatiriingnirmik uqautigiyaangani aghuugutit hulaqutait inulramiit Nunavunmiut, niqighailiungnaitumik, tugaaqhimablutik ilidjuumigiangini ilihaqtut' niqinik ilihimaliqpalialutik uvalu aghuugutigilugu aaniaqtailinikkut nigidjutait. Quyariyaqut iliharvik ilihaqtunlu aghut havakpauhiit uvalu ghuuqhayavut tamaita havaqatigiit aulahimaqtumik havaklutik attautimun ikayuuqlugu una ghuungnaqtuq pinahuarut.



Piksaliuqhimayaa: Lael Kronick

QANURILIUNGNIQAITA

Havagvikput havaaqaqtut hitamani :attautinun ikayuqhutik, auladjutikkut ikayuqtut, ihivriuhugit aaniqpiaghimayut uvalu huiqhimayut, uvalu tuhaqtitblutik inungnun ilituridjutikhanik. Hapkua naittumik naunaiyautit hitamanun kitunun.

ATTAUTINUN IKAYUQTUT

GNkut tunihiyut amigaitunik hulilukaarutunik uvalu kivraqtuutunik ikayuutikhanik nutaqqanun inulramingnunlu. Kihimi, pihimalubik nakuutqiatigut pinahuarutit, ayuqhautit atuqtaunginaqtut. Nuntaraq, inulramiq, uvaluuniin ilait ilihimanginamik kimut hivayaqlutik mikhaagut hulilukaarutinun uvaluuniin qanugunaaramik apighuiyaamingnik kivraqtuqtunun. Kivraqtuqtup hivayangitunghaqhigamigit angayuqaat hivayaqataarutait uvaluuniin havangitugit, uqariiqaaghuni. Inulramiup ilihimangitunghaqhigamigit pulaalimaitait ilani. Hapkunani qanuginiini, havagvikput ikayuqtaaqut tunihilutik kangiqhidjutinik, ikayuqlugit inmi uqangnikkut, uvaluuniin tunihilutik attautinun uqangnikkut ikayuutinik.

Tamaita attautit pidjutauyut hivumuutitugit hapkununga RCYOTkunun pidjutait aalakiit kiudjutivut pidjutigilugit attautit qanuginiit. Uqaqhimablugit, attautinun ikayuutit havauhiit pidjutiqaqtut pingahunik atugahanik: munagilugit tikuaqtauyut havaktauyukhallu, ihivriutait uvalu ihuaqhainahuarutait, uvalu ihuaqhidjutait uvalu ihivriuffaarutait (Naunaitkutaq 2).

* TUNIHINIQ KANGIQHIDJUTINIK

Nunavummiut hivayainaqtaaqut havagviptingnun kangiqhidjutinun hapkununga nutaqqat pilaarutainun uvalu/uvaluuniin kavamatkut kivraqtuqtinun uvalu pinahuarutit tapkua ikayuqtut nutaqqanun inulramingnunlu. Apiriyauguptalu hilataanin pitquyayunin, ikayungnahuanginaqtugut inungnun uvaluuniin ikayuutikhanik tapkua tuniuqhaiyut ihagiagiayuyunik kangiqhidjutinik uvaluuniin ikayuqtukhanik.

* INMIKKUT UQARIANGINI IKAYUQTUT

Ayungnaingitugut inulramingmun uvaluuniin ihumaaluktup angayuqaaq uqaqlugit inmi uvaluuniin ihumagiyait haffumunga kavamatkut kivraqtuutainun. Quyaginaq ikayungnikkut havauhiit, havaktivut ikayuqtaaqut attautinun ilitaangini inmiqqut uqangnikkut, taimaali hakugihiyuumigiangini uqariamingnik ihumagiyatik.

* UQAUTIGINIKKUT IKAYUUTIT

Tamavyaita pidjutauyut hamanga havagviptingnin pidjutigiyaat uqautinikkut ikayuutit. Una attauhiq nutaqqanun inulramingnun uqautinikkut ayuittiaqhimayuq havaqatigiyaat inulramiq uval hapkualu kavamatkut kivraqtuqtiit ihuaqhinahuaqhugu una ayuqhaut. Kavamatkut kivraqtuqtiit ilihaiyit, munaqhit, ihumaliqiyit, inuhiliqiyit, uvaluuniin ihuinaaqtunun havakti. – quyaginaq attauhiq kina havaktuq GNkuni uvalu ikayuqtuq kavamatkut kivraqtuutainik uvaluuniin pinahuarutinun nutaqqanun inulramingnunluuniin.

Ihuaqhiyaaqtavut ilait ayuqhautit ubluni havainirnilu, aalat tatqiqhiutini uvalu pidjutiqaqtut amigaituni kivraqtuutini aalakiinik havagvingnin. Taimaali, uqaudjinikkut ikayuutit ilayut havaqatigiblugit kivraqtuqtut, katimaqatigiblugit nutaqqat uvaluuniin inulramiit angayuqaangillu uvaluuniin munaqtiit, pidjutauyununu katimaqyuarutigiblugit. Piyariaqaqat, nipiit nutaqqat hivuliqhuutauyut havaaghanun.

NAUNAITKUTAQ 2: ATTAUTINUN IKAYUQTUNUN HAVAUHIIT

MUNAGILUGIT TIKUAQTAUYUT HAVAKTAUYUKHALLU

- * Inuk ihaaktuq ikayuqtauyumabluni. Una nutaraq uvaluuniin inulramiq, angayuqaaq uvaluuniin munaqhiyuq, kivraqtuqtuq, uvaluuniin nunallaami ilaayuq.
- * Ihumaliurutigiblugit ayuqhaut pihimakpat hunat ukua RCYAtkut havaktitaqtait uvaptingnun.
- * Pihimakpat, tuniblugu nutaqqamun inulramimgnun ikayuqtimun ayuittiaqumun havaktaghaa.

IHVRIURUTIN UVALU AYUQHAUTINUN IHUAQHAINAHUARUTIT

- Ikaquqti Ayuittiaqhimayuq:
- * Ilituqhablugit nutaqqap uvaluuniin inulramiup ayuqhautait uvalu hunat pilaarutait ihuinaaqtauyut.
- * Apiqhuqhugit inuit ilaayuq uvalu ihivriuhugit ihuaqtut titiqat ihumaliurutikhat pidjutaayumun.
- * Havaqatigiblugu inuk havaklugit ikayungnikkut upalungaiyutait atugahaat havauhiup mikhaagun ihuaqhinahuarniranun.

IHUAQHAIJUTAINUN UVALU IHIVRIUFFAARUTAIT

- * Ikaquqtup ihivriuffaaqlugit ihuaqhaidjutikhat atuqtauyaakhaita uvalu nutaqqap pilaarutait ikayuqtauyut.
- * Ihuaqqat, ikayuqtuq ayuittiaqhimayuq ilituripkaqlugit auladjutinun naunaiyaiyi/ihivriuqti piqaqat auladjutikku ihuinaarutikhat.

AULADJUTINUN IKAYUQTI

Ilaani inulramiit inuit atuqtait aadjikiit ayuqhautit.

Taimailiraangat, hivayaqtavut ayuqhautikkut auladjutitiliqiyut. Taimaali, auladjutikkut ayuqhautit hulaqutiyut amigaitunun nutaqqanun inulramingnunlu, atuqtauyut humi kavamatkut maliguargahait uvaluuniin kivraqtuutait ihuangitkumik ihumagiyaunikkut, atuffaangniaqtut uqautaungitkumik, uvalu piyagiaqangniaqtut aalanguqtiqlugit maliruagahait, atuqtait, maligailuuniin.

Auladjutikkut ayuqhautit havakviptingnungaqtitauyut aalakiinik qanuginiini. Havaktivut takuniaqtait aadjikiit ayuqhautit atuqtauhimaaqtut aalakiini kivraqtuqtauyuni una naunaitkut ihivriuqtauyukhaq. Maligaliuqtit uvaluuniin inulramiit maligaliqiyut uqautiginiaqtaat ayuqhaut uvani Nunavunmi Maligaliqiviani. Tuhaqtitiyi tuhaqtitiniaqtuq ayuqhaunmik inungnun. Inulramiit inuit uvalu iningnirit hivayaqtaqtait havagvikput auladjutinun ayuqhautinik uqautigiyumayatit uvaptingnun.

Havagvikput iliturihimalirumik auladjutikkut ayuqhaunmik, ihivriungniaqtavut. Imailiungniaqtugut kangiqhidjutaitumik uvaluuniin kangiqhidjutiaqumik. Kangiqhidjutiaqut auladjutit ikayungnirit atuqtait uqautigilugit uvalu havaqatigiikhutik aalanguqtingnianun. Ukpriyavut una qanuginia auladjutit ipiyutiginiaqtaat ihuaqtuq

hapkununga ISVkunun, ukunungaluaq pidjutaanun uuma piliriqatigiinniq,

havaqatigiinniq atauhingmun atuqtauyumun uvalu aajiqatigiinniq, ihumaliurutit angiqatigiinnikkut uvalu uqautigiblugit. Ayuqhautit tapkua pidjutiqangniaqtut kangiqhidjutiaqangitunik ihivriurutit ayungnaluaqit. Ihuaqhiyaaqhutiklu qilamik. Kangiqhidjutiaqangit ihivriurutit pihimaniaqtut uvaluuniin pidjutiqangit inungnun uniuqjutinik titraqhimayunik pitquyayunik.

Kangiqhidjutiaqut audladjutit ihivriuqtauyut turaaqhimayut ayungnatqianun ayuqhautinun. Ihumagiyaayut tapkua pidjutauniaqtut aulapkaliqlugit kangiqhidjutiaqangitunik ihivriurutinik qanuginiit ilaayuq: aktilaangit ayuqhautit, piniangnahugidjutit aaningnirmun ayuqhaut uqautaungitpat, qilamiurutaa ayuqhautip, uvalu ikayuutikhaq inungnun pidjutaitigut ihivriurutit.

Auladjutaitigut ayuqhautit tapkua piyagiaqatut ihivriutaqutit pidjutiqatut amigaitunik havagahanik. Haffumuuna, kangiqhidjutiaqut ihivriurutit piyagiaqatut apiqhuilutik, apiqhuutit ihivriuqiyut titiqanik, uvalu amigaitunik naunaiyainirmik uvalu naunaiyutit pihimayut kangiqhittiarutiaqangitunik iniqtiruait uvalu pitquidjutikhat.

Kangiqhidjutiaqut auladjutit ikayungnikkut piyagiaqatut pitquidjutinik atuniyayut kavamatkut havagviinun tugaaqhimayut auladjutit ihuaqhiyuumiqulugit.





Atuqtauluayuitut imaitut pitquidjutit ilituqhaidjutit inungnun uniudjutini. Uvani ukiumi, havaqatikput aularutiut hivulingmik auladjutikkut ihivriurutinik, kitut turaaqhimayut piinagialitigtut ihumaliqiyit kivraqtuqtut nutaqqanun inulramingnunlu.

IHIVRIUTUTIT AANIQYUAQTUNUN UVALU HUIQTUNUN

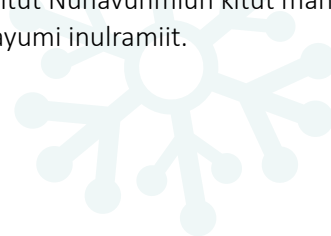
Hamna havauhiqqut havaklugit ihivriurutit humi nutaraq inulramiqluuniin tuniyauyuq kavamatkut kivraqtuutainik aaniqyuaqqat huiqaluuniin. Hapkua ihivriurutit tunihiyut ilituridjutiqaqtunik piyakhanik ilituriyaamingnik ihuinaarutinun. Pihimangitut ihuinaaqtitinikkut. Kihimi, piyakhat kangiqhiyaamingnik hunat ihuinaaqtayut uvalu havaklugit aalanguqtirutikhat ihuinaaffaaqtalidjutikhat hivuniptingni.

Ilitugihimayavut hapkua ihivriurutit aghut qayangnaqtut. Piyariaqaqtut ihuaqtumik ilihamningmik uvalu aktilaangit ihivriutlugit tamaita. Pidjutaitigtut, aulahimaaqtumik havaktavut una pinahuarut havattiaqhugu qayariyumik. Titiraqhimayut uvaniRCYAtkunun ilauyut ihivriutit aaniqpiaqhimayunun huitununlu atungitut huli.

TUHAQTTIDJUTIT INUNGNUN ILITURIPKAIDJUTIT

Ukua RCYOkut maligatigtut havaangit tuhaqtilugit Nunavunmiun ilituripkaqlugit nutaqqat pilaarutainik uvalu uqautilugit kangiqhidjutit qanuq havaqativut havauhikhainik inulramingnun munagidjutainun inmi pilaarutainun. Aadjikiingnikkut aghuungnaqtut, piyakhat uvani havaktaghani piliuqhimayuq tuhaalugit Nunavunmiun uvalu ayuiqpiallugit ayuqhautikkut hulaqutainun inulramiit.

Inungnun ilituhaidjutit havaavut pidjutiqaqtuq amigaitunik qanuginiik, kangiqhidjutinun katimadjutit, nunallaanun ihaangniq, akitaqutautit, havakhugit aghuuqhaidjutit titiqqat, upautiblugit inungnun hulilukaarutit, uvalu munagiblugu havakvipta qaritauyaliquvia (www.rcynu.ca). Tamaita hapkua hulilukaarutit pidjutiqaqtut attauhinrmik tikinahuarunmik: havaklugit uvalu hakugikhiyuumiqlugit havaqatigiingniit nutaqqanun, inulramingnun, ilainun, uvalu amigaitut Nunavunmiun kitut maniliqtuiyut aviktuqhimayumi inulramiit.



IKAYUQTIT QUVIARIYAUYUT



AANIAQTAILINIKKUT AYUIQHAIDJUT

Uvani Iidjirurvia 2018, ukua Munaq̄hiliqiyit uvalu Iliniaqtuliqiyit, ikayuq̄taublutik hapkunanga Inuit katimayiinin uvalu Nunavunmi Iihariaq̄paalivikmi, uvalu aalat ilihangnikkut iliharvikyuat, katimapkaiyut havainginirmi tamaani, inulramiingnun aaniaq̄tailinikkut havarghanik ayuiq̄hayut Iq̄alungni. Ayuiq̄hautit, kitut havaktauhimayut aadjikiiviyaktumik kingugani pinahuagutikkut tuniyauyut uvani Northern Ontario Ilihaqtut Havautikkut, tunihiyut 18nik angayukhiinun ilihagtunun, tamaini aviktuq̄himayumi, q̄niq̄hiayaamingnik piyakhanik aalakiinik aaniaq̄tailinikkut ilihaidjutikhanik havaariinaq̄taghamingnik.

Ayuiq̄haq̄tilugit, ilihagtut ayuiq̄haq̄tut kapuq̄hiblutik uvininguanik, mitquhiq̄tuiblutik, ayuiq̄haq̄hugu CPR, uvalu q̄iq̄taliq̄hiblutik. Ilihaqtut ihuaqtumik attauhingmin attauhingmun aalakiinik aaniaq̄tailinikkut havaanik ilitaamingnik inmi havaariyumayatik. Ayuiq̄hautit ayuiq̄haq̄tut uvani Nunavunmi Iihariaq̄paalivikmi hamani lu Q̄ikigtani Aaniaq̄viani ilihagtut ilitugiblugit ayuiq̄hianirmun uvalu havaangit avatingni.

Ilihaqtut havaghugillu havagaarumayatik upalungaiyautainik, ilauyut hapkununga Nunavunmi iliharviit ilihaidjutainun uvalu attautit ilihagtut ayuq̄iq̄tuiyiq̄aq̄hutik iningnirmin nunamingni kitut inmi ayuq̄iq̄tuiyiit. Atuhimaniit hapkua tunihiyut inulramingnun Nunavunmiunun aghuungnaqtunik ayuiq̄hainikkut piyakhanik nakuuq̄piaq̄hunilu tiguaq̄himalugu havarumayatik ihumariyainun. Una nakuuq̄piaq̄tuq̄ uuktuut havaq̄atigiingniq̄ havaaq̄ aalanguq̄titiyuq̄ inulramingnun.



INUIT INUUQATIGIINGNIKKUT AKHUURUTIGIYANGIT HAVAAPTINGNI

ISVKUT ilagiyait hunat havaktavut uvalu qanuq havakhugit havaaghavut. Ukua RCYAtkut aghuurutigiyaa pittiangniq hapkununga ISVkut ikayuutait pivallianirmun aaniangnaitumik inulramiit ilaillu. Maligaqlu uqaqhimayuq tapkua RCYOkut atugahait hapkua aghuurutit havaliraiguminikit havaktaghat uvalu atuqhimaqlugit hakugingniit.

Una ihumagiblugu, havagvikput aulahimaaqtumik ilaulugit ukua ISVkut napatiluaq piyakhaq tatqiqhiutini katimadjuptingni hamani 2017-2018. Una itquumayumik ihuaqtuq piyaangani ISVkut hivuniquhuluta havakuptigut havaaghat. Ilangalu, uvani kingulingmi maniliqinikkut ukiumi hivumut ikayuqhugit ukua ISVkut havaaptingni imaa katimaqatigiblugit Iningnikhat uqaudjiyut uvalu qiniqhiabluta piyakhanik pitquhikkut ilihaidjutinik.

AULAHIMAAQTUQ ATUNGNA INUIT INUUQATIGIINGNIKKUT AKHUURUTIGIYANGIT

Ukua RCYOkut aulahimaaqtut atuqlugit ISV ubluni havaaptingni qaffinik qanugiliurutini. Itqaumattiaqhugit pittiangnikkut aghuurutaa haffuma *aajiiqatigiinniq*. Una aghuurut ihumaliurutit uqautigihimaaqhugit uvalu angigutikkut. Piyariaqaqat, ukua RCYOkut turaaqhimayut ilaulugit nipiit nutaqqat inulramiillu havaaptingni. Tuhaablugit uvalu aghuuqhablugit havaqatigiiklutik ihumaliurutini havaktauyut inuuhimngun uvlau ihuaqhaqlugit ayuqhautit kavamatkunun.

Havaqativut havaqatigiblugillu inulramiit nanngaguhuutaanun *pilimmaksarniq*. Una aghuurut ilihaghuni uvalu ayuittiaqhugit nutaat ayuiqhayakhat qungiaqhutik, ayuqiqtuiblutik, atuqhugit, aghuurutimingnunlu. Havauhiluanga haffuma imaa ayuqiqtuqhugit inulramiit qanuq uqaqlugit uqarahatik inmikkut. Una taiyauyuq ikayungniq. Uvani 2017-2018, hivumuuqtitavut havaavut haffumani tunihibluta piliuqhimagumik Nunavunmi *Nipiquqtuhilugu Nipit: Inmikkut Uqangnikkut Katimaqyuarut*, kitut ikayuutaayuq inulramingnun ayuqipalialutik hulilukaaqhutik ilaublutiklu ihumaliurutini hulaqutinun inmingnun inuuhingmingni. Imaalu, ukua RCYOkut quviahuktut aulahimaaqlugu

ikayuutikput uvagut Sivuliqtiksat ayuiqhayut kitut aulahimaaqtumik ayuiqhaqtut aalakiinik piyakhanik ilihaidjutinik, ilauyut ilihaghat qungiaqhutik uvalu ayuqiqtuuyunin havagviptingnin.

Aghuurutaanun *tunnganarniq* — tungahuktitibluni uvalu ilaupkaibluni aulahimaaqtumik aghuungnaqtunik ilihaidjutinik hivuliquhutatt havaktivut avaqatigiingnikkut attautinun aalanunlu amigaitullu tigumidjutiaqtut. Maliguagahaptigut uvalu havauhikhtigut maligahait naunaitumik naunaiyaqhimayut tapkua upautidjutikput tamainun havauhiptingnun ihumattiangnikkut haffumunga aghuurunmun. Aghuuqhimaqturut ikayuqlugit inuit, piinagialiqhuta, uvalu havakhugit avatingnit humi nutaqqat, inulramiit, ilailu qanugunaangnaitumik qiniqhiayut ikayuqtiqhamingnik. Uvani ukiumi, ukua RCYOkut ilaliutiyaat ayakutaqtut takuyaq qaritauyaliquiptingni uvalu havagviup ukuangini. hapkununga RCYOkunun, una takuyaq pidjutigiya aghuurutikput tunihiniq qayangnaitumik uvalu ikayuqvigahaqqtuq avatingnit humi tamaita attautit pittiaqtauyu, qanugunaangitumik uqaqlutik inmi ighihimaitumik ihumaliurutikkut uvalu alianaiguhungnikkut, niriuktugullu inmi ihumaluutitik uqaqtauyut uvalu ihagiariyait ikayuqtauyut katimayiptingnin, angnat angutit, inuuhiiit, nakingaaqhimaniit, ukpiriyait, uvaluuniin nuliqinikkut pidjutait. Havagvikput qiniqhimayut ilauqatigiingnirmun aulahimaaqtumik angmaumayumik tuhaqtitinikkut tirumidjutiaqqtunun uvalu inungnun.

Ingulingmik, anginiqhakkut, aghuuqtugut havakluta havaqatigiingnikkut kavamat havakviinun nakuutqiatigut qanuginikhainik nutaqqat inulramiillu. Ukua RCYOkut havaqatigiyaait Inuliyiyit, Aaniaqtailiyit, Iliniaqtuliyiyit, maligaliqiyit havagiangani maligahat tapkua havakhimayut naunaiyattiaqhimayumik kangiqhidjutit katimaqatigigiiqataqlutiklu ikayuutikhaq havaqatigiingnirmun. Nigiuktauyut hapkua maligahat iniqtauniaqtut atulihaaliqat 2018-2019. Una upautiniq itqaumadjuat haffumunga *piliriqatigiinniq* — havaqatigiingnirmun attauhingmun pidjutauyumun.



Meeka Arnakaq **Pangniqtuug**

Meeka Arnakaq Pangniqturmiutaq Qikiqtaani. Nunamini hivulliqtiuvaktuq ilitariyauplunillu havakpaktainik pivalliadjutikhainik mammitirutikhainut atuqtakhainik Inuit. Ilauvakhimaakaktuq angadjukviani nunamingni, ilihaudjivakhunillu inuuhimingni ayuikhautikhainik atuqtakhainiklu, Inuktuurnirmiklu Nunavunmi ilihagiakpaalirvingni (Nac-Kut) avatquttugit 30ni ukiuni. Ahianittauq nunaminit, havaqatigivakhimayit Inuit timiuyunik Tungasuvvingat Inuit ukuatlu Mamisarvik Healing Centre Ottawa-mi. Havaktitluni Mamisarvik, havakpakhimayug mamitirutikhainik quglukhimanikkut uvalu ipiqalaingnikkut Inuit ilitquhiitigutt uvalu pitquhiitigut. Titiraqpaktait inminik atuuhiuqtani.

Meeka aittuqtauhimayug Arnaq Ihumatugidjagiktuq Ukiumi Aitutikhaq 1994mi aittuqtauhimayuqlu ilihaghimayunut naunaitkunmik Katimayiyuyut Ilihagiakpaalirvingmi Nunavunmi ilihagiakpaalirvingni (Nac-Kut) 2009mi. Meeka ilauvakhimayug Innait Uqaudjiuyut Katimayiyuyunut Canadian Centre on Substance Abuse (CCSA).

Meeka tallimanik nutaraqaqtuq, 10-nik inngutaqaqtuq pingahunik ilulirutiaqaqtuq.



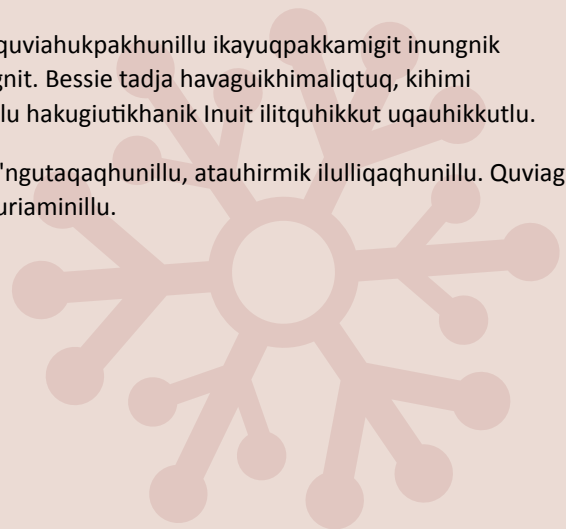
Bessie Sitatak **Kugluktuk**

Bessie nutarautluni ukiuni aalakiini aulaaqvingni haniani Qikiqtanahugyungmi, nuvukmilu, hamani lu Byron Baymi humi anaanatiani ataatiani aulaaqviini nayugait uataani Nunavut. Itqaumavaktait nutaraujehini quvianaqtut uqakhuni ilanillu tamaita inuuhirivaktamingnik nunamiitutik ingilrat atuqpaktamingnik nunamiitutiklu quvianaqpiaktut hulikhaqqaqpiakhutiklu tunningunaitumik.

Bessie aullaqtitauhimapluni ahinut ilihariaqhimayug. Aullaqtitauhimapluni ahianut ilaminit, uqauhiminik puigulikhimayug, puigukpalliaplugitlu inuuhirmini pitquhiit hulilukaarutigivakhimayaminiklu atuqpaktagaluaminik. Kinguagut ilaminit ikayuqtaupluni itqaqpalliahimayait ilitquhikkut atuqpakhimayaminik ahiit ayuikhautivakhugit nutaqqaminut nutaqqanutlu inulramirnutlu ublumi.

Bessie havaqaqpakhimayug Maligaliqiyitkuni quviahukpakhunillu ikayuqpakkamigit inungnik ayukhautiqaqpakhimayunik nutaraujehimingnit. Bessie tadjja havaguikhimaliqtuq, kihimi ilauhmmaakpaktuq nunamini ikayuqpakhugitlu hakugititkhanik Inuit ilitquhikkut uqauhikkutlu.

Bessie pingahunik nutaraqaqtuq, tallimanik in'ngutaqaqhunillu, atauhirmik ilulliqaqhunillu. Quviagija hilamiitaamini, aullaakhuni maniqqami, miqhuriaminillu.





Lucy Makkigak

Kangirliniq

Lucy inuuhimayuuq angiklihimayuuqlu Kangiqliningmi. Quviagiyaa nayuqtani Kivallirmi nanngariyaa nunani. Havaqaqpakhimayuuq Iliharvingmi Uqaudjiupluni quviagiplugulu nutaqqanik ikayuriaminik ikayuqtikhailiurangata. Lucy qauhimattiaktuq Inuit qauyimayatuqanginik quviagiyalu nutaqqanik inulkramirniklu ilihaudjiyarangami.

Lucyip quviariyaa hilamiilukaarniq. Ukiaghmi, quviariyaa tuktukhiuriamini taimaali amiit nakuuhiraangata anguniariami. Upingaami, quviagiyaa aulariamini piffiliuqhuni niqiniklu, katitqhiblunilu nattirnik apanilu, ingnini, pingahut ningauni. Ukiuq tamaat, Lucy havakpaktuq niqighainik ilaminun ukiumi.

Ilauyut ingningminun pingahut paniit uvalu 15nik ingutaqaqtuq.



Regilee Ootook

Mittimatalik

Regilee qauyimayauttiaqtuq Iningnikhaq inuuhimayuuq Iglulingmi kihimi upinngivakhimayuuq auyiplunillu Tikirarmi. Itqaumavagaktait nutaraujini angigivallianirminut tahamani. Regilee nunaqaliqtuq Mittimatalingmi ilanillu: saivauyut nutarait, amigaittut inngutait ikittutlu ilullirutait.

Pitquhivut atuqhugit uqaudjivaktuq mikhuqtitiplunillu, Regilee ikayuqaktuq amihunik inungnik ukuni. Aullaqtaqpakhimayuuq amihunut nunanut Nunavunmi ikayuqhuni inuingnik mamitirnikkut atuqtakhainikimatutlu inungnit uqaqtauvaktuq pimmarigiyaupluni, qannurunaarnaitunillu.



Helen Iguptak

Kangirliniq

Helen inunguqtikhimayuuq aullaqatigivakhugit ilani akkungangni Iqaluktuutiapluni Hanningayup hanianittuq Garry Lake. Ilangit nuuhimayut Qamanittuamun uvalu nuuffaaqtut Kangiqliningmun, kinguani nunallaami havigalikhiuqvik havaktungman. Saivanik ukiuqalikhuni aullaqtitauhimapluni ahinut ilihariaqtitauhimayuuq Igluligaaryungmut. Ublumi, Helen paniqaqtuq pingahunik, iniquaqhunillu inuuhiukhimayumik. 16-nik inngutaqaqtuq tallimaniklu ilulirutiqaqhuni.

Helen havakpakhimayuuq iliharvingni ilihaiyuuq nutaqqanik ilihalihaaqtut hamunga puqtuniinun nait avatqumayumik 40nik ukiunik. Havaguikhimaliqtuq kihiani havaqatigivaktait inulramiit nutaqqatlu ikayukhimnarumaplugit. Ihumayuuq nutaqqanut ihuariyauyuuq ininirmik nallaktiqarumik ikayuqtikhamingniklu uqaqtikhamik ihumagiyaamingnik nutaraunirmingnit.

Hulihuigaangamam inuuyaliuqhuni, nuviqhakhuni, uvalu mighuqpakhuni ingilraat aanuraanginik. Inuit mighuquivaktut atugahamingnik.

HAVAQATIGIBLUGIT ININGNIKHAT UQAUDJIYUT

Iningnikhat tuhihiyut nakuuqpiagtunik ilihimayamingnik uvalu atuqhimayamingnik pitquhikkut ilihaiyut. Atuliriangani una ilihimaniq havaaptingnun, ukua RCYOTkut havaqatigivagait talimat iningnikhat tamaini aviktuqhimayumi. Iningnikhat uqaudjiyut pittiaqtayut nunamingni uvalu ihumagiayuyut ayuittiaqhimayut Inuit Pitquhiini ukpiriyainiklu, uvalu ukpiriblugu un ailihimaniq munaridjutiqaqtuq ihuaqhainikkut pinahuarutinun uvalu kivraqtuutinun nutaqqanun inulramingnunlu. Ilihimaniit ihuangmata hivuliqhuutikhat inulramingnun, nipiit ilayut havaaptingni.

Ataani ukua RCYAtkut, havagvikput qiniqhiayut ayuittiarutainun Iningnikhat pidjutaayunun ilayut ihuiguuhtunun ihuaqhaidjutit, Inuit pitquhiit, unalu ISV. Uvani ukiumi, havaktivut havaqatigiyait iningnikhat uqaudjiyut piyaamingni maligahanik uvalu ikayuutikhanik pingahuni iqaiyangnikkut pinahurutinun: attautinun uqaudjiyut, auladjutikkut ikayuutit, uvalu tuhaqtidjutit inungnun ilituqhaidjutit.

Attautinun uqaudjinikkut pihimayut ikayuutayut qiniqhiayaami atugahanik Iningnikhanin uvalu tuhaalugit ihumagiayait mikhaagun qanuq Iningnikhat uqatigiyaangani ikayungnikkut ihumaaluutit. Hapkua uuktuutit attautinun ikayuutit uqaudjiyut hapkununga RCYOTkunun tuniyayut Iningnikhamin uqaudjinirmik. Inulramiq angayuqaaq hivayaqtuq havagvingmun qiniqhiayuq ikayuqtighaminik mikhaagun nutaqqanun munaqtighamik. Nutaraq aghaaqtauhimayuyq angayuqqaanin nutarap aananatiaganin ataatianganin. Angayuqaaq qiniqhiayuq kangiqhidjutinik qanuq nutaqqani piniaqauk. Iningnikhaq uqaudji ihumaliuqtuq ilagiingnun katimapkailuni atugahaluaq ihuaqhiyaangani ihuiguuht. Iningnikhaq naunaiyaiyuq katimapkailuni nakuutqiaq piunayuyuni nutaqqamin ihuaqhaidjutit ilayukhat angayuqaaq uvlau aananatiaq ataatiaqlu nutaqqap inuuhiani. Imaalutauq, apiqhuyit havahua tautuktauyuyq angiyumik ayuqhaunmik piqatigiingnirmik qitqani angayuqaaq aanatiamin ataatiaminlu. Iningnikhavut ihumayut katimaqatigiingnikkut ihuaqhainahuridjut piyaularumayuyq taimaali turaqtautitik nutaqqamun pihimangmata, ayuqhautikuungitumik qitqani angayuqaaq aanatiat ataatiallu,, aghuurutaungma;;u ihuaqhaidjutinun piqatigiingnirmun.

Auladjutikkut ikayungniq iligiit katimaqatigiyait Iningnikhat uqaudjit qaffini apiqhuutini kangiqhipkaqhugit

auladjutikkut ihivriurutit ihumaliqinikkut kivraqtuutinik. Apiqhuutit ilayut Iningnikhanun mikhaagun pitquhikkut ihuangnikhainik naunaiyautinik atuqtayut ihumaliqinikkut ihivriurutini, qanuq ihumaliqiniq havaktauvakpa kinguani, uvalu hunat ihuatqiaq ihumaliqinikkut auladjut nutaqqanun inulramingnunlu qanuginiaqqa. Iningnikhat uqaudjiyut angmaumayut uvalu hivumuuqtitaqhugit uqaqtatik, tunihiblutik auladjutikkut ikayuqtunun iligiingnun ihuaqtunik kangiqhidjutinik tapkua ikayuutauniaqtut havaamingni.

Tuhaqtitinikkut uvalu Inungnun ilituqhaidjutit havaat, Iningnikhat uqaudjit apiriyayut uqaqtaghamingnik nutaqqanun inulramingnunlu pilaarutaitigut nmakpiraaq ukua RCYOTkut havaligtait uvani 2017-2018. Iningnikhat uqaudjit uqaqtut uqagahamingnik ilayut unipkaangnikkut, imaalu ihumablutiklu inuramiit kangiqhimanaiqarit iluaniitut havaktauhimayut makpiraani.

PITQUHIKKUT ILIHAIJUTIT

Aulahimaaqtut ilihaidjutit ilayut hapkununga ISVmun uvalu Inuit pitquhiit piyayukhat tamainun RCYOTkut havaktiinun. Aipaangani, alakiit havaktit ilayut hapkunani ilihangnikkut piyakhanik:

- ✳ Nunaqaaqqaarhimayut Pitquhitigut Ayuitaminik Ilihaqatigingniq
- ✳ Inuit Qaujimajatuqangit ilihaidjutait Iningnikhanun, Angnanun, Angutinun, Inuuhuktunun angnarutinunlu
- ✳ Inunnguiniq Anggayuqqaanggulihaqtunut Ilihaidjutaa
- ✳ Pigiarkvik (Inuktitut tugliuyut uqauhiq, puqtunia hivuliq)
- ✳ Uqqaritsautit: Hivunmukhimayut uvalu Pitquhikkut Inuktitut Taiguuhiliqinikkut Ilihaidjutit

Ukua RCYOTkut aulahimaaqtumik atuqhugit ilauqatigiingniq haffumunga Uqausirmut Quviasuutiqarniq, Nunavunmi ukiuq tamaat quviahuut haffumunga Inuktit Uqauhiit uvalu Inuit pitquhiit. Una tatqiqhiut-tamaat quviahugvik atuqtayuyq tamaat lidjirurvia uvalu tunihiyut iligiingnun ilaliutihimayunik piyakhanik aghuurutigilugu atungniq Inuktit uvalu amigaiquumiqlugit pitquhikkut iliturihimanaiq havagviptingni. Pidjutaayuyq 2018 Inuit ukpiriyait uvalu unipkaangit. Tamayat pidjutaayunun titiraqtauhimayut hapkununga Pitquhiliqiniin tuhaqtitaubluni uvalu uqaqtaubluni havaktunun atuqtilugu uqauhikkut tatqiqhiut.





IKAYUQTIT QUVIARIYAUYUT



NIRUANGUAQTUT

2017mi aviktuqhimayumi niruaqtilugit, Iliniaqtuliqiyit aghuuqhayait Nunavunmi iliharviit atiliuqlutik haffumunga Ilihaqtut Niruagutikhaitigut havaaq tuniyauyuq hapkunanga Civixkunin. Ilihaqtut Niruagutikhaitigut havaaq tunihiyut inuramiit ataani niruangnikkut ukiungut, piyakhanik aturiangani niruangnikkut havauhiit hivulingmi.

Iitkumigit aviktuqhimayuni kavamatkut, niruangnikkut havauhiit, attautit tikuaqtauhimayut niruaqtauyukhat, ilihaqtut qiniqhialutik ayuqhautinik tapkua aghuungnaqtut inmingnun uvalu uqautigilugit niruagutit ilangmingnun ilanamingnunlu, piyaangini iliharningnikkut ihumaliugutit niruavingni.

Hivullingmi, Tattiarnaqhilirvia 30, 2017, niruaqtilugit aviktuqhimayut, ilihaqtut niruaqlutik niruaqtauyukhanik nunamingni. Tuati fiap iliharviit 17ni niruavingni tamaini aviktuqhimayumi ilauyut, pidjutiqaqhutik 2,146 nituagutait nukaqhiit iliharviinmi uvalu ilihayuumivingnilu ilihaqtut.

Una havaaq aghuugutiqaqtut aulayumik uvalu ilauqatigiikhutik inuuqaitgiit uvalu ikayuutauyuq inulramiit pilaagutait tunihiyaamingnik uqaqtaghamingnik — Titiraqhimayuq 12 uvani CRC. Aghuuqhayavut Iliniaqtuliqiyit aulahimaaqtumik ikayuqlugit ilihangnikkut pinahuagutit imaatun ikayuutikhat upalungaiyautainun inulramiit Nunavunmi hivunikhainun.

UNIUDJUTIT HULIDJUTIPTIGUT

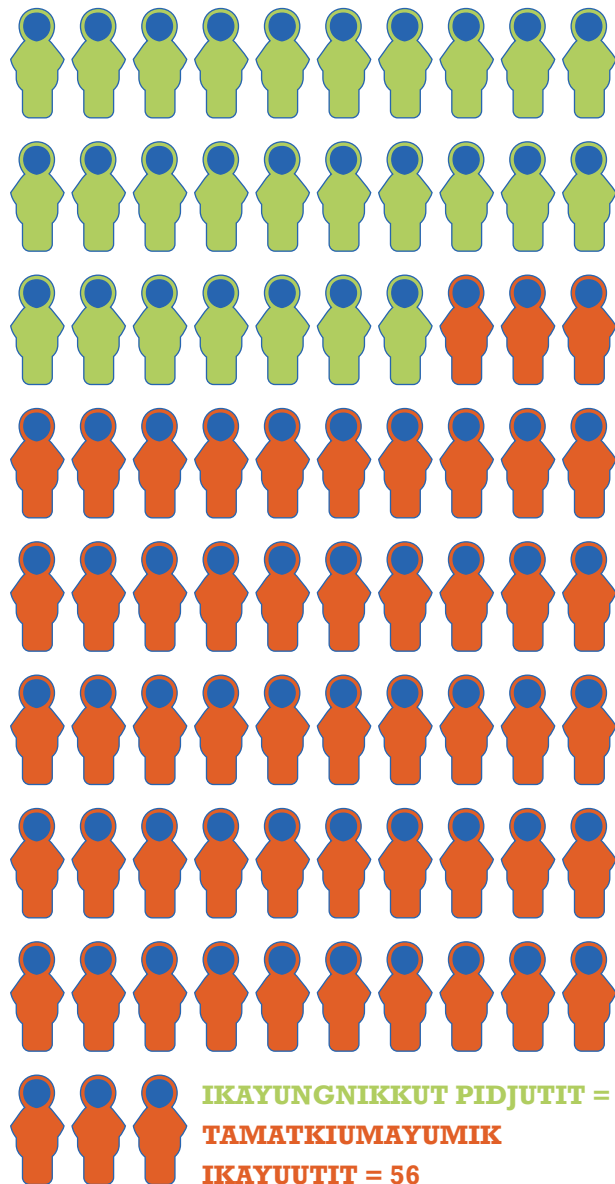
ATTAUTINUN IKAYUNGNIKKUT UNIUDJUTIT

Havagvikput angmaqhiyut 83nik attautinun ikayungnikkut pidjutinik qitqani Qitiqqautiyuq 1, 2017, unalu Qiqaiyalirvia 31, 2018. Malruk ilaliutihimayuk pidjutik uqautauvaktuq havagviptingni, kihimi havaktut ihumariyait hapkua pidjutiringitait RCYotkut maligaini. Hapkua ilauyut inmikuuqtut ilagiit pidjutait tapkua pidjutiqangitut kavamatkut kivgaqtuutainik uvalu pidjutait ilauyutinungmun kitu ukiungatigut pihimangituq tuniyauluni kivgaqtuutiptingnik. Ilaliutihimayut 83nun pidjutaayunun angmaqtaptingnun uvani maniliqinikkut ukiumi, havagvikput aulahimaaqtumik havakpaktut 58nik tapkua angmaqtahimayut kingulingni ukiumi. Nungutilutu 2017-2018, havaktivut umiktiriyut 92nik pidjutinik.

Ikayungnikkut pidjutaayut aalakiit aktilaangit hapkua RCYotkut ikayuqtait, kitut pidjutiqaqtut aalakiinik hivituniit havavkviup havaktait. Havagviup naunaiyaqhugit ikayungnikkut malrunnik qanuginiitigut: havauhiitigut uvalu tamatkiumayumik. Kangiqhimanikkut ikayuutit ilauyut attauhirmun uvaluuniin amigiatunun hapkuninga: inmikkut ikayungnikkut ayuqiqtuiniq; ikayuqhugu inuk uvaluuniin ilait hivayautaitigut kivgaqtungnirmun uvaluuniin ihuaqhaqhugu ihuaqtumun ikayuqtikhaanun; uvaluuniin ilituripkaqhugit kivgaqtuqtut inulramingmik ikayuqhutik. Uvani 2017-2018, 33 pusat tamaita pidjutaayut angmaqtayut piyayut ikayungnikkut ikayuutinik.

Tamatkiumayumik ikayuutit aghut havangnaqtut uvalu atuqtauyut kagniqhimanikkut ikayuutit hivuani ihuangitpata uqautigiyaangani pudjutautit. Taimaalu, tamatkiumayumik ikayuutit pidjutiqaqtut takunikkut uvaluuniin katimaqairiblugit amigaitut kivgaqtuqtut uvalu nutaqqanun inulramiit, uvalu/ uvaluuniin inmi ilatik, tamatkiumayumik titiqanik ihivriungniq, uvalu/uvlauuniin katimaqatauvluni uvaluuniin ihuaqhaiblulik katimaqyurutikhanik qiniqhiyaamingnik ihuaqhaidjutikhanik ayungnaqtunik ayuqhautinik. Ilaliutihimayut, aghuurutiblugit ikayungnikkut ayuqiqtuiniq tuniyayut nutaqqanun inulramingnunluuniin uvlau/uvlauuniin inmi ilatik ihuaqqat. Atungniitigut, hapkua pidjutaayut piyagiaqaqtut anginiqhangmik ilauqatigiingnirmik uvalu ikaangnikhanik RCYotkunin. Uvani 2017-2018, tamatkiumanikkut ikayungnikkut ikayuutit kiunautiqaqtut amigainiit (67 pusat) tamaita angmaqtahimayut ikayuutitof.

NAUNAITKUT 3: ATTAUTINUN IKAYUNGNIKKUT PIDJUTAUYUT UVALU QANUGINIIT IKAYUNGNIKKUT KIVGAQTUUTIT PIYAGIAQAQTUT



ATTAUTINUN PIDJUTAUYUT = 83



PIJUTAUYUMUN UUKTUUTIT

Inmikkut Uqariangini Ikayuqtut

Nunallaanun pulaaqtaqtilugit, ikayungnikkut ayuittiaqhimayuq upaktauyuq inulramingmin kina ikayuqtauyumayuq nutaqiqiaikhamik nunallaamingni. Ithumaanun inulramiup, nutaqiqivikhaq aghuungnatuq nunallaamun taimaalu angayuqaat havagiangini ikayuriamingni ilamingnik nutaqatiklu munagittiaqtaublutik nutaqiqivingmi havaktilugit ubluni. Mikhiyuumingniaqtuq angayukhingnun nutaqiqinirmunn nukamingnik uvalu ilihariaqtugiangini.

Inulramiq unalu ikayuqti ayuittiaqhimayuq havakhugit ikayungnikkut upalungaiyautit ilaayut munaridjutikhait tamangnik: inulramiqthe katitiqhiluni kangiqhidjutinik aalanin inulramingnik nunallaami mikhaagun hulaqutikkut nutaqiqiviqanginikkut inmingnun uvalu nutaqiqivikhaqangniq nunallaami aghuungnaqtuq; ikayuqtiq ayuittiaqhimayuq katitiriluni kangiqhidjutinik manikhaitigut, aulajdutikkut piyakhanik, uvalu tamaita ihuaqtut havaqatigiit ihariagiyait angmaqtirutikhaatigut laisilingmun nutaqiqivikhamun.

Titiraqhimayut ataani uktuutit ilangiq huuq inulramiit inuit nunallaami ihumayut piqangnikkut nutaqiqivingmik aghuungnaqtuq:

- * Angayuqaat/munaqhiyut havagiaqaqtut
- * Paangulihaat ilitpalialutik uvalu piyakhanik pivallianirmik upalungaiyautikhat ilihariaqtuqtinagit
- * Nutaqat ilihariaqtuqtukhat, nutaqiqihimaitumik
- * Nutaqat nayugahaqaqtukhat angayuqaat havaktilugit
- * Nutaranuat hulilukaaqtitauyukhat

Ikayuqti ayuittiaqhimayuq ilituriyuq utuqaq nutaqiqviugaluaq piinarialiugaluaq atuqlugu, kihimi ihuaqhariaqaqtuq. Atuqtaukaffuktughat piinarialik nutaqiqivikhaq ihuaqhaqtautilugu utuqaq igluqpak. Havaktautinagu, nutaqiqivikkut katimayikhanik havaktukhat. Inulramiq aularutiyumayuq ihaangnirmik nunallaami ilaayunun iningningnik kitut ilaayumayut nutaqiqivikkut katimayikhanik. Ikayuqti ayuittiaqhimayuq aulahimaaqtumik katitiriniaqtuq ihuaqtunik kangiqhidjutinik aalakiinik kivraqtuqtunin. Inulramiq inuk havaqatiriblugu nunallaami kivgaqtuqtuq titiraqhutik Ilaayumun Maligaliqivingmi (Maligaliuqtimun). Inulramiq inuk tuhaanginami Maligaliuqtimin kinguani qaffit havaingit qaangiqtuq, inulramiq inuk ihumaliuqtuq titiraqluni qaritauyaligivikkun kiuyauyuq tapkua Maligaliuqtit ikayurumayut nunallaami nutaqiqivikhamun.

Nungutilugu 2017-2018 maniliqinikkut ukiuq, ikayuqti ayuittiaqhimayuq ilituripkaqhugit Iliniaqtuliqiyit, ukualu Nunalingni Kavamatkunillu Pivikhaqautikkut, haamlatkut ukualu nunamingni iliharviit. Inulramiq inuk katitiqhibluni uqagainik inulramiit nunallaami, ilituripkaqhugit Maligaliuqtit, qiniqhibluni piqagiaghaita nunallaami pimayut ikayuqlutik angmaqtiriangan nutaqiqivikhaq. Havauhia haffuma aulahimaangniaqtuq uvaniWork 2018-2019. Inulramiq inuk aulahimaaqtumik hivuliqhuqluni havaktaghamun, tuniyauluni inmikkut uqagiagan ayuqiqtuqtauyut ikayuutikhaminun ihuaqtunun ikayuutinun uvalu kivgaqtuutinun aghuugiamini tikinahuarutini auladjutikhainun nutaqiqivikhamun nunallaami.

Attautinun ikayungniq ilauyuq ikayuqhugit mikhaanun katimayit inulramiit, katimayit ihagiahukpata ikayuutikhanik aadjikiiktumik attautip ihariagiyaanik, piyaangini kavamatkunin kivgaqtuutainik uvaluuniin ikayuutainik.

Uuktuutit katimayit ikayuqtait ukua RCYOkut angmaqtait ilauyut, munaridjutit havaktukhaqhiungnirmun

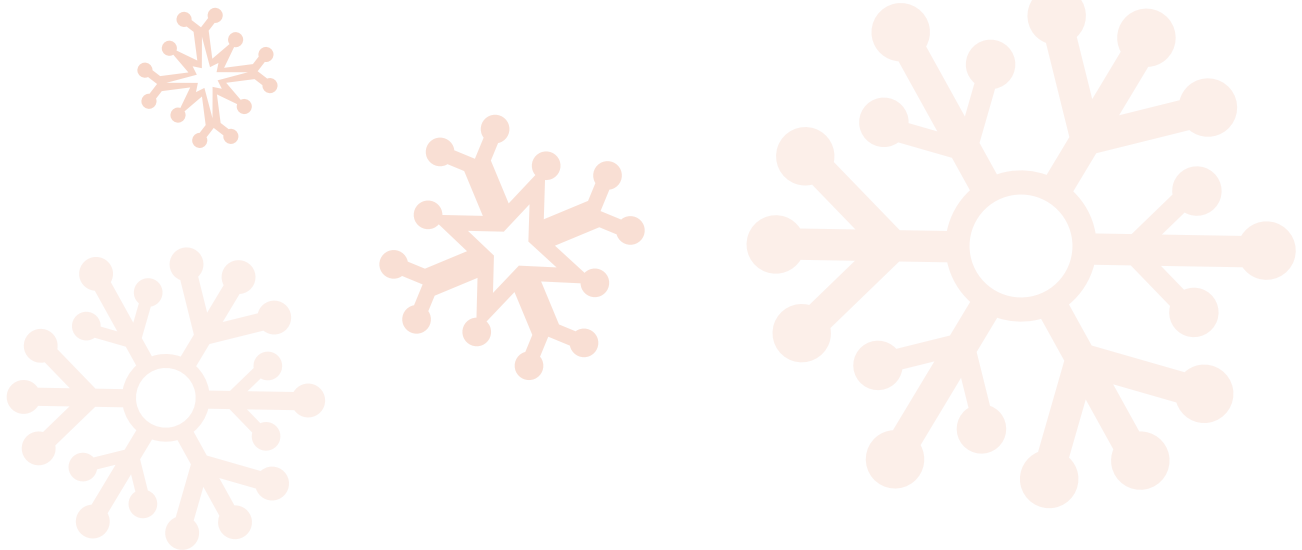
kivgaqtuqtukhamik havaaq humi havaktuqarungnaituni kivgagahaqaluanginikkut nutaqqanun inulramingnunlu, imaatun nunallaami inuliqiyi (CSSW) uvaluuniin iliharvingmi nunallaami uqaudji, katimaqatiribluu iliharvingmun mikhaagun atulingnikkut ayuqhautikkut kidjutikkut maligahat amigaituni inminiirahuarnikkut inulramiq nunallaami; uvalu kiudjutit inulramiit munaqhivia umiktitauniatigut.

PIJUTAUYUMUN UUKTUUTIT

Katimayiyuuyunik Ikeyungniq

Uvani Apitilirvia 2016, ukua RCYOkut ilituripkaqtuuyut tapkua Illagiittugut Katimavia Inulramiit umingnialiqtuq nungutpat tatqiqhiut. Umingnia haffuma igluqpaup pidjutigiya ikiliyuumingnikkut kivraqtuutit piinarialgit inulramingnun Nunavunmiut aviktuqhimayumi. Ukua RCYOkut ilituripkaqtait Inuliqiyit Kivgaqtuqtut katitiqhilutik kangiqhidjutinik upalungaiyautitigut uvalu havauhikhaitgut umiktirutaanun uvalu angmaffaarutikhaanun igluqpaup. Ikeyungnikkut havaaghat ilauyut ikayuutikhainik munaqhivingmin inuit kitut ahinungaqtitauyut umingniratigut nipitik tuhaayaungit uvalu ihumagiyaublutik ihumaliungnikut hulaqtiriyaa; tuhaqtitugit havagviit ihuangitumik tuhaqtitinirmun umiutaanun, kitut pidjutauyut ikitpalaamik katimadjutikhamik ilituripkagianganin inulramiit uvalu ilaupkangitugit aalanguqtingnikkut

upalungaiyautini; qiniqhimaangnikkut ilauyunun angayukhiit atanguyat havagvingmi apiqhilutik havauhikhaanik tunihilutik nutaamik katulaaktukhamik aulayaangani igluqpak; ilituripkaqhimaitunik kinguani katimayit katimavingmi inuit nutaamun katulaaktukhamik ihumaliurutinik idjuhikhaanun uvalu pivalliadjutikhaanun ihuaqhangnia katimaviup uvalu piinagialingnik pinahuarutinik; uvalu aghuuqhalugit, angmaumayumik tuhaqtitinikkut qitqani havagviup atanguyait uvalu hivungani havaktut, imaalu inulramiit, mikhaagun havauhiatigut uvalu niriuktauyut angmangnikkut ublua igluqpaup. RCYOkut ilaunikkut pidjutigiyaat inulramiit nipiit tuhaayauyut uvalu ihumagiyauyut iqaiyangnikkut ihuaqhainikhaa igluqpaup uvalu ihumaliugutait hivungani pinahurnikkut pivalliadjutaikhait. Taimaalu, ukuat RCYOkut munagiblugit hivituniit igluqpaup umingnia uvalu ikayungnikkut aktilaanga angmaqnirutaanun.



ATTUQHIMAAQTUT PIDJUTAIT ATTAUTINUN IKAYUNGNIKKUT PIDJUTIT: IHUANGITUNIK KIVGAQTUUTIT AULAPKAINIRIT

Qiqaiyalirvia 31, 2018, naunaiyautaa malruk napaalu ukiuk tapkua attautinun ikayungnirit tuniyauhimagut havagviptingnin. Avatqumayumi haffumani atuqtumi, aulapkaivalaanginikkut kivgaqtuutit qitqani GNkut havagviit uvalu havaktit aulahimaaqtut attauhiq angiyut ayuqhaut inulramingnun Nunavunmi uvalu inmi ilamingnun piyaangani kivgaqtuutitik. Angmaqtingniani, havagvikput havakhimagut 200nik attautinik ikayungnikkut pidjutitik, uvalu ihumaaluutiqaqtugut ihuaqhiyuumiqaangitugut uqautigiyaangini una angiyuq ayuqhaut.

Ihungnitut aulapkainirit kivgaqtuutinun pidjutiqaqtut imaa:

- ❖ **TUHAQTITIYUNGNAIQHUTIK:** kivgaqtunirmik tunihiyut ilihimangitutik atuqtauyunik kangiqhidjutitik atugahait uvalu iliturihimantitugit kangiqhidjutit ihuangnikkut uqautigiyaangini aulapkainikkut kivgaqtuutitik. Tuhaqtitingirniq atuqtauyut havagvingnin uvalu qitqani kivgaqtuutit aalakiinin havagvingnin.
- ❖ **PIQALUANGITUTIK HIVITUNIKHAQAQTUNIK UPALUNGAIIYAUTINIKKUT:** kivgaqtuutitik tuniuhaiyut havakpalaliqhutik munaridjutikkut ayuqhautitik, kitut ikayuqtighaqaqalungitutik tunihiyukhanik hivituyumik upalungaiyautikhanik, ilangmingnun ikayuqtighanik, uvaluuniin ayuqhaqtailidjutikhatigut kivgaqtuutitik. prévention.
- ❖ **IQIHULIDJUTAUVAKTUT NUTAQQANUN INURAMINGNUNLU ILAILU, HAPKUALU KIVGAQTUUTIT:** nutaqqanun inuramingnunlu atuqhutik kinguvaqtirnimik kivgaqtuutit, uvaluuniin kivgaqtuutikhaiqhutik, atungmata kivgaqtuutitayuhautitik auladjutikkut uvalu ilihimangitutik kivgaqtuutikhanik havagvingmingni uvaluuniin aalat nutaqqanun inulramingnun kivgaqtuutit havagviit.

Ilihimagut ihuangitugut kivgaqtuutitik aulapkaiyut piqaqtut ihuangitumik hulaqtauyut nutaqqanun, inuramingnun, ilamingnunlu. Ikitpalaqhutik kivgaqtuutit Nunavunmi ilaini aalat Kanatami nunaini, aghuungnaqtuq tapkua kivgaqtuutit piinagialaqlugit ihuaqtumiklu aulapkaqlugit. Ihuangitumik kivgaqtuutitik aulapkaiyut ihuitumik hivituniinun pidjutaugut



nutaqqat pivallianinganun uvalu anuaqhuriangani. Ihuaqhiyuumiqlugit aulapkaidjutit niriuktauyut ihuaqhaqlugit uvani: qilamik piyaqtunik kivgaqtuutit; ihuaqhiyuumiqlugit aaniaqtailiniq uvalu pivallianikkut qanuginiit nutaqqat inulramiillu; ihuaqhiyuumiqlugit inungnun hapingnaiqlugit aalakiinun auladjutinun pidjutigiyaat ihuaqhiyuumiqnirit inungnun kivgaqtuutit; ikikliyuumiqlugit aadjikiiktut aghuurutit amigiatunin kivgaqtuutunin havaqatigiiklutik inungnun ikayuutinun; ihuaqhiyuumiqlugit havaktituyut havaatigut quviahuutigiliqlugit; ihuaqtumik hatumiangniq hivuliqhutauyuq ikiliyuumiqlugit ayungnautikkut munaridjutit kivgaqtuutinun; uvalu nakuutqianik ikayuutinik nakuutqiatigullu ihumagiyait nutaqqat inuramiilu. Una, pidjutiqaqtuq, ikayuutit hakugikhiyuumiqlugit ihuaqtumun ukununga CRCKunun uvalu *piliriqatigiinnia/ikajuqtigiinnia*.

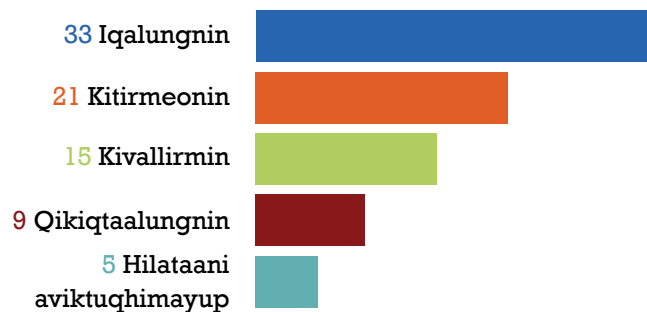
Kingunuangani angmaqtirutata, ilituriyavut angiyut hulaqutit ihuanginikkut kivraqtuutikkut aulapkaidjutit pidjutauyut inuramingnun Nunavunmiunun. Piunanikkut ihuaqhiyuumiqtnik qanuginiit hapkununga inulramingnun uvalu ilainunlu, uvalu ukpiruhungnikkut havaqatigiinirmun, ukua RCYOTkut katimaqatigiayit Tugliiq Ministat Qanuginiit Inuuhit Katimayit uvani Apitilirvia 2016. Pidjuraa katimadjutit uqautigilugit ayuqhautit naunaiyaqhimayumik uvalu nakuuniqhait hulaqutit tunilugit katimayit amigaitunik attautinun ikayungnikkut pidjutauyut uuktuutit. Uvagut 2015-2016 Ukiumi Uniudjutit naunaiyaqhugit ihuangitun munarinikkut aulapkainirit atuqtauyut pidjuraa havalihaaqtaptingni. Qanuginia haffuma ayuqhautip aalangayut uvaptingnun nakuuluangitug kinguani angmaqtingnirani. Katimaqatigiblugit Iliniaqtuliqiyit, Inuliyiyit, Aaniaqtaliqiyit, uvalu Maligaliqiyit, ukua RCYOTkut aulahimaaqtumik ihuangitun kivgaqtuutinun aulapkaiyit aulahimaaqtumik ihumaaluutaayuq. Ukua RCYOTkut 2016-2017 Ukiumi Uniudjutait uqaffaaqtait aadjikiit ihumaaluutit mihaagun ihuangitun kivgaqtungnikkut aulapkaidjutit.

Kinguani amigaitumik uuktuutit havaqatigilugit nutaqqat inuramiillu kivgaqtuqtut GNkut havagviit ihuaqhiyuumirahuaqhugit kivgaqtuutit auladjutait, ukua RCYOTkut takungitun ihuaqtumik ihuaqhaidjutait uvaluuniin qanuginiit. Munarihimaaqhugu una ayuqhaut, ukua RCYOTkut ilituriyait hivuani havauhiit qitqani GNkut havagviit mikhaagun pivallianirmik angitqiamik kangiqhidjutikkut uqautiginiit atugahat tapkua piyakhaqangniaqtut ikayuutaulutik ihuaqhiyuumirutikhat kivgaqtuutikkut aulapkaidjutit. Ukua RCYOTkut apiqhiyut katimaqatigilugit Tugliit Ministat hapkununga Qanuginiitigut Inuuhip Katimayit uvani upingaami 2018 piyaamingni amigaitunik kangiqhidjutinik havaktauhimayut iniqhimayut tadjamun uqautigilugit ihumaaluutit mikhaagun kivgaqtuutikkut aulapkaidjutinik nutaqqanun inulramingnunlu.

HUMIT PIDJUTIGIYAVUT QAIHIMAYUT

Amigaitqiat napait pidjutigiyaqut uvani 2017-2018 pihimayut hilataanin nunallaanin Iqalungnin (Naunaiyaut 4). Aulahimaaqtumik nunallaanun pulaarutit uvalu inungnun havaqatigiingnikkut aghuurutit, amigaiyuumiblulik ilituqhaidjutit aviktuqhimagiyumit tamaini pitquidjutit pidjutauyut amigaiyuumiblulik qaffiuniit ikayuqtauyut havaktauyut nunallaanin Iqalungniungitumi.

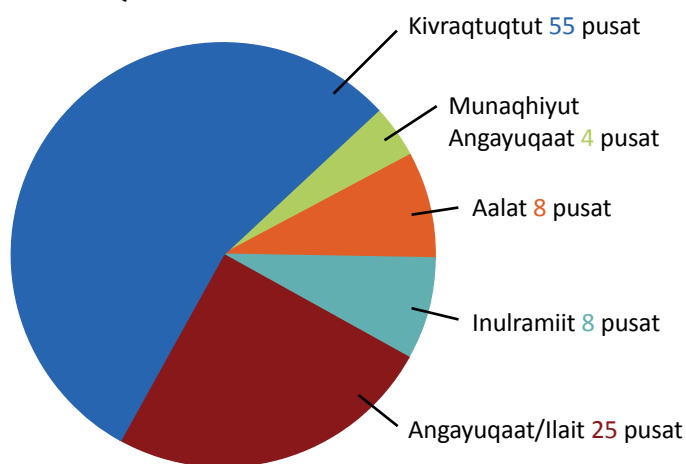
NAUNAITKUT 4: IKAYUQTAUYUT IMAA NUNAT NAUYUGAITIGUT



QANUGINIIT HAVAGVINGMIN IKAYUQTAUYUT

Kavamatkut kivgaqtuqtut aulahimaaqtumik hivayaqtaulaqlutik pidjutauyunun attautinun ikayuqtauyukhanun uvaptingnun uvani 2017-2018 (Naunaiyaut 5). Ukiuq tamaat, hivungani kavamatkut havaktit, munaqhiyukhaublutik ikayuqlugit ihagiariyait inulramiit Nunavunmiun, aulahimaaqtumik uqautigilugit inmi ayuqhautit Nunavunmi nutaqqanun uvalu inulramingnun kivgaqtungnikkut auladjutit havagvipingnin. Una ayuqhaut pidjutiqaqtuq piqaluanginikkut kangiqhidjutinik, tuhaqtitinikkut, uvalu nakuuluangitumik aulapkainikkut, kitut kinguvaqtirutauyut, ayuqhautinun, uvalu qingiyauublutik kivgaqtunirmik inulramingnun Nunavnmi. Uvani ukiumi, tautukhimayugut ilitangnaqtut amigaiyuumiyut qaffiuniit angayuqaat uvaluuniin ilait ilauyut uqautigiblugit ayuqhautit havagvipingnin, taimaalu qaffiuniit inulramiit uvaluuniin munaqhiyut aulayuitut.

NAUNAIYAUT 5: QANUGINIIT HAVAGVINGMIN HIVAYAQTUT



PIDJUTAUYUMUN UKTUUTIT

Ihuangitunik Kivraqtuutit Aulapkainirit

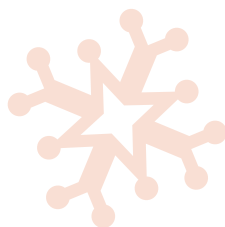
Iliniaqtuliyiyit (DEA) piyariaqaqtut tapkua ihumaliqinikkut ihivriurutinik iniqtaulutik nutaqqanun kitut inminiingnikkut ihumayut iliharvingni, hivuani nutaraq utiqtitaungiluni iliharvingmun. Nutaraq munariyauyuq Aulapkaiyimin Nutaqqanun uvalu Ilagiingnun Kivraqtutumin uvalu tuhaqtitinikkut ayuqhautiqaqhutik qitqani ukua CSSWkut uvalu munahiyut nutaqqanik mikhaagun kitut kiunautiqaqtut upautidjutikhaanik nutaqqap ihivriurutihaanun. Ukua RCYOkut pidjutigiliqhugu kinguani nutaraq upautingniman malrungnik havainingmik ilihariatungidjutaanik. Havainip kinguani ukua RCYOkut pidjutigiliqhugu, ihumaliqiyiinun upautidjutikhaanik havaktuyuq. Ihivriurutait ihumagiyayut iniqtaungitut piyariaqaliqhuni tuglingmik upautidjutikhaanik ihuaqhaqtauyuq. Nutaraq ilihariangituuq pingahunik havainirnik iliharvingmun. Ukua RCYOkut ilituqhahiyut hapkununga CSSWkunun, Iliniaqtuliyiinun, iliharvingnun, ihumaliqit kivgaqtuqtiinun, uvalu ihumaliuqlutik nutaraq ilihariatuqtaangani ilainaanic ihivriungnikkut iniqtaungman, uvalu qakugu aipaa upautivikhaa havaktauniaqtuuq ihivriuqtauyaangani.

Iliniaqtuliyiyit tuqighaqtaat tamna nutaraq ilihariaqtulimaituuq iniqtinagit ihivriurutait. Una ihumaliurut ayuqhautiqaqtuuq ihumaliqiyit akiliqtaunginikkut kihimi inuk ihumaliungnikkut piyaaqtait qingiyaukpata ataani Ihumaliqinikkut Maligaani, kitut pidjutigiyaungitut haffumunga pidjutauyumun. Taimaalu, ihumaliurutit ihuinaarutayut nutaqqap pilaarutainun iliharnirmun upalungaiyautiqanginman havatauhimayumik tunihyaangani nutaqqap aihimavingmini ilihaidjutikhainik ikayuutikhat iliharianginikkut nutaquiqtulugu ihivriurunmik iniqtauyaangani. Ukua RCYOkut kivraqtuliqtut nutaqqamik piyaangani iliharviit ilihaidjutikhainik

aihimavingmini ilihariangani ilihaidjutit ikayuutikhat nutaqqat pilaarutainun ilihangnirmun.

Ukuat RCYOkut iliturinahuaqhutik hapkununga CSSWkunun apiqhiblutik upautidjutikhaanik ihuaqhaqtauhimayaaghaanik, ilituriyugut tapkua CSSWkut ataniat havaktait malrungnik havaingnirnik una CSSW havangitilugu. Apiriyaugaluaqhutik hapkununga RCYOkunin havaklugit pidjutauyut, una atanguyaq ihuaqhaihimaituuq upautidjutikhaanik havagahani. RCYOkut havaktiit apiqhiyut ihumaliqit havatiinun upautidjutikhaanik havaklutik. Nunamingni ihumaliqiyit havaktiit uqaqtut tapkua Aaniaqviat Aaniaqtunun Nutaqqanun (SickKids), ihivriutit, havaktukhaugaluit iniqhimaitunik ihivriurutinik, kihimi upautidjutikhaa iniqtauhimangituuq. Nunamingni ihumaliqiyit havaktiit uqatut tapkua havangniaqtait pidjutauyut, ihuaqhaqtaungituuq haffumuuna havauhikkut.

Una CSSW havakti utingman, havaktauliqtuuq upautidjutikhaa. Taimaalutuuq, ihivriuqti ihumaliqinirmun aulaqhimayuuq havaaminin malrungnik havainirnik pidjutauyuuq kinguvangnirmun, ihivriurutikhat havaktauyukhaungmata ihumaliqiiimin ilaayuuq hivulirmi upautidjutikhaa. Upautidjutikhaa iniqtaulihaaqtuuq siksini havainingni kinguani upautidjutaanin. Ihivriurutit iniqtaungmata, ukua RCYOkut ikayuqtut ihuanikhakkut aulahimaaqtumik ihumaliqinikkut ikayuutikhat tutqighilugit uvalu pivallianikhaanun uvalu atulingnikhaanun upalungaiyautait ikayungnikkut nutaqqap utiqqat iliharvingmun kinguani malruk tatqiqhiutik ilihariangituuq. Nutaraq utiqtuuq iliharvingmun ilaliutiblugit ikayuutikhat atugahait tuglingmin upautidjutaanin. Tamaita ikayuqtut aghuuqhahiyut ihuaqhiyuumiqlugit tuhaqtdjutit ihuaqtumik aulapkariangani kivraqtuutit.



IKAYUQTIT QUVIARIYAUYUT



QILAUT

Qilaut Nunavuttip ukiuq tamaat Inuktut
atuutiliungnikkut akitaqutaut havaktauhimayut
hapkunanga Pitquhiliqitkunin.

Uvani 2017, akitaqutautit aghuuqhaiyut
inulramingnun Nunavunmi atuutiliuqlutik Inuktut.
Attautimun 17 atuutiliuqtut, qtiqani ukiungit
16min 29mun ukiuqaqtut. tunihiyut 24nik
atuutiliuqhimayunik. Akimayut akitaqutautini
tuniyauyut piyakhanik nipiliuqlugit atuutiliuqtatik
nipiliurvingmi ilaliutilugu akitaqutautini
akimayun qibliqtunun. Uvani ukiumi hivuliuyuiq
ukiuq Qibliqtunun akimayut atuutiliuqhimayut
inulramingnin nuipkaqtauhimayut.

Akitaqutautit pihimayut quviahuutirilugu
Alianaqtut Inuktut atuutit, aghuuhaidjutigiblugu
atuutiliungniq atuutinik Inuktut, ikayuutauyuq
Inuit pitquhiinun atuutitirut, quyagiyaqut ukua
Pitquhiliqiyit haffumunga pinahuagutinun uvalu
aghuuqhavblugit aulahimaaqlugu.

Aadjiliuqhimayut hapkua Qilaut 2017 Akimayut
atuutiliuqhimayut Inulramingnin piinarialgit
iliniaqtuliqiinin hamaniluuniin
<https://soundcloud.com/nuvu-music>.

"Quuliuyuq akimayuq atuut Qaigialaurit
atuutiliuqtaa Leetia Kalluk, piksami haumingmi,,
Ikpiaryungmiutaq."



Piksaliuqhimayaa: Aksut Media Ltd.

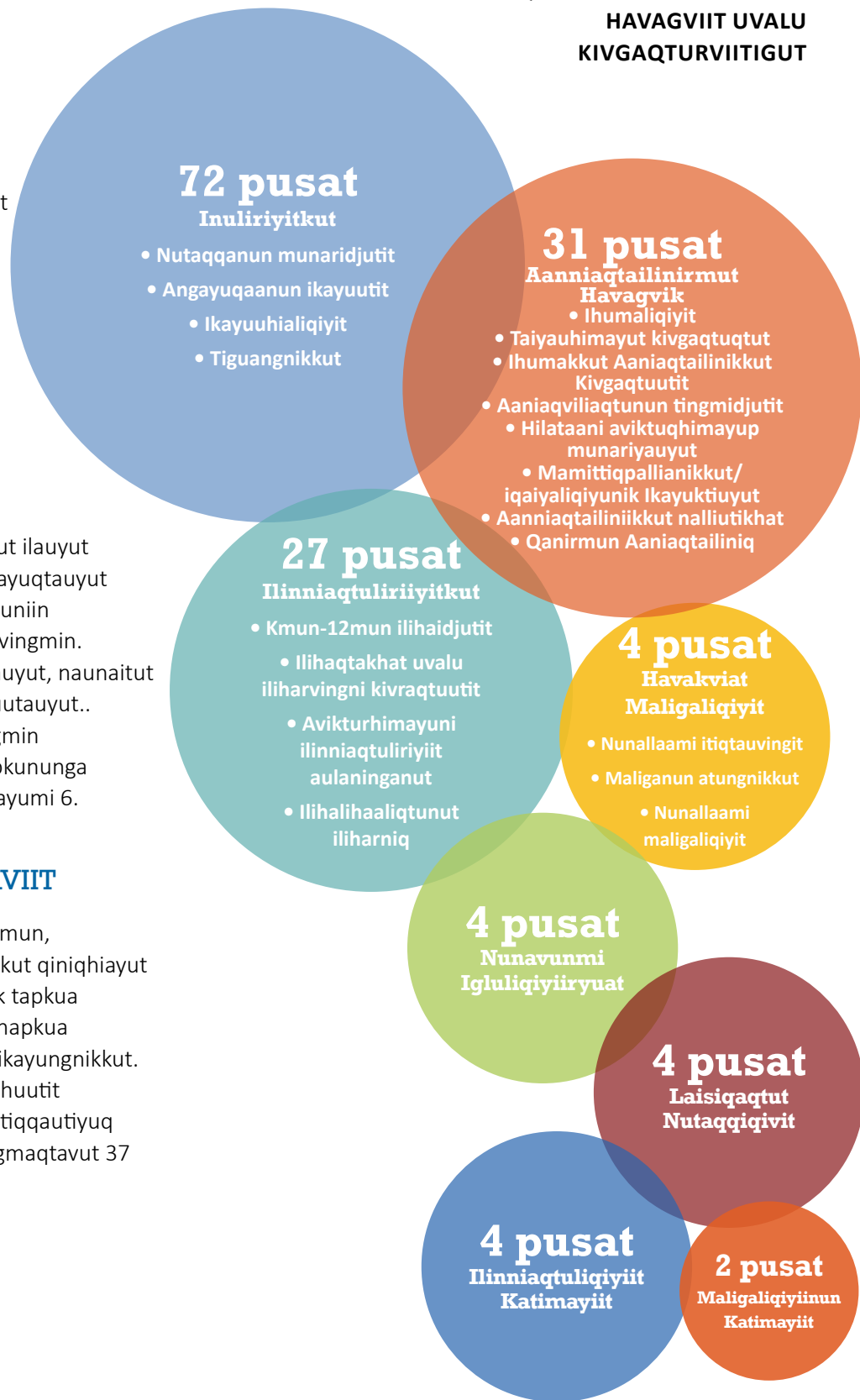
IKAYUQTAUYUT KAVAMATKUT HAVAGVIININ

Attautinun ikayuutit ilauqatauyut GNkut havagviit turaaqhimablutik tunihinirmik kivgaqtuutunik uvaluuniin pinahuarutunik nutaqqanun inuralmingnunlu. Pingahunguqtut ukiut, havagviit RCYotkut havaqatigiyaait ihivriuffaarutinun aadjikiiktumik havatauyut: 1) Inuliqiyit, 2) Munaqhiliqiyit, 3) Iliniaqtuliyit, uvalu 4) Maligaliqiyit. Naunaitut, qaffiuniit ikayuqtauyut havaqatigiyaayut Maligaliqiyit aadjiliuqtauhimayut qffiuniitigut ikayuqtauyut pihimayut pingahut tikuaqtauhimayut munaqhiyut: Nunavunmi Igluliyiiryuat, Laisiqagtut Nutaqiyiit, Iliniaqtuliyit. Ukua RCYotkut havakhugillu mikiyut pidjutauyut ilauyut Maligaliqinirmun Katimayit. Amigaitut ikayuqtauyut havaktait amigaitut havagviit uvalu/uvaluuniin amigaitut kivgaqtuutit attauhirmin havagvingmin. Qiniruptigut ikayuqtauyut havagviitigut ilauyut, naunaitut kitut kivraqtuutit havagvingmin ihumaaluutauyut.. Kivgaqtuutit ihumaalugiyayut havagvingmin titiraqhimayut ihuaqhaqhimablugit tahapkununga uqaqtauyunin qulaaniit Naunaiyaqhimayumi 6.

KANGIQHIDJUTIT TUTQUUMAVIIT

Ilaliutihimayut ihaangnirmun ikayuqtikhamun, Nunavunmiun hivayaluaqtait ukua RCYotkut qiniqhiayut kangiqhidjutinik nutaqqanun pihimayunik tapkua ikaungitut ikayungnirmun. Kihitingitavut hapkua kangiqhidjutit apiqhuutaayut attautinun ikayungnikkut. Kihimi, naunaiyaqhimayavut hapkua apiqhuutit kangiqhidjutinun tutquumaviit. Qitqani Qitiqqauiyuq 1, 2017, unalu Qiqaiyalirvia 31, 2018, angmaqtavut 37 kangiqhidjutinun tutquumaviit.

NAUNAITKUT 6: IKAYUQTAUYUT KAVAMATKUNIN HAVAGVIIT UVALU KIVGAQTURVIITIGUT



Attautimun pusatingit avatqutut 100 pusanmun ikayuqtauyunin amigaitunin havagvingnin.

IKAYUQTAUYUT IHUARINIKKUT NAUNAIYAUTIT

Nalaumablugit hapkununga CCCYAtkut nunaquyami ikayungnikkut atugahat talimaani – *kiunautit*, ukua RCYOtkut havaktait naunaiyautit ihivriiangani ihuangniit attautinun ikayuqtaunikkut pinahuarutit. Uvani 2017-2018, havaligtavut naunaiyautit inulramingnun Nunavunmi, angayuqaanun, uvalu kivgaqtuqtunun kitut havaqatauvaktut havakviptingni.

Naunaiyautit havaktauyut ikayuqtauyut umiktitauraangata. Taimaalu ihuaqhilaqhimaitut ihuaqtut naunaiyautit piinagialingnik uniudjutait uqaqtauhimayut inulramingnin Nunavunmi uvaluuniin angayuqaanin, hivuani qanuginiitigut hapkununga kivgaqtuqtunin. Qanuginiit ihuaraluaqhutik, ukua RCYOtkut havaligtut naunaiyaqhugit kitut ihuaqhaqtauriaqangniit. Uvani 2018-2019 aulahimaaqtumik katitiqhiniiaqtugut uqaqtauhimayunik uvalu atuliqlugit ihumagiyaayut ihuaqhaqtauyukhat. Ataani piyauhimayut apiqhuutit apiriyauhimayut kivgaqtuqtutigut.

IKAYUQTIUP AYUITTIAQHIMAYUP UQAUTIGIVAGIT HUNAT INULRAMIUP PIMAYAITIGUT?

80 PUSAT HII

17 PUSAT IMANAQ | 3 PUSAT ITQAUMANGITUT

Ukua RCYO maligahaqtaut nipiitigut inulramiit uvalu aghuurutigiblugit kivgaqtuqtut kitut ihumaliuqtut tapkua hulaqutainun inulramiit inuuhinun tuhaalugit uvalu ihumagilugit hunat inulramiit uqaqtait, piyariaqaqata. Kivgaqtuqtuq kiudjutaa haffumunga apiqhuunmun tautuktitiyuq hakugiktumik angigunmik haffumunga havaaghamun. Taimaalu RCYOtkut uuktuqhimaahutik tuhaalugit nutaqqat inulramiilu nipiit piyagiaqaqata, ilihimayugullu una piyariaqaqtuq tamainun attautinun ikayuqtaptingnun, qanuginiitigut ukiungit uvalu aktilaangit ihumaaluktut inulramiit inuit.

“ Quanaqpiaquhi aghut ikayuraffi. [Uvagut] pilimaitugut havaqatigihimaitumik tamaffi. ”
– *Angayuqaaaq*

IKAYUQTUT AYUITTIAQHIMAYUT NAUNAIYAIVAT KIUNGMANGAANIK UVALU HAVAKTAITIGUT?

97 PUSAT HII

3 pusat
IMANAQ

Nutaaq havagvik ikitunik ukiunik aulayut hivitunia, RCYOtkut havaktiit ilitarihimayait aghuungnangniit aulahimaaqtumik ilihaglugit Nunavunmiun mikhaagun atungnianun uvalu pitqijutaitigut havagviup, imaalu havaqatigiigutilugit kangiqhidjutit maligatigut hakugingniitigut uvalu havaktaghatigut uvalu qanuq havaqatigiingnikkut kivraqtuqtut. Taimaalu kiudjutit hapkununga apiqhuutinun tautuktitigaluaqhutik angigutinik aulahimaatumik ilihangnikkut havaktaghat, ukua RCYOtkut ilitaqhimayaat una ilaayukhaq tamainun hivuani ihuaqhaqtauyukhaq kivraqtuqtumun, naunaitumik kangiqhidjutinun ilauqatigiingnikkut uvalu hulijutikhanun.

IKAYUQTI AYUITTIAQHIMAYUQ UTAUTIGIVAGIT NUTAQQAVIT PILAARUTAIT?

92 PUSAT HII

8 PUSAT
IMANAQ

“ [IKAYUQTIGA] IKAYUINAQTAANGA... ”
– *YOUNG PERSON*

“ Quyagiyapkit havakpiaravit haffumuuna naunaitkutangmun. Ingutatka takuyut angiyumik ikayuutinik ilauqatigiingnikkut. ”
– *anaanatiat/ anaanatiaq.*

Hivuani uqautauyut ihumayut tapkua RCYOtkut tutqikhaqhugit attautinun ikayungnirit pihimayut nutaqqat pilaarutainun. Taimaali ukua RCYOtkut quviahuktut haffumunga 92 pusanmik, aghuuyuuminiaqtaait aghuurutitik nalaumaliqlugit kiudjutit kivraqtuqtunin hamungait 100 pusanmun apiriyaugamik havaktivut uqaqatigivatit mikhaagun nutaqqat pilaarutaitigut.

IKAYUQTI
AYUITTIAQHIMAYUQ
AGHUUGHAVATIT,
AALANUN
KIVGAQTUKTUKHAMIK,
INULRAMIQ UVALU
ILAILU TAMANGMIK
HAVAQATIGIILKUTIK?

87

PUSAT HII
13 PUSAT
IMANAQ

Kiudjutit haffumunga
apiqhuunmun
tautungnaqtut RCYotkut
havaktiit aghuuhiayut
havaqatigiingnirmun,
inikhaqaqtuq
ihuaqhiyuumirutikhamik
hamani havaaptingni.
Angikliyuumiqlugu
aghuurutigilugu
havaqatigiingniq qitqani ilaayut
aulhimaangniaqtuq aghuurut
havakviup tuhaqtitnikkut
aghuungnaqnianik
kivgaqtuutit uvalu nakuuyumik
tuhaqtitnirmik.

“ NAKUUYUQ INUNGNIK
HAKUGITQIYAUDJUTAINIK
NUTAQQANUN. ”

– KIVGAQTUQTI

“ Qunaqpiaqutin
tamainun havaktangnun.
Ukpiruhuktunga
hamungalimaitugut
ilauqataugavin. ”
– Kivgaqtuqti

UQARNIAQQIUK
HAVAGVIKPUT INUNGNUT
AALLANUT?

91 PUSAT HII | 9
PUSAT IMANAQ

Ukua RCYotkut aulahimaangniaqtut havaklugit nakuunikkut havaqatigiingniq kivgaqtuqtunnun. Amigairumik nutaqqanun inulramingnunlu kivgaqtuqtut ayuittiaqhimayut Nunavunmi kitut iliturihimayut havagviptingnik nakuunianun ikayungnikkut ikayuutit humi auladjutit uvaluuniin kivgaqtuutit pidjutauyungnairaangata ihariagiayuyut uvaluuniin ikayungnikhait pilaarutainun inulramiit, nakuutqiyauniaqtuq.

Tamaanun, hivuani naunaiyautit qanuginiit tautungnaqtut tapkua RCYotkut havakhimayait tungaviit uqautayautigut ublumimun kivgaqtuqtunin. Atungniaqtaqqut tamna tungavik havaktiilugit hakugikhiyuumirutikhat turaangnirit havaaqqtuq ikayuutit nutaqqanun uvalu inulramiit pilaarutait uvalu hivumut ihuaqhiyuumiqlugit havaqatigiingniq.

“ NAKUUQPIAQTUMIK
HAVAKTUTIT
INULRAMINGNUN. ”

– Kivgaqtuqti

IHUARIVIGIT

ATUQPAKTATIT

HAVAQATIGIPLUGU

AYUIQHATTIAQHIMAYUQ

KIVGAQTUQTI?

19 PUSAT AKHUT
NAKUUGIQPIAQTARA

50
PUSAT
NAKUUGIQPIAQTARA

28 PUSAT NAKUUGIVYAKTARA
3 PUSAT IHUARINGITTARA

Amigaitut kivgaqtuqtut
atuqhimayut ilanginik aktiilaanginik
ihuangnirmik havaktatik ikayuqtut
ayuittiaqhimayut, ukua RCYotkut
ihivriungniaqtait qanuginiit
havauhiit aghuuqhaidjutikhat
amigaiquyumidjutikhat
qaffiuniit nakuunirit uvaluuniin
nakuugiqpiaqtait kivgaqtuqtut.
Taimaalu ukua RCYotkut havaktut
kivgaqtuqhugit inulramiit uvalu
ilailu uvalu kivraqtuqtungitunun.,
ukua RYCotkut nakuugiyait
uvalu ihariagiayit nakuunikkut
havaqatigiingniq kivgaqtuqtut
piyaangini nakuuyumik qanuginiit
nutaqqanun inulramingnunlu.

AULADJUTIKKUT IKAYUNGNIQ

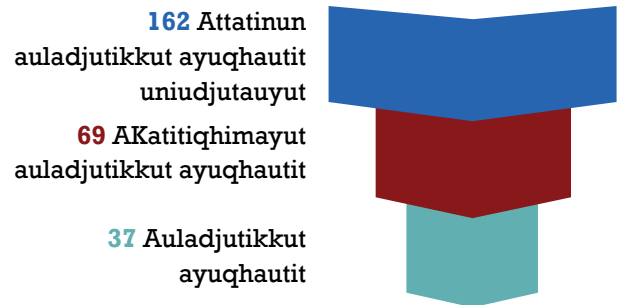
Auladjutikkut Ikayungniq turaaqhimayut havaklugit pitquidjutikhat ihuaqhiyaangini ayuqhautit atulingnianin, kitut ikayuriaqaqtut aalanguqtingnianun maligat, pinahuarutit, uvalu maliruagahat.

Taimaali auladjutikkut ayuqhautit amigaitunik pidjutiqaqtut, anginiqhaq auladjutikkut ikayungnikkut havaqatigiit katitiqhugit uvalu ihivriuhugit kangiqhidjutit ayuqhautainun inulramiit Nunavunmi atuqtait. Munagiyait auladjutit ikayungnikkut havaqatigiit nutaanguqhimayut ayuqhautit atuqtauyut nutaqqanin inulramingnunlu naunaiyainikkut tuhaqtidjutit; munariblugit tuhaqtidjutit hapkunani Maligaliuqvingmi Nunavunmi, ihivriuhugit inungnung uniudjutit, imaatun Qauyihaiyiqyuaq uniudjutait; havakhugit tuyuqtauyut mikhaagun hapkua RCYotkut; uvalu ilaubleutik inungnung ilituqhaidjutit uvlau ilauqatigiikhutik pinahuarutini; imaalu havakhugit auladjutikkut ihivriurutit.

AULDJUTIKKUT AYUQHAUTIT UQAQTAUHIMAYUT HAPKUNANGA RCYOKUNIN

Huani aulatinagit hapkua RCYotkut auladjutit ikayungnikkut pinahuarutit, naunaiyautit havaktauvaktut ikayuutikhat naunaiyainikkut auladjutikkut ayuqhautit uqaqtauhimayut havakvingnun. Kangiqhidjutit titiraqtauhimayut naunaiyautini ilauyut ayuqhautit naunairaangata, ihuaqtut tigumidjutiqaqtut, hivayaluagahat, uvalu qanuginiit hamanga ICP ikayuutaini. Aalaungituq aadjikiit uvaluuniin aadjikiivyakutit ayuqhautit uniudjutauleutik havakvipingnun amigaitunin ikayuqtunin. Pidjutauyut, atuqtauyut katimayunin aadjikiiktumik, kihimi aadjikiingitut, nutaat auladjutit ayuqhautit atulingniaqtut. Naunaiyarianganit tamaita auladjutikkut ayuqhautit uqaqtauyut hapkununga RCYotkunun piayauhimayut, imaalu naunaiyaqlugit quyaginaq atugahat, ukua auladjutikkut havaqatigiit atuliqtait malruk ilikuuqtuk naunaiyautik; attauhiq kitu naunaiyaidjut tamainun ayuqhautinun uniudjutauyut, uvalu aipaa katitiqhimayut itut ayuqhautit pidjutigiyaat naunaiyaqhimayut. Naunaitkut 7 tautungnaqtut qaffiuniit attautinun auladjutikkut ayuqhautit uniudjutauyut, katitiqhimayut auladjutit ayuqhautit, uvalu auladjutikkut atugat tapkua naunaiyaqhimayut naunaiyautinun uvunga Qiqaiyalirvia 31, 2018.

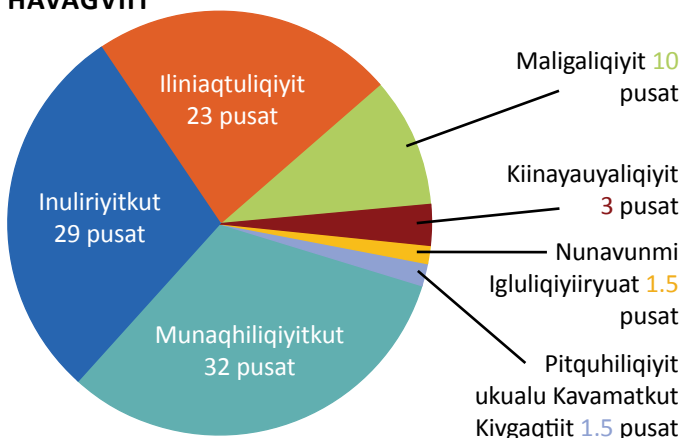
NAUNAITKUT 7: AVIKTUQHIMAYUT AULAJUTIKKUT NAUNAIYAUTIT ATTAUTINUN AYUQHAUTINUN, KATITIQHIMAYUT AYUQHAUTIT, UVALU ATUQTAITIGUT



Attautinun auladjutikkut ayuqhautit, attauhiq kavamat havagvia naunaiyaqtauhimayut hivuliuyut munaqhiyukhat uqautigilugit ayuqhautit. Kihimi, amigaitut ayuqhautit uqautauvaktut piyagiaqaqtut ilauyukhat amigaitut kavamat havagviit tamaat uqautigiyaanganit pidjutauyut. Aglingnangituq, Hitamat Gnkut havagviit tapkua anginiqhangmik pusatingit auladjutikkuta yuqhautinik havaktaghait uvani 2017-2018 aadjikiit havagviit kingulingmin ukiumin, Havagviat Aanniaqtailinikkut, Inuliriyitkut, Ilinniaqtuliyiyitkut, Maligaliyiyikkut (Naunaitkutit 9). Una niriuktauyut hitamanin havagvingnin nutaqqiqiyut uvalu inulramingmik munaqhiyut havagviit uvani GNkuni. Kihimi, uvani ukiumi ukua RCYotkut takuyut aalangungnirmik malrungni havagvingni pidjutiqaqtut anginiqhangmik pusatinganik auladjutaita ayuqhautinik aadjiliurutigiblugu aipaanganimin. Uvani ukiumi, Havagviat Aanniaqtailinikkut naunaiyaqtauhimayut hivuliqhuqtuq anginiqhangmik auladjutikkut ayuqhautinik, ukuat Inuliriyitkut tugliuyut anginiqhangni. Iliturimadjutiqaqtughat taokua auladjutit kangiqhidjutait angikliyuumiqtigtut, amigaiqpaliablutik tamaita kangiqhidjutit ukiumin ukiumun.



NAUNAITKUT 8: PUSATINGNIT AULADJUTAITIGUT AYUQHOUTIT HIVULIQHUTUT KAVAMATKUT HAVAGVIIT



QANURILUQTAVAT AULADJUTIKKUT AYUQHOUTIT UNIUDJUTAURAANGATA UKUNUNGA RCYOTKUNUN?

Auladjuikkut ayuqhautit tuniyauyut hapkununga RCYotkut auladjutikkut havaktunun aalakiinun ikayuutinun ilauyut, nutaqqat, inulramiit, ilagiit, GNkut kivraqtuqtiit, ihivriurtaublutik tuhaqtitdjutit , uniudjutit, maligaliqivngmi katimadjutaitigut, uvalu qanuginiitigut havaktauyut hamani RCYotkut attautinun ikayungnikkut pinahuarutit. Naunaitkutaq 6 titirauyaqhimayuq qanugilidjutait auladjutikkut ayuqhautit uniudjuturaangata hapkununga RCYOkunun.

UKUA RCYOTKUT KANGIQHIDJUTIQAQTUT AULADJUTIKKUT IHIVRIURUTAIT IHUMALIQINIRMUN KIVRAQTUQTUT

Uvani Tattiarnaqhilirvia 2017, ukua RCYotkut tuhaqtitiyut tapkua havalngnialiqut auladjutikkut ihivriurutinik ihumakkut aangiaqtailinikkut kivraqtuqtut inulramingnun Nunavunmi. Una RCYotkut hivuliuyuq auladjutinun ihivriurut, naunaiyaqhugu aularutiluanga havakviup auladjutait ikayungnikkut pinahuarutit.

Taimaalu tamaita ayuqhautit uqaqtauyuq ukununga RCYotkunun ihumagiyauyut aghuungnaqtut, aktilaangit uvalu hakugingniit ihivriurutit pidjutigiyaat agniniqhait qaffiiniit ukua RCYotkut auladjutikkut ikayungnikkut ikayuutait , kitut ihumagiyavut piyakhavut ihivriurqlugit nakuunikhaghakkut uvalu pidjutigilugit. Ihumaliqinikkut Kivgaqtuutit nutaqqanun attauhiq hivuani auladjutikkut ayuqhaut naunaiqtauhimayut hapkununga RCYotkunin, uqaqtauvaktuq uvaptingnun hivuani angmaqtinagu havagviup angmataanin. Aghuungnaqtuq ayuqhaut uqaqtauhimayuq amigaitunin ikayuqtunin, ilauyut

Inulramiit Katimayiit Maligaliuqvingmi, Maligaliqiinin, RCYotkut attautit ikayungnikkut ikayuqtauyut, inungnin hapkunuuna RCYotkut nunallaanun pulaaqtaqhutik, imaalu kivgaqtungnirmik tunihiyut amigaituni kavamat havagviini. Ayuqhautit piyauyut anginiqhait hivuliuyukhat naunaiyautait havagviup ayuqhautait ihuaqhaqtaugaangata uvalu hivuliuyukhanun ikayuutikhat havaktauyut.

Taimaalu RCYotkut piyauhimgitit laisitigut havauhiitigut, Nalunaqtuliqinikkut Ihivriurutikkut Laisit Uuktuutait hapkununga Inuuhikkut ilauyut Ihivriurutit tuyuqtauyut hapkununga Nunavunmi Ihivriurqutinun Havakvianun (NRI) uvani Hikutirvia 2017. Uuktuutit iniqtiqtauvaktut taimaali ukua RCYotkut ihivriurutait ihivriurtaulutik idjuhikkut ihumaliugutauyukhat pidjutait uvalu inulramiit ilaupkaqlugit ihivriurutini. Nalunaqtuliqinikkut Ihivriurutit piyauyuq uvani Ubluqtuhivia 2018.

Ilauyut ihivriurutiluani, auladjutikkut havaqatigiit katimaqatigiyaat havaktut hapkunani Havagviat Aanniaqtailinikkut uvalu apiqhiblutik amigaitunik havagviit titiqiqidjutainik ilauyunun ihumaliqinikkut kivgaqtuutainik. Imaalu, tuhaqtitinikkut ihivriurutit havaktauhimayut uvalu hitamat aalakiit naunaiyautit havaktauhimayut naunaiyagianganig tigungidjutiqaqtut katimayiit ilauyut inulramiit, inuulu, GNkut ihumaliqinikkut kivgaqtuqtut, uvalu GNkut kivgaqtuqtut kitut havangitit ihumaliqinikkut havakviit (imaa. munaqhit, Inuliyiyit, ilihaiyullu.). Naunaiyautit havaktauyut aulagutiyaat uvani 2017-2018 uvalu aulahimaaqlutik hamunga 2018-2019.

Pihimayaangini inulramiit ikayuqtiqaqtut iniqtirutaini naunaiyautit, ukua RCYotkut havaktait inulramingnun naunaiyautit katimaqatigiblugit angayukhiit iliharviini, tikuaqtauhimayuni nunallaani tamaini aviktuqhimayumi. Umiktirutaanun 2017-2018, 175 inulramiit naunaiyautait katitiqtauhimayut tamaini pingahut aviktungniini Nunavut, ilaliutihimayullu inulramiit naunaiyautait havakhugit ubluit naunaiyaqhimayut upingaami 2018.

Imaalu katitiqhugit kagniqhidjutit naunaiyainikkut, auladjutinun ikayungnikkut havaqatigiit upalungaiyaqtut havaqatigilugit ukua Qaujigiartiit Aanniaqtailiniq Ihivriudjutikhangit havagianganig taiguanik ihivriurqulutik, nakuutqiatigut atugahanik mikhaagun ihumaliqinikkut kivraqtuqtut Nunaqaqaqtunun nutaqqanun inulramingnunlu. Ukua RCYotkut upalungaiyailiqtut apiqhuutikhanik ilauyunun GNkut nutaqqanun inulramingnunlu kivraqtuqtut havagviit uvalu kavamaungitit tigungidjutiqaqtut. Apiqhulingniaqtut upingaamif 2018. Ukua RCYotkut nigiktut inungnun tuhaqtitilutik ilituridjutimingnik uvani 2018-2019.

NAUNAITKUT 9:

AULADJUTIT AYUQHAUTAIT UNIUDJUTAUYUT HAPKUNUNGA RCYOTKUNUN

RCYOkut havaktiit naunaiyaqhguit ayuqhautit hapkunungaaqtut RCYOkut iluani uvalu pidjutiqaqhutik auladjutikku ayuqhautinik.

PIDJUTAIT IHUMAGIYAUYUT HAPKUA:

kavamatkut kivraqtiit ilauvat?
 Pidjutiqaqngniaqqa hulautiluni amigaitqianun attauhingmun nutaqqamun inulramingmunluuniin?
 Ayuqhautaufaangniaqqa ayuqhaut uqautaungitpat?

PIDJUTAUNGITUQ ILUANI

Ihumagiyauyuq taamna auladjutikku ayuqhaut iluaniingituq hapkunani RCYOkunun, ayuqhaut titiraqtauhimayuq hivulingmi malrungni naunaitkutini.

Hapkua ayuqhautit ilaungitut hapkununga RCYOkut kihiqtitautaini uniudjutauyunun auladjutikku ayuqhautit. Kangiqhidjutait titiraqtauhimayut kangiqhidjutit piinariaqkqata iliyaangani ayuqhaut iluaniitpat hapkunani havakhimayaini hapkua RCYOkut. Taimailikpat ayuqhaut ihumagiyauniaqtuq auladjutikku ayuqhaut.

Ayuqhautit Ihuuqhaqtaublutik qaniginiitigut uvalu Hivuliuyukhat (ICP) piqaqtut apiqutinik attautit nalaumayut pidjutigiainun tapkua attautimukumik attautimun naunayaidjutiaqtut. Pinahuarligaangamik aulajutikku ayuqhautinik ihivriugahanik, RCYOkut havaktiinun ihivriurutit naunaitkutait. Anginiqhaugumi naunaitkutait, anginiqhauniaqtuq hivuliudjutikhaa ayuqhautip. Uuktuutit apiqhuutit apiqhuutauyut uvani ICP ilauyut:

- * Hunavut anginiqhait uvaluuniin pidjutauniaqtut aaniutiginaqtait uvaluuniin aaniutiginaqgungnaqhiyait nutaqqat uvalu/uvaluuniin inulramiup una ayuqhaut uqautungitpat?
- * Ihuinaarutiqaqa nutaqqat pilaarutainun ataani CRCtkut?
- * Ikayuutait ihuaqhaqtauhimayup maligap, maliruagahap, uvaluuniin atuqtauyut nakuuniaqqat?

ILUANIITPAT

Ihumagiyauyuq taamna auladjutikku ayuqhaut iluaniingituq hapkunani RCYOkunun, ayuqhaut titiraqtauhimayuq hivulingmi malrungni naunaitkutini, uvalu tamaita ilihimayuyut kangiqhidjutit ilaliutikpata. Naunaiyautait ihivriurtaublutik ihumaliurutigiyaangani una auladjutikku ayuqhaut tuhaqtitaupat hapkununga RCYOkunun tuhaqtitauhimayuq.

IMANAQ

Ayuqhaut tuhaqtitaungitpat hapkununga RCYOkunun hivuani, ayuqhaut ilaliutitinagu tuglingmun naunaiyautinun imaa nutaaq auladjutikku ayuqhaut uvalu GNkut havagviit naunaiyaqtaukpata hivuliuyut havagaviit.

HII

Ayuqhaut tuhaqtitauhimakpat hapkununga RCYOkunun hivuani, titiraqhimayuq ilaliutihimayuq atuqtunun ayuqhautinun tuglingni naunaiyautini.

ICP naunaiyaidjutait iniqtauyut

ICP naunaiyaidjutait iniqtauyut

Auladjutinun ihivriutit ihivriutit tamaita aulajutikku ayuqhautit tuglingni naunaiyaidjutitini quyaginaq tautugiingini nuiffaaqata.

MUNAGIBLUGIT HAVKAVIANIT QAUYIHAQTIRYUAP KANATAMIT PITQUIDJUTAIT

Ukua RCYotkut auladjutikkut inahuarutait munariyait qaffit nutaqqat inulramingnun ilaayut uniudjutit hapkunanga OAGkuniluaq,:

- ✳ *Programmes et services visant les enfants, les jeunes et les familles au Nunavut (mars 2011);*
- ✳ *La sécurité des écoles et des garderies au Nunavut (novembre 2013);*
- ✳ *Rapport de suivi sur les services à l'enfance et à la famille au Nunavut (mars 2014).*

Ukua OAGkut ihivriurutait hapkununga kitunun pidjutiqaqtut naunaiyaqhimayut uniudjutit pitquidjutailu qanuq kavamakut nakuutqamik kivgaqtungniaqt inulramingnun Nunavunmi. Havakpiaqhugit hapkua pitquidjutit aghuungnaqtuq taimaalu aghut munaridjutait kavamatkut pidjutigiyaait nutaqqat inulramiillu tungavikhaat ihagiagiyaat piyaangani.

Uvani 2017-2018, auladjutikkut havaqatigiit apiqhiyut kangiqhidjutinik hapkunanga Inulirijikkunin, Iliniaqtuliqiin, ukualu , Nunalingni Kavamatkunillu Pivikhaqautikkut piyaangini munagilugit GNkut qnuginiit atuliqlugit pitquidjutaayut havaktauhimayut hapkunanga OAGkut hapkunani uniudjutini. Tamaita pingahut havagviit tunihiyut kiudjutimingnik hapkununga apiqhuutinun, kitut ihivriutaayut auladjutikkut havaktunun aalallu ihuaqtut kangiqhidjutit. Una havaaq atuqhimaginarniaqtuq 2018-mit 2019-mut.

Imaalu, ukua RCYotkut katimaqatigiyaait Havkavianit Qauyihaqtiriyaup Michael Ferguson, ukualu ilaayut havagvingmingnun uvani Qiqaiyarluarvia 2017. Amigaitut katimadjutit katimayut qitqani ukua RCYotkut ukualu OAGkut havaktiit uvani Qiqaiyalirvia 2018. Hapkua katimadjutit tunihiyut piyakhanik uqautigilugit hapkununga OAGkunun ihivriungnikkut havaangit ukua RCYotkut, ilaayut auladjutikkut ayuqhautit hulaqutiyaat inulramingnun. Aghuughayavullu ukua OAGkut ihumagilugit ihivriuffaaqlugit naunaiyaait hapkununga Nutaqqanut Ilagiktununutlu Havakvia. hapkua kkatimadjutit tunihiyullu ukununga RCYotkunun piyakhanik ililutikhapkunuuna OAGkut havaangit ukiuqtaqtumi uvalu naunaiyainikkut havauhiit.

IHVRIUNGNIKKUT UVALU KATIMAPKAINIKKUT

QAUHIMAYUKHAUYUGUT / UJJIQSUQTA

Humi GNkut aularutimatku una *Qauhimayukhauyugut / Ujjiqsuqta*, munarittiaqtumik atungniq taangangnik aghuurut, kangiqhidjutait inungnun pihimayut, upalungaiqhutik tugaaqhimallugillu inulramiit. Uvani 2017-2018, Kiinayaliqiyit havaliqtilugit tugaaqhimayut tuhaqtinikkut uvalu ikayuutikhat inulramiit hanaqidjutikhainik, ukua RCYotkut hivayaqtaayut ihumagiyayunik tuhaqtidjutinik inuramiit tuhaayakhainik, imaalu qanuq ilauqaitigulugit inulramiit Nunavunmiun.

Ukua RCYotkut tunihiyut Kiinayaliqiinun uqaqtauhimayunik ihumagiyakhanik ilaayukhanun inulramingnun hanaqidjutikhainik haffumunga *Qauhimayukhauyugut / Ujjiqsuqta* aghuurutit. Una uqaqtaayut ilaayut Kiinayaliqiyit ilituripkailutik nutaqqanun inulramingnun tuhaayumablutik inmi atuqhimayamingnik taangangnik. Ukua RCYotkut uqaqtait tapkua tuhaqtidjutit mikhaagun qayangnautikkut upalungaiyaaidjutit, nakuuyumik tautuktaulutik, tuhunikkut, uvalu aanarutit ikikliyuumiqlugit ilaayukhat, uvalu tamna aghuurut itquumaluni ayuqhautauniarutaanun taangangnik atungnikkut. Kinguliq, ukua RCYotkut pitquiyut havakpiariayumayumik aghuugunik nutaqqanun uvalu ilikuuuqtuq aghuugut inulramingnun, tamangik kangiqhipkaidjutaaluni hapkununga inungnun.

Ihivriutautilugu una *Qauhimayukhauyugut / Ujjiqsuqta* qaritauyaligiviana, kangiqhidjutait tuniyayut aghuunangnirit uqautigilugit angmaumayumik taangakkut iliturilugillu ayuqhautauniaqtut, aghuurutigilugit qanuq taangap hulaqutiyaat nutaqqat inulramiillu, uvalu nakuuyumik tautuktauluni munaginikkut imingnirmun. Titiraqhimayumi turaaqhimayut qanuq ilagiiit uqautigilugit inulramingnun taangakkut, kangiqhidjutit turaaqhimayut ilituripkaidjutit inuramingnun ilihimalugit mihingnautitik pittiaqtauniaqtut, uvalu tuhaalugit uvalu aghuughalugit inulramiit uqaqlutik iquhimaitumik qanugilidjutimingnik inuuhingmingni , imaalu hunat atuqpagatik taangatigut. Titiraqhimayug qaritauyaligiviani, inulramiit "inmi unipkaatik tuhaayayukhat"³.

Aghuuyuuminaqtuq Tautukhugult *Qauhimayukhauyugut / Ujjiqsuqta* aghuurutaa inungnun ilaayut kangiqhidjutit ilaayut nutaqqanun inulramingnunlu. Kihimi, piimaluaqtaait

³ Kavamatkut Nunavunmi, Kiinayaliqiyit (2017). Atugahanik uqariangani inulramingnun. Uvaniituuq <https://www.responsiblenunavut.ca/en/family/talking-youth-about-alcohol/tips-talking-youth>

hapkua RCYotkut una *Qauhimayukhauyugut / Ujjiqsuqta* aghuurutaa inulramiit hanaqidjutait Kiinauyaliqiyit ihumayut atuliqlugu qaiyumi maniliqinikkut ukiumi. Uvani Qiqaiyalirvia 13, 2018, Minista David Akeeagok uqaqtuq uvani Maligaliqivngmi tamna, "Piyaangani tamna hanaqidjut ihuaqtuq uvalu nalaumabluni Nunavunmun pihimayug, katimadjuditiqaqpaktut inulramingnun nunallaaptingni"⁴. Ukua RCYotkut niriuktut talulugu una hanaqidjut aularutikpat uvani 2018-2019, ilituriyaamingni qanuq inulramiit ilaudjutaatigit pivallianirmun uvalu qanuq uqaqtait atuqtauyut.

Aghuungnaqtuq ilihimaliqlugit inulramiit uqaqtigiyait uqaqtyaghatik mikhaagun ataangakut inungnun. Uuktuutigilugu, uvani 2016 Biennial Inulramiit Maligaliqiyut, inulramiq tunihiyuq ilaayut Uqaqtait qanuq manitivikhaq Nunavunmi ikayuutauniaqtuq aulania taangaku atungniq ihuitumik, ikayuqlugit nutaqqat Nunavunmi angilivalialiqlutik qayangnaitumik avatingnit⁵. Aaalt inulramiit maligaliqiyut uqaqtigiyait inuralmiit ihuinaaruait atungnikkut taangangmik, uvalu uqaqhugillu piinagialingnik nunallaanu inulramingnun pinahuarutit ikikliyuumirutiniaqtut inulramingnun taangangmik atungniit. Ilihaqtitugit nutaqqat inulramiillu taangakut aghuungnaqtuq, ihuaqtunik kivgaqtuutinik uvaku ikayuutinik atugahanik inulramingnun ilainulu Nunavunmi.

HIGAAQLUNGNUN MALIGAQ

April 2017, Kanadaup Kavamanga pipkaiyuq Maliganguqtitauyumayamik C-45, *tukhiqtauhimayug Maligakhaq mighaagut higaarlungmut aallanguqtirutiniklu uumunga Amiriyauhimayunun Havautinun Aangayaalaqitjutiniklu Maligaaq (una tukhiqtauhimayug Higaalungni Maligaaq)*. Una tughiaqtuuyug maligaaq tunihiyuq tungavikhamik maliganguqtitauyut aangayaangnaqtut, kitut pipkaiyut Kanatamiunun niuviriangini, piyaamingnik uvalu atuqlugit aangayaangnaqtut maligatigit.

⁴ Akeeagok, D. (2018 Qiqaiyalirvia 13). "Qauhimayukhauyugut Aghuurut Ujjiqsuqta". Maligaliqivik Nunavunmi. Nunavut Hansard Makpiraanguqhimangituq Makpiraaliuqhimayug 028-5(1), makpingnia.5. 5nguyug Katimadjud, Hiviliq kaimadjud. Uvaniitug <http://www.assembly.nu.ca/hansard>

⁵ Anderson, K. (2016, Hikutirvia 23). "Mamitiivik". Maligaliqivik Nunavunmi. Nunavunmi Hansard Makpiraanguqhimangituq Makpiraaliuqhimayug 011-6(1). Inulramiit Maligaliqiyut. Uvaniitug <http://www.assembly.nu.ca/about-youth-parliament>

Kavamatkut Kanatami munaqhiyut atulingniatigit Aangayaangnaqtut Maligaat, GNkut ihumaliurutigiyaat qanuq maligaliqidjutikhait aangayaangnaqtut iliuraqtaunia aviktuqhimayumi. Tugaaqhimayug ublua malgangungnia 2018-2019, uvani manililiqinikkut ukiumi takunaqtutUbluqtuhivia 2018 Tuhaqtitiniq GNkut *Maligangnunangnia Aangayaangnaqtut Nunavunmi – Tughiut Ihumagiyauyukhaq uvalu uqaqtigilugu*.

Naunaituq tamna maliganungungnia aangayaangnaqtut hulaqtauniaqtut nutaqqanun inulramingnunlu. Una pidjutigiblugu, ukua RCYotkut qanitukkut malikhugit pivallianirit kanatap maliganungnikkut uvalu GNkut tukhiutait maligatigit aangayaangnaqtutigit Nunavunmi. Ihumagiluaqtait RCYotkut GNkut pinahuarutait imaa, "munagilugit aaniaqtailinikkut uvalu qayangnautait Nunavunmiun, ukualluat inulramiit"⁶.

Taimaalu aviktuqhimayumi upautiniit maliganungnikkut aangayaangnaqtut tukhiut uvalu pidjutiqangitit kingulingni tautuktauyut uvaluuniin ihumaliuruait GNkut, ukua RCYotkut tunihiyut uqaqtauyut tamangnin amigaitut tigumidjuditiqaqtut uvalu attautinun katimaqatigiblugit ukua GNkut uvani lidjirurvia 2018. Una uqagauyuq ilaayut nipiit ihuaguhungit GNkut tukhiutaanun iliugangnia ukiungit 19, kitut mikitqiaq pitquyauyumi ukiungit hapkunanga Kanatami Aaniaqtailinikkut Katimayit (CMA). Uvani CMA's 2016 tuyuqtaini Kavamatkunun Kanatami Havaktut haffuminga Aangayaangnaqtutigit Maligangunianun uvalu Pitquidjutinun uniudjutaayut nutaqqat inulramiillu qayangnautiqaluaqtut aangayaangnaqtutigit ilaayunik ayuqhautinik, qaritatik aulangmanata qilamik uvalu aghut angiklivalianikkut uvalu tapkua aangayaangnaqtut atadjuditiqaqtut inuuhiinun qanuginiinun, ilaayut uumalingnirmun uvalu puvaklingnirmun, ihumaklingnirmun, ihumakut ihuingnirmun, uvalu ilihargiaqtugungnaiqpalianikkut. Ukua CMAtkut pitquidjutait ilaayut iliugangniit ukiungit niuvaanikkut uvalu atungnikkut 21nik ukiut uvalu iliugaqhimayut qaffiuniit uvalu

⁶ Kavamatkut Nunavunmi, Kiinauyaliqiyit (2018). Maligaqaliqlugit Aangayaangnatut Nunavunmi – Tukhiut Ihumaliurutayukhaq uvalu Uqaqtigilugulu. Uvanga pihimyuq https://www.gov.nu.ca/sites/default/files/rpt_-_regulating_cannabis_in_nunavut-eng.pdf

⁷ Kanatami Aaniatuliqiyit Katimayit (CMA) (2016). CMA Tuyutait - Maligangmungaqlugu uvalu Maligaqaliqlugit Niuvaanikkut Aangayaangnaqtut. Uvanga pihimayug <https://www.cma.ca/Assets/assets-library/document/en/advocacy/submissions/2016-aug-29-cma-submission-legalization-and-regulation-of-marijuana-e.pdf>



maligatigut taphapkununga ataani ukiuqaqtut25nik7. Ukua RCYotkut aghuurutigiyaaat una pitquyauyuq havagvikput katimaqatigingmagit GNkut.

Aalt RCYotkut uqautigiyait tuniyauyut katimadjutiini aangayaangnikkut hapkualu GNkut turaaqhimayut ikayuqlugit aaniangnaitumik uvalu kangiqhimadjutiqaqtunik piyaxhanik mikhaagun aangayaangnaqtut hapkuhnuuna inulramingnun pihimayunun tuhaqtititinnikkut ilituqhaidjutit tapkua ilauyut kangiqhidjutit hulaqtuinun aangayaangnaqtun inuramiit qaritainun, munarittiaqtumik atungniq, uvalu qayangnaitumik upalungaiyainiq avatiini tapkua atuqtunun aangayaangnaqtunik. Hivumunlu pitquiyugut tapkua inungnun ilituqhaidjutit nuitlugit hivuani aangayaangnaqtut maligangmungaqtinagit. Ihumaaluutit uqautiginirmun tugliq higaap puyuanun aktungniq aihimavingni uvalu maligahaqaqlugit auladjutit pidjutiqaqlugit akiligahanik inirningnun kitut tuniuqhaiyut aangayaangnaqtunik inulramingnun uqautauvaktullu. Ukua RCYotkut pitquiyullu tapkua puungit naunaitkutiqaqtughat ayungnautauniaqtunik aangayaangnaqtunik uvalu tapkua niuvaayut maligahaqaqtughat niuviqinikkut aangayaangnatunik titiqanik tapkua aangnagutauniaqtut nutaqqanun, imaatun nungulaat uvaluuniin aalat nungulaat. Ukua RCYotkut pitquiyullu naunaiyaqhimayunik taksikhainik niuvaanikkut aangayaangnaqtunik turaaqhimalugit naunaiyainikkut, inungnun ilihaidjutit, munagidjutikhanik, ayungnautit ikiliyuumirutikhainik, uvalu mamitingnikkut aangayaangnatutigit ilauyunik ayuqhautinik.

Kangiqhidjutiqaqlutik GNkut aipait atugahait pittiarinatigut maligahat aangayaangnaqtutigit Nunavunmi hivulihimaangniaqtuq hapkununga RCYotkunun uvnai 2018-2019.

IHVRIUTUTAIT AANIQPIAQHIMAYUNUN HUIQTUNUNLU

Hivuani titiraqhimayut uvani uniudjutini, titiraqhimayaini ukua RCYAtkut pihimayut ihivriurutinun aaniqyuaqhimayunun uvalu huiqtunun atuqtaungituq huli, kihimi naunaiyainiq uvalu pivallianiq havaktavut aulahimaqtut uvani 2017-2018.

Atuqtillugu ukiuq, ukua RCYotkut hivayaqtaait ikayuqtit havagviit aalanin nunani kangiqhidjutinun atuqtauyunun aaniqyuaqhimayunun uvalu huiqhimayununlu pinahuarutit nunami. Kangiqhidjutit tuniyauyut aalanin nunanin ikayuutauyut hivuani pivallianirmun hapkua RCYotkut pinahuarutait uvalu tautungnaqhutik aalanguqtirnit atuqtauyunin tamaini nunani. Hapkua aalangurutait aulaliqtut maligatigut, una pidjutaunginalimaituq. Una naunaiyautauyuq aghuunangnirmik piyaangini ukua RCYotkut pinahuarutait havaktauhimayut tamangnun maligatigut uvalu inugiangniitigut pitquhiqaqtunun avatingnit pihimayumik Nunavunmun.

Attauhiq tikhinuarut pinahuarutit pivallianikhait haffumunga 2017-2018 hivumut naunaiyaqlugit atuqtauyut pinahuarutit Nunavunmi. Una pidjutauyuq ihaangnirmun uvalu kangiqhidjutini katitiriblutik Aviktuqhimayuni Qanuginiit Ihuaqhainirmun Katimayit hapkua Havagviat Aanniaqtailinikkut ukualu Atangyuaq Tuqungayuliyi Nunavunmun (OCCN).

Ukua RCYotkut havaktait pivallianikhait huiqtunun uniudjutikkut titiqqat hapkununga OCCNkunun uvalu Inulirijikkut. Havauhiilu aaniqpiaqtunun uvalu huiqtunun pinahuarutit aulahimaangniaqtut uvani 2018-2019mi.

TUHAQTIDJUTIT UVALU INUNGNUN ILITUGIHAIJUTIKKUT UNIUDJUTIT

Ilitugipkainiq nutaqqat uvalu inuramiit pilaarutait uvalu munaridjutait havakvikput aulahimaaqtumik hivuliuyauyuq hapkununga RCYOTkunun. Havagviup tuhaqtitinikkut upalungaiyutaat pidjutauyuq atugahanun havaaptingnun uvani pidjutauyumi, pihimalugit ihaangnikkut tamaita tigumidjutilgit katimayit ilaayut; nutaqqat, inulramiit, ilagiit, GNkut, uvalu inuit. Uvani 2017-2018, aulahimaaqtumik iliaqhugit pinahuarutit titiraqhimayut tuhaqtitinikkut upalungaiyautini.

SNAUNAIYAINIKKUT QANUGINIIT HAFFUMUNGA KANGIQHIPKAINIKKUT AGHUURUTINI

Uppingaami 2016, havaligtavut uuminga naunaiyautinik ihivriugiangani ihuaqniit havagvipta kangiqhipkainikkut aghuurutit. Attautimun 122 nutaqqanun inulramiingnunlu kivraqtuqtut Nunavunmi kiuyut naunaiyautinun uvalu qanuginiit naunaiyautit ihivriuqtauvaktut uvani 2017-2018.

Amigaitut kiuyut, 62pusat, uqaqtut ilihimangitut hapkununga RCYOTkunik hivuani tuyuqtautinarit kangiqhidjutit titiqat. Taimaali RCYOTkut havaktiit hivayaqhugit kivraqtuqtut hivuani kangiqhidjutit tuyuqtautinagit, imaanginaq 53pusat tamaita kivraqtuqtut apiqhuqtauyut tutqighiyaat piyaamingnik kangiqhidjutinik. Qanuginiit hapkua ilaayut kangiqhidjutit tamaqtauyungnaqhigamik, hivumuuqtitaungitutik tuyugahainun, uvaluuniin havaktut aalanguqtinqiinun. Kiuyut apiqhiyut kangiqhidjutinik tuyuqlutik qagitauyakkut. Una uqaqtigiyauyuq pidjutauyuq qanuq ilitugipkainikkut kangiqhidjutinik tigumidjutiqaqtunun.

Kiuyut kitut uniudjuiyut piyatik kagniqhidjutit, 84 pusat tutqighaiyut nivingaqhugit nivingayukhat inuit tautuktaghait inmi nutaqqat inulramiilu kivgaqtuqtauviup igluqpaani. Hapkua kivraqtuqtut tutqighaiblutiklu tapkua kangiqhimayait hapkua RCYOTkut amigaiyuumiqtut pidjutigiyaat kangiqhidjutinik piyaunikkut.

Ukua RCYOTkut hivumut ihumagilugit uqaqtauyut uvalu qanuginiit haffumunga naunaiyautini ihivriuguptigit uvalu

havaktaukpata aalangutiriniit havakviup tuhaqtidjutait uvalu inungnun ilituqhainirmun hanaqidjutit uvani 2020-2021, titiraqhimayut auladjutikkut upalungaiyautini.

NUNAQUYUAMI INUIT INULRAMIIT KATIMADJUTAAT

RCYOTkut havaktiit katimaqatauyut 2017 Nunaquyumi Inuit Inulgramiit Katimayut uvani Nain, Labradormi, hamanga Taaqhivaliavia 31 hamunga Niqiliqivik 4, 2017. David Korgak, RCYOTkut nutaqqat inulramiitlu kivgaqtuqta ayuittiangnikkut ayuiqhaqtuq apiriyauyuq ilauluni katimayuni ilihangnikkut uvalu hakugingnikhatigit katimadjutini. David atuqhugu una piyakhaq uqaqtigilugit atuqpakhimayani uvani Hivuliqtikhat Ilihaudjutikhaat, havaqatiriblugit ukuaRCYOTkut, uvalu havaktauyukhaq havagvikput ikayungitaa uvalu hakugingnikhait inulramiit Nunavunmiunun.

Katimadjutit katimapkaiyut amigaitqiamik 100nin inulramiingnik katimapkaiyut hitamanin Inuit nunainin ilaayut, Nunavut, Nunavik, Nunatsiavut, ukualu Inuvialuit Nunangit aviktungniini, katimadjutait ilaayut; mamihangnikkut; inminiiqtailinikkut; Inuit pitquhiit, uqauihikkut, atuqtamingniklu; ilihanikkut; hakugingnikhamingniklu. Katimaqatauniq hapffumunga katimadjutinun aturuminaqtut hapkununga RCYOTkunun tunihingmata piyakhanik ilaolutik uqaqtauyunik inulramingnun uvalu tuhaalugit inmi ihumagiyatik uvalu ihumaaluutitik mikhaagun hapkua ayuqhautit.

Katimahuingmata, ataani Davidtip hivuliqhuutaani, ukua RCYOTkut katimaqatiriyaat David malruklu inulramik katimayaqtuqhimayuk mikhaagun inmi atuqpaktamingnik katimadjutini. Tamangnik David inulramiklu uqaqtut attauhingmik iliturinaqtumik katimadjutini una Nunaquyumi Kaapiturvingmi uqaqtigiiktut. Attatutit ublut, inulramiit ikitunik katimapkaqhugit tuniblugit ihumaliurutigilugit hanaqidjutikhanik qanuq ihuaqharianigini ayuqhautit hulaqutiyut inulramiqnun, imaalu qanuq ihuaqumik aghuurutigilugit aalakiit ayuqhautit nunallaamingni. Pidjutirinahuritait hapkua uqaqtigiingnikkut aghuuqhalurit inulramiit qiniqhialutik atuliqtilugit mikiyut, kihimi qilamik aalanguqtingnia nunallaaptingni.





Photo: Clare Kines

TUHAQTINIKKUT IHANGNIQ

Ukua RCYOkut havagviat Iqalungniit, taimaalu, nunallaanun ihangniq aulahimaaqtuq ihuaqtuq havagviptingni ilituqhaidjut nutaqqat pilaarutainik uvalu havaaqqut, kivaqtuqhugit 24nguyut aalat nunallaat tamaini aviktuqhimayumi kivaqtuqtavut.

Pulaaqtaqtuluta nunallaanun, attauhiq RCYOkut hiviliutiya pulaaqtaqlugit iliharviit katimaqatirilugit iliaqtut uvalu iliharvingni havaktut. Pulaaqhimablugit nunallaat, katimaqatigiblugit GNkuni kivaqtuqtut, munaqhitkut havaktiit, nunallaani inuliyiyit havaktiit, maligaliyiyit havaktit. Aghuungnaqtuqlu tapkua pulaarutivut atuliqlugit aalat tirumidjutiqaqtut, Iningnikhat, Maligaliuqtit Pilihimat, haamlat havaktiit, uvalu nunallaani ilauyut. Pulaaqtiluta

nunallaani, RCYOkut havaktiit niriuktut ilaulutik nunallaat katimadjutaini uvalu hulidjutainilu. Uvani ukiumi, nunallaami niriqatauyugut, inulramiit katimadjutainun, inulramiit katimaqatiriiktunun, uvalu ihuaqhaibluta kangiqhidjutitigut niuvaavingni unukaangat. Katimaqatiriblugit attautit nunallaat ikayuutaayuq hapkununga RCYOkunun pivallianirmun havaqatigiingnirmun tahapkununga kivaqtuqtaptingnun tautukhatalu atuqtauqiaqtunik, hakugingniit, uvalu ayuqhautit attautit nunallaat atuqtait.

Ilitariblugit amigaitut nuutiqaqtut havaktut aviktuqhimayumi, havaktivut takuqayaqtuqhugit kivaqtuqtut uvalu uqautirilugu havauhiit havagvipta uvalu uqautirilugit kivaqtuqtut piyakhait ataani RCYAtkut. Qiniqhugillu tapkua nutaqqanun

NAUNAITKUT 10: RCYOTKUT 2017-18 NUNALLAANUN PULAAQTAQTUT

1 **KUGAARUK**



HIKUTIRVIA 6 – 10, 2017

2 **UQHUQTUUQ**



TATTIARNAQHILIRVIA 2 – 5, 2017

3 **KUGLUKTUK**



TATTIARNAQHILIRVIA 23 – 26, 2017





inulramiqnunlu igluqpait pulaaqtavut piqaqtut RCYOTigut nivingayukhat uvalu aalat RCYOkut tuhaqtidjutait piinagialgit inungnun — una pidjutaauyuq piyakhaq hapkununga kavamatkut igluqpaini tunihiyunun nutaaqanun inulramingnunlu kivraqtuutunik ataani RCYAtkut. RCYOkut ikayuutikkut tuhaqtidjutait, ilauyut nivingayukhat, nipiqaqtautit, uvalu qungialiuqhimayut tuyuqtauyut havaktiptingnin pulaaqtiluta nunallaanun. Hapkua ihuaqumik itqaumadjutauyut ikayuutait ukua RCYOkut tuniyait inulramingnun Nunavunmi uvalu tunihiblulik kangiqhidjutinik qanuq inulramiq inuk uvaluuniin ilait hivayaniariaqaqtut havagvippingnun.

Uvani 2017-2018, ukua RCYOkut iniqtiqtaat hivuliq nunallaanun pulaarutitik tadjatauq tuqliq. Pulaaqtarutikhavut ilauyut 12lut nunallaat, tamaita kitut pulaaqtauyut nungutilugu maniliqinikkut ukiumi. Naunaiyaqhimayuq 10 naittumik nunallaat pulaaqtaqhimavut uvani ukiumi.

NIPIT NIPIQUQTUHLUGU: INMIKKUT UQARIANGINI KATIMAQYUARUTIT

Iliharvingnun pulaaqtautit hivuliyukhat havaktiptingnun pulaaqtaliraangapta nunallaanun. Havakhugit kangiqhipkainirmun nutaaqat pilaarutainun ilihangniq ilihaqtitauyunun inulramiit Nunavunmiun hapkua RCYOkut uvani 2016-2017, havagvikput turaaqhimayut uvani ukiumi pulaarutinun inmikkut uqangnikkut ayuiqhaidjutit pivallianirmun.

Iliharyuumipkaqlugit inulramiit Nunavunmiun pilaarutimingnun uvalu aghuuqhalugit uqaqhimaqlulik mikhaagun piimayamingnik tapkua hulaqtutitik inuuhingmingni, ukua RCYOkut havaktaat una *Nipit Nipiquqtuhilugu: Inmikkut Uqariangini Katimaqyuarutit* ilihagtunun puqtuniit 7min 12mun.

Ulapqiatiriingnikkut ulapqidjutit uvalu katimayut uqaqatiriikhutik, katimaqyuarut ikayuutaauyuq inulramingnun naunaiyariangini hakuginnitik, kangiqhilugit aalakiit qitqani ihariagiyamingnik uvalu piimayamingnik, uvalu aghuurutit ihuaqumik tuhaqtitiniq. Ihuaqhaqtauhimayuq dicikkut ulapqidjut

atuqtauyuuq itqaumatqublugit ilihagtut amigaitunik pilaarutitgit, kitut hivuliqhuutauyut uqaliqpalianirmun mikhaagun munagidjutit pihimayatik pilaarutikkut tigumidjutitik. Uuktuutirilugu, unalu pilaarut haffumunga ilihangnirmun, ilihagtut munaridjutiqaqtut ilihariaqtuqlutik, tuuliiqhimitumik, tuhaattiaqlutik, aihimavingnilu havaktaqhatik.

Kinguliq turaarut katimaqyuarutini attautimikhimayut tamaita ayuuttiaqhimayut uvalu ihumagiyaayut ilitauyut ulapqinikkut pidjutiqaqtut qanuq piyaangini kivraqtuutit uvalu qiniqhialutik auladjutaitigut kavamatkut ikayuutainik piinarialgit inulramingnun. Havagvippingnun, anginiqhaq ihuaqtut qaiyut katimayut uqautigiayinun humi ilihagtut atuqhugit kangiqhidjutit ilitatik pidjutigiblugit inmikkut qanuginiitigut.

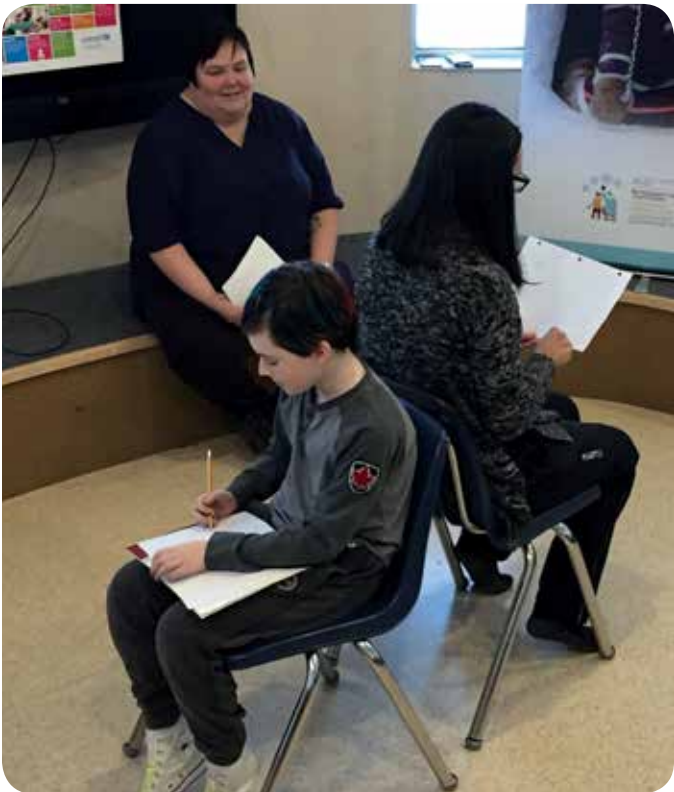
Kinguani katimaqyuarutit, katimayaqtuqtut apigiyaublulik iniqtiqlugit inuramingnun ihuaqtut ihivriurutit titiqat. Una aghuurutigiyaat qanuginiit inulramiit ihumagiyaat uvalu uqaqtait uvalu tuniyaublulik tuhaayayaamingnik. Atuqtavut titiraqhimayut ihivriuriangini ihuangniit katimaqyuarutit uvalu ihuaqhaidjutauniangmata. Nungutilugu 2017-2018 maniliqiniq ukiuq, una *Nipit Nipiquqtuhilugu: Inmikkut Uqariangini Katimaqyuarutit* katimapkaiyut 503nun ilihagtunun saivani nunallaani nunaunmin. Attatutumun 162 ihivriurutit titiqat iniqtiqitauhimayut ilihagtunin uvalu uqaqtauyut ihuangnikkut.

Uvani Qiqaiyalirvia 2018, RCYOkut havaktiit tunihiyut *Nipit Nipiquqtuhilugu: Inmikkut Uqariangini Katimaqyuarutit* Hakuginniitigut Ihuangnikkut Kitikmeoni Inulramiit Katimaqyuarutaat katimapkaiyut hapkua Canadian Red Cross, Iqaluktuuttiami (Ikaluktutiak). Ukua RCYOkut katimaqyuarutait ihuaqumik pidjutqaqtut tikhahuarutainun katimaqyuarutit, kitut inmikkut-ihuuhiringnikkut, hapiqhimitumik, uvalu hivuliqhungnikkut piyaangnirmik nakuutqiatuqt pidjutigiyaangini ayuqhautitik uvalu qanuginitik, alianaiguhungnikkut. Naamavyaktuq 25 inulramiit Kitikmeonin katimayut malrunni katimadjutini katimapkaiyut RTYCokut.





RCYOkut nutaqqanun inulramiqnunlu kivraqtuqtut ayuittiaqhimayut, Christa Kunuk unalu Lori Kannak, munaqhiyut haffuminga Nipit Nipiquqtuhilugu: *Inmikkut Uqariangini Katimaqyuarutit* uvani Aqsarniit Ilinniavik Iqalungni.



GOVERNMENT STAKEHOLDERS

Iliturihimayaqqut aghuurutait havaklugit hakugiktumik havaqatigiingniq GNkunun, hivuliqti, kivraqtuqtillu. Uvani 2017-2018, aulahimaaqtavut aghuurutivut havaklurit hapkua havaqatigiingniq katimapkaiqataqhuta angayukhiit atanguyat uvalu kivraqtuqtut tamaini GNkuni, piyaangani upautiyavut havaaqqut havaqatiriingnikkut pihimalugit. Hapkua katimadjutit tunihiyut RCYOTkunun piyakhanik GNkut havaktiit ilihamaliqlugit maligaliqinikkut piyakhanik ataani RCYOTkut uvalu aghuurutigilugu tikinahuarutivut ikayuqlugit inulramiit Nunavunmiun.

Attauhiq qanugiliurut RCYOTkut havaktait havaqairiingnikkut havangniq imaa katimapkaiyukhamik uvalu kangiqhipkainikkut katimadjutinik hapkununga GNkut tirumidjutiqaqtut katimayiit katimaqatiriqataqlurit. Iniqtiqhimayuq titraq hapkununga hidlidjutinun paqinaqtut amkpingniirni XX. Unalu, malruiqtuqhugu ukiuq ukua RCYOTkut katimapkaiyumablutik hapkununga Tuqlingnun Atanguyanun uvlau havaktiilu. Taiyavut hapkua katimadjutit "ihuangnikkut katimadjutit." Hulidjutikhait hapkua qanuginiit katimadjutit katimayaangini hilataani havakviit himi uqautigilugit kangiqhidjutit, ihivriuqlugit havaqatigiingnikkut ikayuqatigiit, uvalu uqautiriiklutik qaiyuni upalungaiyautit uvaluuniin pinahuarutit pihimayut nutaqqanun inulramiqnunlu. Hapkunani katimadjutini ukuae

RCYOTkut uqautiriblugit attautinun uqaudjinikkut kihiqtitautinik, imaaluk kangiqhidjutik mikhaagun auladjutikkut ayuqhautit ilauyut attautinun havagvignun. Nakuutqiamik ikayuqlugit havaaqqut attautimun, ukua RCYOTkut havaqatiriblugit hitamat havagiluat nutaqqanun inulramingnunlu kivraqtuqtut havagviit: ukua Inuliriyikkut, Munaqhiliqiyit, Iliniaqtuliyit, ukualu Maliqaliqiyit, havaktait idjuhikhat kitut tunihiyut naunaiyaqhimayunik uvalu kangiqhimaqatigiiniq pittiangnikkut munaridjutit uvalu pitquyayuyut uvalu ititraqhimayuq qanuq havaqatirriaptingni nakuuyumik ihuaqtumik qanuginiit hapkununga Nunavunmi nutaqqat inulramiillu. Idjuhikhat piyahimayut tunihilutik tungavikhamik havaqatiriingnirmun, havaqatiriitinanikkut uvalu tuhaqtitinikkut. Idjuhikhat tuniyayuyut atugahat ihuaqtumik aktimadjutikhanik qitqani hapkua havagviit uvalu RCYOTkut. Idjuhikhat iniqtiqtauniaqtut upingaami 2018.

Pidjutigiblugit havagriaqqut, iliturihimayaqqut aaniaqtailiyit ayuqhautait atuqtauyut qitqani havagvikput ukualu GNkut. Kihimi, ilitarihimablugit aghuugutit havaqatiriingnirmun mikhaanun tikinahuarutip. Quyagiyaqqut aulahimaaqtunik piyakhanik havautirivaktaptngnun hapkualu havagviit uvalu havaktiit aghuuguturut aulahimaaqtumik tungavikhanikluigt hapkua aghuungnaqtut havaqatigiingniq qaiyuni ukiuni.

* **TUNUNGA & QITQANI QIKIQTANI AVIKTUNGNINI ILIHAIYIT KATIMAQYUARUTAA**

Uani lidjirurvia 2018, ukua RCYOTkut katimapkaiyut katimadjutini uvani Tununga & Qitqani Qikiqtani Aviktungniini Ilihaiyit Katimaqyuarutaa Iqalungni. Havakhugit uvalu tuyuqhugit ilauqatiriingnikkut tuhaqtidjutit nutaqqanun uvalu inuramingnunlu pilaarutaitigut uvalu munariyakhaitigut. Tikinahuarutivut katimadjutitigut tautuktulugit ilihaiyit nakuunikkut hanaqidjutinik ikayuutikhat inmingnun hakurihiyuumiqtilugit ilihagut uqaqlugit piymayatik uvalu ihumaliurutitik tapkua hulaqutiyut inuuhingmingni, tamangni iliharvingni ubluq tamaat inuuhingmingni. Attautit ilauyut tuniyayuyut ikayuutikhanik titiqanik, ulapqidjutinik, uvalu hulilukaarutinik ikayuutikhat inmingnun uqautigilugit uqautayuyut nutaqqanun inulramingnunlu pilaarutaitigut uvalu munaridjutaikhait inmi ilharvingmingni.



NUTAQQAT PILAARUTIKKUT IKAYUUTIT

Uvani Tattiarnaqhilirvia 2017, ukua RCYOkut havaliqtut piliuqlutik nutaqqanun uvalu inulmaingnun nakuuyunik, havaktauhimayut Nunavunmi ikyuutit nutaqqat pilaarutainun. Havaqatiriblugit ukua Iliniaqtuliyiyit uvalu Nunataagutinik Ilinniaqvikha havagianganik makipiraaqhaanik havagviup Aadjikiingnikkut Tairuangnikkut Pinahuarutit. Ilauyuuq makpiraat pivallianikkut havauhiq anginikhaa uvalu ihuaqhaqhimayut iluanitit, kitut ikayuutauyut ihumaliurutinun hunat pidjutauyut ihuatqiat attautinun tairuangnikkut aktilaangitigut. Iniqtiqtaungmata anginikhait uvalu ihuaqhangniit havaap, havagvikput ihumaliuqtut turaaqhimalugit makpiraat Puqtuniinun 3 tairuangnikkut aktilaangitigut. Makpiraat naunaiyaqhimaniaqtait ihuaqtumik havaqatiriingniq, tuhaqtitiniq, uvalu inmikkut uqaqpalaniq uvalu ihuaqhaqhimaniaqtut Iliniaqtuliyiyit ilihaidjutikkut pinahuarutainun.

Nakuutqiamik ikayuqlugit ilihaiyit pidjutauyunun, havaglugillut uiguuqhimayut hulidjutit. Pihimablugit makpiraanun, uiguuqhimayut hulidjutit ilauniaqtut havaktakhat titiqat uvalu ihumagiyauut qanuq havaglugit hulidjutit ilauqairiingnikkut ilihaqtut, imaalu ihumagiyauut qanuq aulapkaqlugit nutaqqap pilaarutainu uqautaunig iliharvingmi.

Tamangnik mapiraak uvalu uiguuqhimayut hulidjutit tadja havaktauliqtut. Niriuktugut iniqtauniaqtut tuyuqtaulutik iliharvingnun tamainun aviktuqhimayumi uvani 2018-2019 ilihangnikkut ukiumi.

KANATAMI NUTAQQAT UBLUA

Hikutirvia 20 Kanatami Nutaqqat Ublua. Una ubluq naunaiyaqhimayuuq ukiuq tamaat ilitarilugu Kanatap angirutaa haffumunga CRC. Kangiqhidjutit tuniyauyut ataani naunaiyautait qanuq RCYOkut quviahuutiriat Kanatami Nutaqqat Ublua nunaquyumi, tamaini aviktuqhimayup, nunaanilu Iqaluit.

* NUTAQQIYUT PIHUKTUT



Ukua RCYOkut qaitquyauyut hapkunanga Iqalungni nutaqqiivingnun ilautqublugit uvani Kanatami Nutaqqat Ublua pihuktut ikayuqhurit nutaqqat uvalu inulramiit pilaarutaitirut.

NUNAQUYAMI UBLUA TUHAQTITINIQ

Havaqatigiblugit ukua CJRU 1280AM hamani Ryersonmi Iliharvikyuaq, inulramiit Nunavummiut ikayuqtaubluta havagviptingnin havakturut nunaquyumi naalautikkut turaaqhimayut nutaqqat pilaarutainun.

Attahiq ikaangniq Nunavunmi ilangit turaaqhimayut hapkunungaluaq pilaarutinun pitquhikkut. Apiqhuiyut hapkua Ruth Kavok, Angiyuqaaq hapkununga Nunaquyumi Inuit Inulramiit Katimayit, unalu David Korgak, RCYOkut nuttaqqat inulramiitlu uqaqtiuniaqtuq ayuittiagiikhimayuuq ilihaqtuq. Tamangnik Kelly Fraser ukualu Inuksuk Numiqtiit uqautiriblugit inmi atuutit uvalu uqautiriblugit qanuq atuqhurit atuutit quviahuutiriblugit pitquhitik. Tuhaqtidjutit ilauyut tuhaqtidjutaut hapkunanga Kivraqtuqtunin mikhaagun anginiqhait uvalu quviahuutit haffumunga Kanatami Nutaqqat Ublua, uvalu akimayut haffumani 2017 Ilvit Unipkaat, Ilvit Nipit akitaqtut tuhaqtitayut.

Uvani Kanatami Nutaqqat Ublua, Tuhaqtituyut naalautikuuqhimayut nunamingni naalauhiqivingnin, ilauyut 97.7 CFBI uvani Iqaluktuuttiaq (Ikaluktutiak) unalu 106.1 CKWC uvani Tikiraryumi, uvanilu Senate foyer katimatilugit Senator Munson Nutaqqat Ubluatigut Tupautaqut.

UNIPKAATIT, NIPIT AKITAQUTAUT

Uvani 2017-2018, ukua RCYOkut pinghuuyumik ukiumi Unipkaat Nipit akitaqutaut. Una akitaqutaut inungnun ilituqhaidjutikkut pinahuarut hapkununga RCYOkunun ikayuutauyuq ilihaqtilugit inulramiit Nunavunmiun mikhaagun pilaarutitik, imaalu ilituqhaidjutit havakviptingnun.

Pidjutauyuq uvani ukiumi akitaqutautit — nutaqqap pilaarutaa ulapqiluni — Titiraqhimayuq 31 haffumani CRC. Malikhugit aadjikiiviyat atuqtauyut kingulingnu ukiuni akitaqutautip, ilihaqtut aghuuqhayayut havaqatigiiklutik attautimun titirauyaqlutik piksamik tamna pidjutiqaqtumik aghuugutinun pilaarutinun. Kangiqhidjutit mikhaagun akitaqutautip turaaqhugit ihaangnikkut iliharvingnun tamainun aviktuqhimayumi.

Talvalu, havagvikput tuyuqtauyut attautinin aviktuqniinin tamaini aviktuqhimayup tamaita ilauyut iliharviit tuniyayut ilaunikkut tamayanik havagbiptingnin. Ihivriuqtiqaqtut hapkununga RCYOkut havaktiinik ihivriuqhugit attautit tuyuqtauyut uvalu tikuaqhurit hapkua akimayut:

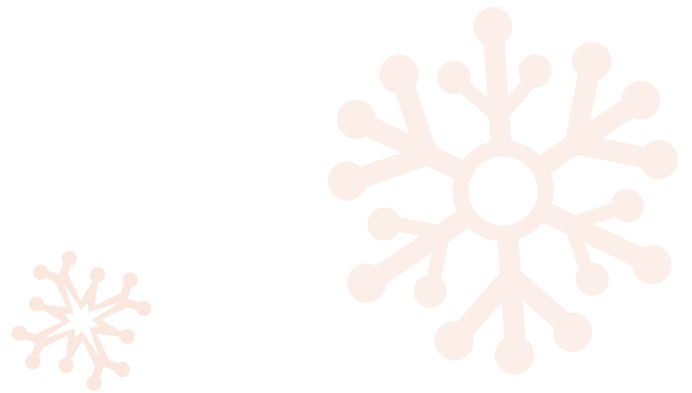
* 4min-7mun Puqtuniit

La classe de première année de l'École des Trois-Soleils in Iqaluit



* 4min-7mun Puqtuniit

E7 Puqtuniit 6 ilihaqtut hamani Netsilik Iliharviani Taloyoap



* 8min-12mun Puqtuniit

Puqtuniit 9 iliaqtut hamani Qiqirtaq Ilihakkvik Uqhuqtuumi



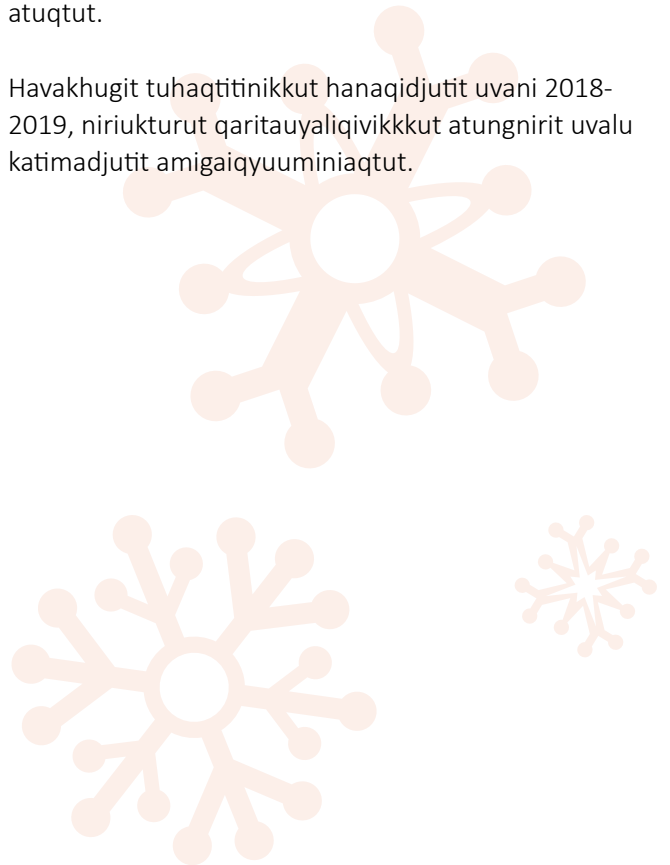
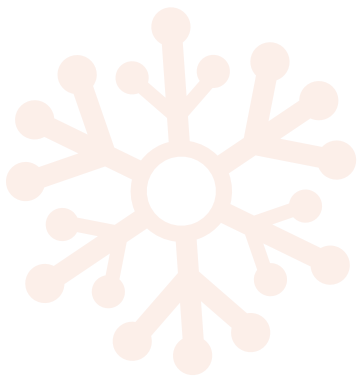
QARITAUVALIQIVIA

Ukua RCYOkut qaritauvaliqivia attauhiq tuhaqtidjut ikayuut atuqtauuyuk kangiqhipkariangini mikhaagun havagvikput tigumidjutiqagtullu. Qaritauvaliqivik tunihiyut kangiqhidjutinik havaaptingnik, nutaanguqtiqhimayut nunallaanun pulaarutit, uvlau piinarialgit havagvipta tuhaqtidjuitaitk, tuhaarahaniq tuhaqtitiyut, uvalu uniudjutit.

Qaritauvaliqiviup naunaiyutait attautimukhimayut hamanga Qitiqqauiyuk 1, 2017, unalu Qiqaiyalirvia 31, 2018, tautungnaqtut tapkuat 85 pusat qaritauvaliqivingmik atuqtut uvani maniliqinikkut ukiumi nutaat atuqtut qaritauvaliqiviptingni. Una amiraiquumiyuk aipaanganimin nutaanin atuqtunik imaa 66 pusat.

Taimaalu, qaritauyakkut katimapkaiyut Nunavunmi qaritauyakuuqtunun uvani 2017-2018 ikiliyuumiyut avatqumavyaktut 900 avatqumayumin 1,400 unvni 2016-2017, 92 pusat atuqtut iluani aviktuqhimayup, nutaat atuqtut.

Havakhugit tuhaqtitinikkut hanaqidjutit uvani 2018-2019, niriukturut qaritauvaliqivikkut atungnirit uvalu katimadjutit amigaiquuminaqtut.



IKAYUQTIT QUVIARIYAUYUT



INULRAMIIT IHUINAAQHIMAYUNUN IHAANGNIKKUT PINAHUARUTIT

Uvani 2017-2018, Maligaliqiyit Havagvit aulagutiyaag hamna Inulramiit Ihuinaaqhimayunun Ihaangnikkut Pinahuarutit Hapkuuna Isumaqsunngittukkuvik Inulramiit Ihuinaaqtut Itiqtauvia Iqalungni. Amigaitut inulramiit atuliqpaktut maligaliqinirmun uvalu apiqhuqtaublutik, utiffaaqhutik adjikiingnirmun atuqhimayamingnun kikliqaqtunik ikayuutikhaqaqhutik. Una ayuqhaut inuramingnun mamitirnirmun uvalu pidjutigiblugu ihuinaahimaangnirmun idjuhiinun. Ihaangnikkut pinahuagutit havaktauhimayut ikiliyuumigutikhat inuramingnun ihuinaaqtailinikku tunihiblugit ikayuutikhainik tahapkununga inuramingnun itiqtauhimatilugit nunallaanit apiqhungnikkut.

Pinahuagutit ikayuutikhat inulramingnun, ayuqiqtuunirmun, uvalu uqaudjinirmun piinagialgit hamani Isumaqsunngittukkuvik Inulramiit Ihuinaaqtut Itiqtauviani. Inulramiillu piyaaqhutik Itiqtauviup Havagviit maniqamun aulaaqtitugit humi havaktit iliyaiyut pitquhikkut Inuit ayuutainik uvalu aulaaqtitugit maniqamun. Hivuani haffuma pinahuagutip, ihulramiq tiguyauhimayukhaq uvaluuniin apiqhungnikkut itiqtaubluni inulramiit itiqtauviani piyaangani hapkununga ikayuutinik. Tamaita hapkua pinahuagutit hapkununga inulramingnun piyauhimayut munaqtiilrumi igluqpaup.

Piinagialgit ikayuutit uvalu ikayuutikhat inulramingnun pidjutauluaqtut itiqtauhimayunun nakuuyumik mamitiriangini. Ukua RCYOkut ilitariyumayait Maligaliqiyit Havagviat ilitugiblugu ihagiagiyayut ikayuutikhat inulramingnun ihuinaaqtunun kitut tuniyayut apiqhuqtauyut uvalu hivituqhgugit ikayuutit tuniyayut itiqtauhimayunun inulramit haffumunga inugiangniitigut Iqaluit. Aghuuqhayavut havakviit aulaihimaactumik ihivgiuqlugit qanuq nakuutqiatigut ikayuutikhani qayangnautiqaqtut inulramiit aalani nunallaani tamaini aviktuqhimayumi.



QINIQHUNI HIVUMUNIQMUN 2018-2019

Mikhaanungaubluta hamunga 2018–2019, ikayuutiqaliqtugut atuqpaktaptigut kingulingni ukiuni. Hapkua ilituridjutivut piyauhima yut havaqatiriingnikkut inuuhit amigaitut nutaqqat inulramiilu angmangniani havakvikput. Hapkua ilauqatigiingnit, attautimut munaridjutiptinun inmikkut nutaqqanun kivraqtungnikkut havagvik aalangayumik kangiqhidjutainik ihariagiyait nutaqqat inulramiilu Nunavunmi uvalu auladjutait kavamatkut ikayuutait atuqtauyut munaridjutikhainun.

Ublumimun, tautukhimayugut aulahimaaqtunik ihumaalungnaqtunik pidjutigi yainik tapkua aulablutik anginiqhakkut aalakiit pidjuta yuyut havaktavut, kavamatkut kivratiquangitutik uvalu ikayuutikhanik inulramingnun aviktuqhimayumi; piqaluangitutik nutaqqanun inulramingnunlu kivraqtuutitik; ihumagiyungnaiqhugit uqaqtait inulramiit; nakuuluangitutik kavamatkut kivraqtuutitik aulapkainirit; ikayuqtighaqaluangitutik ihariagiyamingnik, ilainunlu.

Ikayuutiningnikkut haffumunga, hakurikhiyuumiqniaqtugut angigiirutiptingni ihuaqhilugit aghuungnaqtut nutaqqat pilaarutait ilihangnirmun Nunavunmi. Kangiqhimablugit pilaarutait inulramiit pidjuta uluaqtut havagiangini qanuginiit aalanguqtiriaqaqtut aviktuqhimayumi. Tuhaqtidjutikkut uvalu inungnun ilituqhaidjutikkut havaat, aulahimaaqtumik havaqatirilugit inulramiit uvalu iningnirit angikliyuumirutikhat nutaqqat pilaarutainik ilihimanirit. Una pinaqtavut aulahimaaqtumik tunihininrmik inuramiit inmikkut uqaqutirinikkut katimaqyuarutini, nunallaanun pulaaqtaqlutik, tuhaqtidjutikkut katimadjutikkut tigumidjutiqaqtunun katimayit, imaalu havauhiit havaktauhimayut Nunavunmi ikayuutit piyauhima yut nutaqqat pilaarutainun. aularutiblugillu hivuani havaktaghat ila yuyut hapkununga Nutaqqat Pilaarutainun Hulaqutaitigut Ihivriurutit (CRIA) uvani 2018–2019.

CRIA ikayuuta yuyut tamna naunaiyaidjut, qauyihangniit, naunaiyaidjutaiyut qanuq kavamatkut ihumaliurutainun, maliguagahat, uvaluuniin maligat hulaqutiniaqtut inulramiit pilaarutainun. Naittumik, havauhia kavamatkut piyaagini atuqlugit nutaqqat pilaarutait quyaginaq havauhiit havaktauyut tapkua hulaquta yuyut inulramingnun. Tiruaqhimalugu tamna ikayuut qauyimanaqtuq quyaginaq nunani, kihimi Nunavuluami humi inulramiit inugitqiayayuyut naamavyaktuq napaat inugirngnirit. Havangniit uvalu tiruangnikkut haffumunga CRIA ikayuutitik Nunavunmi ihuaqhiyuumirutikhat nutaqqat pilaarutainun kavamani aghuughablugillu kavamat kiunautait piyakhanun inulramingnun Nunavunmi ataani ukua CRCTkut.

Uvani 2018–2019, havagvipta aghuurutait aulahimaaqtumik qanuginiit ihuaqhilugit naunaiyangniaqtut havaklugit ihivriurutit qanuq havaklugit havaaqqut. Piyaangani nakuuyumik una, ihivriungniaqtavut uqaqtauyut alakiinin tirumidjutiqaqtunin katitiquhimayut nakuuriyaitigut naunaiyautini uvalu havaklugit ihivriurutit RYCOtkut iluani maliguagahait uvalu havauhikkut atugahat. Una havauhikhaq hivuliqhuqtauniaqtuq hapkunanga pidjuta uluaqtunun tapkua ikayuutikkut havaaptingni ubluni — ukua RCYA, ukualu CRC, ISV, nunaqyuami kivraqtungnikkut atugahat, uvalu nipiit inulramiit.

Kinguliy, 2018–2019 naunaituq aipaa aghuungnaqtuq quviahuut havagviptingni — ukua inungnun tuhaqtidjutit hivuliy auladjutikkut uniudjutit — kitut turaaqhimaniaqtut nutaqqanun uvalu inulramingnun ihumaliqinikkut kivraqtuutit Nunavunmi. Niriuktugut kangiqhipkaqlugit hapkua ghuungnaqtut havaat Nunavunmiunun. Ukiut qaiyuni, niriuktugut havaliqulugit auladjutikkut ayuqhautit; aulahimaaqtumik tunihiningmik anginiqhangmik kivraqtuutitik inulramingnun ilainunlu; uvalu amiraiyuumilugit Nunavunmiun ilituripkaqlugit nutaqqat pilaarutainik uvalu havaangit havakvipta.



TITIRAQHIMAYUT TUHAQTIDJUTIT, KATIMADJUTIT NUNALLAANUN PULAAQTAQTAIT

Ataani titiraqhimayut RCYOkut tuhaqtidjutait, katimadjutait uvalu nunallaanun pulaaqtaqhimayait ukiuni 2017-2018.

- ✱ Taangaliqinikkut Katimayit Katimaquyarutait
- ✱ Atlanticmi Inulramiit
- ✱ Ukiuktaqtuniitun Nutaqqani Inulrammiilu Tungaviat
- ✱ Qamaniittuami – iliharviit, GNkut kivraqtuqtut, nunallaallu
- ✱ Kanatami Ilingayuqangiluni
- ✱ Kanatami Katimayit hapkununga Nutaqqanun uvalu Inulramiqnun Uqaqtuyut
- ✱ Kinngait – iliharviit, GNkut kivraqtuqtut, nunallaallu
- ✱ Nunalipauyaq Iqalungni
 - Atiliurnikkut
 - Auyarmi Ubluumaani Tangmarvikhangit
 - Inulrammiit Katimaviat Hilami Ikualatiyut
 - Inulrammiit Katimaviat
 - Pisasiuluqhimayut Ulapqiyat Akiraqtuyut
 - Inulramingnun pinahuarutiliqiyi
- ✱ Kangiqtugaapik – iliharviit, GNkut kivraqtuqtut nunallaallu
- ✱ Inuit pitquhiitigut tiguaqpauhiit kamisina iliaqtitayut
- ✱ Salliq – iliharviit, GNkut kivraqtuqtut nunallaallu
- ✱ Iliniaqtuliyit
 - 2018 Tununga & Qitqani Qikiqtani Aviktungniini Ilihaiyit Katimaquyarutaa
 - Angayukhiuyut Atan’nguyat
 - Ilihaqtuni Inirutinginun havagviat
 - Nunavunmi iliharviit atanguyait katimaquyarutait
 - Ilihalihaat Nutaqqiqivikkut Nutaqqanunutlu Munaqhidjutikhainik Hulidjutikhainik Upalunggaiyainiat
- ✱ Kavamaliqiyitkut Hulilukaarutit
 - Kavamatkunni Kivgaqtuyit ilihaidjutait
- ✱ Inuliriyitkut
 - Nunallaani Inuliyit havaktiinun ilihaidjutait
 - Iqalungni nutaqqanun ilagiingnullu kivraqtuqtut havaktit
 - Angayukhiuyut Atan’nguyat
- ✱ Munarhiliqiyitkut
 - Iqalungni Ihumarlukhimayuliyit inulramingnun havaktit
 - Angayukhiuyut Atan’nguyat
 - Aviktuqhimayuni Aulapkaiki Ihumaliqinikkut
 - Ihumaliqinikkut Munaqhi
- ✱ Maligaliqiyit
 - Ilagiiktuni Naammagiatigiiktittinikkut Ihuarhaiyi
 - Ataniluaq huiqhimayuliyi
 - Angayukhiuyut Atan’nguyat
 - Nunagiyayumi Apiqhuyuliyi Uqaqviuvaktut Havaktit
- ✱ Iqittiarhimalugu Inuuhiq Katimayit
- ✱ Uqhuqtuuq – iliharviit, GNkut kivraqtuqtut, ukungunalu nunallaallu
- ✱ GNkut aangayaarnaqtunik katimadjutit
- ✱ GNkut Havaqatigiit hapkununga Tamaqhimayut uvalu Inuaqtauhimayullu Nunaqaqaqtut Angnat Angnarutillu
- ✱ Ausittuq – iliharviit, GNkut kivraqtuqtut, nunallaallu
- ✱ Sanirayak – iliharviit, GNkut kivraqtuqtut, nunallaallu
- ✱ Igloolik – iliharviit, GNkut kivraqtuqtut, nunallaallu
- ✱ Illagiittugut Katimaviit Inulramiit
- ✱ Nunaqaqaqtunun Kivgaqtut Kanatami – qilamiungnikkut katimadjutit hapkununga Nunaqaqaqtunun nutaqqanun ilagiiktununutlu havakvia
- ✱ Iqalungni – iliharviit, GNkut kivraqtuqtut, nunallaallu
- ✱ Kugaaruk – iliharviit, GNkut kivraqtuqtut nunallaallu
- ✱ Kugluktuk – iliharviit, GNkut kivraqtuqtut, uvalu nunallaallu
- ✱ Nunaquyumi Inuit Inulramiit Katimayit
 - Nunavunmun kivraqtuqtut katimayit
 - Nunaquyumi Inuit Inulramiit Katimadjutaat
- ✱ Nauyaat – iliharviit, GNkut kivraqtuqtut, nunallaallu
- ✱ Nunavummi Ayuqhautiqatunun Makinnasuaqtiit Katimayit
- ✱ Nunavunmi Iliharuaqpaalivik (kavamaliqinikkut ilihaidjutit)
- ✱ Sheldon Kennedy Nutaqqanun Akhuurhainikkut Havakvik
- ✱ SickKids TeleLink Ihumakkut Aaniaqtailinikkut Pinahuarutit
- ✱ Havkavianit Qauyihaqtiruap Kanatamit
- ✱ Piruvik Iliharuaqpaalivik, Mittimatalik
- ✱ Hakugingnia Ihuangnikuurutit – Kitikmeot Inulramiit Katimaquyarutaa
- ✱ Attautikuurniq Inuuhirmi Inminiiqtailinikkut Auladjutikkut Upalungaiyautit nuititayut pihikhutiklu
- ✱ Tikiraryuq – iliharviit, GNkut kivraqtuqtut, uvalu nunallaallu



HAVAKTIIT TINGMIDJUTAITIGUT NAITTUMIK

HUUQ TUNGMIKQAQTUUYUT	UBLUTT	QAFFIT HAVAKTUT
Qamanittuamun hamungalu Tikiraryuamun Nunallaanu Pulaaqaqtut	Qiqaiyarluarvia 5 – 12, 2017	2
Banffmi Hivuliqhunngnikkut Ilihidjutit – Banff, AB	Tattiarnaqhilirvia. 31– Hikutirvia. 4, 2017	1
CCCYAtkut Biennial Katimaquyarutit – Banff, ABmi	Apitilirvia. 18–20, 2017	4
CCCYAtkut Ukiaghami Katimadjutit – Banff, ABmi	Apitilirvia. 21–22, 2017	1
CCCYAtkut Upingaarmi Katimadjutait – Toronto, ONmi	Imaruqtirvia 6–7, 2017	1
CCCYAtkut Ukiumi Katimadjutit – Ottawa, ONmi	Ubluqtuhilirvia. 23–24, 2018	1
Kingainun Nunallaanun Pulaaqtut	Apitilirvia. 25–29, 2017	1
Kangiqtugaapingmun Nunallaamun Pulaaqtut	Iidjirurvia 25–28, 2018	1
Kavamatuqatkut Katimadjutait ilauyut hapkununga Nutaqqanun Ilariingnun Kivraqtuutikkut – Ottawa, ONmi	Ubluqtuhilirvia. 25, 2018	1
Urhuqtuumun Nunallaamun Pulaaqtut	Tattiarnaqhilirvia. 2–5, 2017	1
Ausuittungmun Nunallaamun Pulaaqtut	Qiqaiyarluarvia 16 – 19, 2017	1
Sanirayangmun hamungalu Igloolingmun Nunallaamun Pulaaqtut	Imaruqtirvia 4–9, 2017	1
Nunaquyami Auyami Ilihidjutit hapkununga NUtaqqat Pilaarutainun – Moncton, NBmi	Imaruqtirvia 25–30, 2017	2
Kitikmeot Inulramiit Naunaiyainikkut Apiqhuqtauyut – Iqaluktuuttiami (Ikaluktutiak) Kugluktumilu	Iidjirurvia 19–23, 2018	1
Kivalliq Inulramiit Naunaiyainikkut Apiqhuqtauyut – Kangiqliningmi, Qamanittuami, Igluligaaryungmilu	Qiqaiyalirvia 13–16, 2018	1
Kugaarungmun Nunallaamun Pulaaqtut	Tarium Hikutirvia. 6–10, 2017	1
Kugluktumun Nunallaamun Pulaaqtut	Tattiarnaqhilirvia. 23–26, 2017	1
Tunungani Qikiqtaaluk Inulramiit Naunaiyainikkut Apiqhuqtauyut – Sanirayangmi, Mittimatalingmi, Igloolingmilu	Iidjirurvia. 27– Qiqaiyalirvia 2, 2018	1
Naujaanun Salliingmulu Nunallaamun Pulaaqtut	Qiqaiyarluarvia 25 – Imaruqtirvia 1, 2017	1
Hakugingnia Ihuangnikuurutip – Kitikmeot Inulramiit Katimaquyarutaa – Iqaluktuuttiaq (Ikaluktutiak)	Qiqaiyalirvia 7–9, 2018	1
Hivuraani Qikiqtaaluk Inulramiit Naunaiyainikkut Apiqhuqtauyut – Pangnirtung Kangiqtugaapingmilu (hilaglungmat Kangiqtugaapik)	Qiqaiyalirvia 26–28, 2018	1

MANIKTIGUT UNIUDJUTIT

Naittut Naunaiyutait mangit uvalu Akiliqtauyut
Maniliqinikkut Ukiunga NungulviaQiqaiyalirvia 31, 2018

	MANIIT ATUGAKHAT	AKILIUTIIT	AKITUNIGA UKIUMI ATUQTUKHAT MANGIT AKILIUTAUYUT
Havainaqtukhat Manikhaakhait	1,388,000	1,384,160	
Havagaffuktut Akingit		97,511	
TAMAITA HIMAUTAUYUT IKAYUUHIALU MANIKHAAT	1,388,000	1,481,671	
Aulaaqniq Aularutilu	195,000	96,652	
Tamayat Hunavaluitlu	195,000	106,891	
Niuviqhimayut Havaat	65,000	42,701	
Kaantranliqinirmut Havaat	250,000	198,676	
Akingit Akiliuhiangillu	5,000	16,221	
Aadlat Akingit	-	12,080	
Piqutingit	19,000	5,393	
Qaritauyat Naqitarutingit Aulapkaidjutingalu	20,000	6,049	
TAMAITA AALAT AKILIGAUYUT	749,000	484,663	
TAMAITA	2,137,000	1,966,334	92%
ILAKUNGIT		170,666	8%